

Az olvasmányban a választott nép a pusztában szembesül az őt Egyiptomból kivezető Isten féltékenyen óvó szeretetével. A puszta (a nagyböjt negyvennapos pusztaként, lelki gyakorlatként is felfogható) a csend, a magány, az Isten közelségének a helye, ahol ugyanakkor megjelenhet a kísértő, és ahol önmagammal is találkozhatom.

Az a "hely", ahol felülvizsgálhatom életemet, mindennapjaimat, és fény derülhet azoknak a kis bálványisteneknek a létére, amelyek akár észrevétlenül is belopózhattak az életembe. A puszta, a lelki gyakorlat az a hely, ahol kialakul a belső ember: kitisztul az istenképem, és elhatározom, hogy kivonulok a szolgaság házából. Ezentúl nem vagyok hajlandó leborulni idegen istenek előtt, és a jövőben csak Krisztusnak szolgállok.

Charles de Foucauld atya írja: "Hogy megismerhessük Istent, ahhoz át kell mennünk a pusztaságon. Ott üresítjük ki magunkat, ott dobjuk ki magunkból mindazt, ami nem Isten (ami idegen isten), s lelkünk kis zugait ott üresítjük ki teljesen, hogy az egész helyet egyedül Istennek adjuk át."

A puszta ugyanakkor a félelem helye is lehet, ahol fény derül sötétségeimre, rejtett bajaimra. Isten azért mutat rá ezekre, hogy meggyógyítsa.

A nagyböjt hasonlít ahhoz a nagytakarításhoz, melyet Jézus végez a jeruzsálemi templomban. Testem a Szentlélek temploma. Életem központi helye, melyet újra és újra rendbe kell tennem, hogy minden a helyére kerüljön.

A pusztaság sohasem idill. Kivonulunk, hogy elhagyjuk felesleges kacatjainkat, hogy teljesen szabadabbá váljunk, és ez nem mindig kellemes. Az evangélium meghív, hogy saját életemben is - amely Atyám számára lefoglalt szentély - rendet rakjak. Ebbe beletartozik szobám, íróasztalom, környezetem. De ez nem csupán a fizikai rendre, hanem mindarra kiterjed, ami Istennel nem összeegyeztethető az életemben, amivel megalkudtam, vagy ami idővel fontosabbá vált mint ő.

Az erre irányuló tevékenységem, az "egyetlen kincsnek" a leporolása, fényessé, ragyogóvá tétele, mely leginkább illeszkedik a nagyböjt, a szent negyvennapos pusztai lelki gyakorlat lelkiiségéhez, ahol nekem is szentté kell válnom.

Gáspár István

Valóban sok igazság van ebben, s erre utal Izajás próféta is az olvasmányban: "Már ne arra gondoljatok, ami régen történt, és ne az elmúlt dolgokra figyeljetelek." Nagy kísértés mindenkor embere számára, hogy a múlt fájdalmain tépelődjön, újra és újra felszaggassa a régi sebeket, és így a könnyei miatt nem veszi észre az előtte lévő, hozzá beszélő Istent. Az evangélium is azt kéri, hogy a jelen pillanatban éljünk. Csak "mára" kéri a kenyeret az Atyától Jézus, és azt mondja, "elég a mának a maga baja". Szent Antal apát szerint: "ma" újrakezdeni, a szív tisztaságában és Isten akaratának való engedelmisségben.

Az egyetlen idő, amely fölött rendelkezhetünk, a jelen pillanat. A múlt már elmúlt, a jövőről nem tudjuk, egyáltalán bekövetkezik-e. Ha a jelenben élünk, jól fogjuk élni a jövőt is, amikor majd jelenné lesz.

Isten szeretete mindennap újratekerti a világot, mindennap egy új arcát mutatja meg nekünk. Ha a múltban élünk, nem vesszük észre a jelen pillanatban hozzánk lépő Isten ajándékát. Az is lehet vakságunk (bénaságunk) oka, ami meggátol, hogy jól éljük a jelent, hogy más köti le a szívünket, nem vagyunk szabadok Isten számára. Egy madarat teljesen mindegy, mivel kötök egy fához: erős lánccal vagy vékonyka cérnaszállal, a lényeg ugyanaz: az a madár nem szabad. Bénaságom, vakságom oka, amely megakadályoz abban, hogy szabad legyek az Istennek, lehet kicsi vagy nagy bűn, egy régi fájdalom vagy harag, a lényeg, hogy megkötöz és elvágja a hozzá vezető utamat.

Isten újra és újra kihívások elé állítja azt, aki átadta neki az életét és rábízta magát: "Íme, valami újat viszek végbe, már éppen készülóban van, nem látjátok"? Van-e bennem bátorság, Istenre figyelés, hogy elinduljak ezekre az új utakra?

Az evangéliumban ezt a bénát, aki képtelen a saját erejéből felkelni megkötözöttségéből, betegségéből, kell, hogy a barátai elvigyék Jézushoz. De neki sem lehetett könnyű megtenni az első lépést Jézus felé: otthagyni az otthont, kimozdulni a négy fal biztonságából, vállalni az utca mutogatását. Valóban, ahhoz, hogy meglássa Isten csodáját, neki is meg kellett tenni a saját lépését. Jézus megérinti sebzettségében, és először ott gyógyítja, ahol betegebb.

A mai vasárnap olvasmányai meghívják arra, hogy éljem jól a jelen pillanatban Isten akaratát, ne a múlt sebeit fájlaljam, ne a bizonytalan jövőt fürkészzem, a jelenben tegyem meg pillanatról pillanatra azt, amire Isten szeretete újra és újra meghív, és akkor életemben folyamatosan fogom tapasztalni a csodákat, melyeknek azok a részesei, akik a Mester lábainál ülnek, és hallgatják őt.

Gáspár István

Kezünkben tüzes parázs

A mai vasárnap olvasmányainak három mondanivalója van: megtérés - tanítvánnyá levés - küldetés.

Megtérés

A XIV. században *Tauler* felteszi a kérdést, és meg is válaszolja: "Miért nem vagyunk még szentek? Azért, mert még mindig nem tértünk meg." A megtérés a szív, a gondolkodás megváltoztatását jelenti. Jézus nyilvános működésének első szavai is a megtérésre és az Isten Országában való gondolkodásra buzdítanak.

A franciaországi *Notre Dame de Vie* közösség a hitoktatással kapcsolatban hirdeti, hogy mielőtt a kicsi gyermekeket a katekézis kérdéseire oktatnánk, előtte el kell vezetni őket a személyes istenélményre. Enélkül nincs motivációjuk, a hitoktatás munkája légvárépítés. A megtérés, mint minden más, a vággyal kezdődik: akarjak megtérni, és kérjem a kegyelmet - a többit bízom rá Isten irgalmas szeretetére.

Megkeresztelt emberként meg kell tanulnunk Isten Országának dimenzióiban gondolkodni. Ha már tudom, miért élek, akkor azt is tudni fogom, hogyan kell élnem. A hétköznapiok kisebb-nagyobb problémái akkor csapnak össze a fejünk fölött, ha túlságosan ennek a világnak a gondolkodásmódja szerint élünk. Az Isten Országában gondolkodva megtanuljuk felülről látni az eseményeket. De ez küldetéssel is jár: ha rátaláltál az élő víz forrására, nem nézheted, hogy mások megleégszenek a posvánnyal is.

Tanítvánnyá levés

Csak olyan mértékben mondhatom magam tanítványnak, amilyen mértékben Jézushoz válok hasonlóvá, amilyen mértékben kirajzolódik bennem az ő arca. A tanítvány gondolkodása, életvitele, politizálása, sőt, halála is olyan, mint mesteréé. Úgy tölti az idejét, és úgy szórakozik, amint mesterétől látta.

A kiválasztott először tanítvánnyá válik, és csak utána lesz apostol. A tanítvány hivatása, hogy hallgassa a Mestert, az apostol küldetése, hogy szavával és cselekedeteivel hirdesse, amit a Mestertől hallott. Sajnos gyakori tévedés, hogy azonnal apostolok akarunk lenni, és nem tanítványok - mintha fontosabb volna az egyházban teljesített szolgálat és feladat, mint a Mesterhez fűződő kapcsolatunk...

Küldetés

Az egyház úton lévő közösség. Vannak, akik nehezen mozdulnak ki biztonságosnak hitt falaik mögül, mások jobban szeretnek az árok szélén üldögélni. Az ilyenekhez lélekben közel állhat Illés próféta. Isten ma is küld. Minden megkeresztelt embernek küldetése van. Aki már tudja a miatyánkot, nem maradhat néma, már van üzenete a Krisztust nem ismerő világ számára.

Az Evangélium ma is éppúgy "kelendő portéka", mint kétezer évvel ezelőtt, de csak a hitelesen megélt és hirdetett Evangélium. Amíg egyetlen ember van a környezetemben, aki nem hallott arról, hogy Isten végtelenül szereti őt, addig a kezembe kapott égő tüzes parázs - mely maga az Evangélium tüze - éget, űz, hajt, hogy adjam tovább azt a kincset, melyet nem csupán megőrzésre, hanem továbbadásra is kaptam.

Győzött az élet

A szentlecke alapján mondhatom, hogy személyes megváltottságomról, feltámadásomról van szó: "Krisztussal együtt ti is feltámadtatok". Jézus győzelmi ünnepe ez, s egyben az enyém is. Az odafenn valókat kell ezentúl keresnem.

Húsvét ünnepe kiemel a szürkeségből, a megszokásból: új reményt, új életet ad.

Húsvét népeként a feltámadás tanúi vagyunk, s ezért én sem maradhatok síromban. Jézus Krisztus feltámadása az én személyes ügyem, életem értelme is egyben.

A hét első napján Mária Magdolna a sírhoz siet. Nem tud otthon maradni. Krisztus szeretete az, ami megigézte. Közben a tanítványok otthon szorongva várják, mi történik majd velük. Félnek, mai szóval depresszió közeli állapot uralkodik el rajtuk. Nem tudják, hogy közben Jézus már rég megoldotta problémájukat.

Mária Magdolna nem találja a Mestert - mondhatnánk, a hit krízisét éli át, és az apostolokhoz fut. Mai szóval úgy fejezhetnénk ki: a problémáját a *tanítóhivatal* elé tárja. És mit tesz az *egyház hivatalosvezetése*? Nem hivatalos választ ad, hanem elindul a Feltámadott nyomában.

A feltámadás reggelén felgyorsulnak az események: mindenki siet, fut, rohan. Aki találkozott a feltámadt Krisztussal, az nem tud közömbös maradni, mindenki mozgásba lendül. Péter és János együtt futnak a sírhoz, és az üres sír a húsvéti hit megszületése. A szinoptikus evangéliumokat olvasva lehet bennünk irigység, hogy Jézus kortársai látták őt, nekik könnyebb volt. János evangéliumát olvasva ez az irigység eltűnik. János a lepleket látta - és hitt. Az ő látása a hit látása. A farizeusok látták őt, mégsem hittek benne. *Pilinszky János* szerint az a csodálatos a feltámadásban, hogy nem csodálatos: "Azért hiszek benne, mert olyan csendes volt." Krisztus utána megy a tanítványainak. Nem áll eléjük fölségének ragyogásával, nem söpri el kételyeiket dicsőségének sugaraival.

Húsvét üzenete számomra: merjem én is elhagyni síromat, merjek kilépni depresszív magambafordulásomból, engedjem, hogy a feltámadt Jézus öröme megigézzé a lelkemet. Kelj fel, aki eddig görnyedtél, mert győzött az élet. Bár nagypéntekes nemzetnek tartjuk magunkat, a súlyos nagypéntekes után újra a húsvét: a feltámadás népe, országa lehetünk.

Hisszük, hogy életünk, nemzetünk és családjaink élete minden külső látszat és támadás ellenére Isten tenyerén van, és a feltámadásra nagypénteken keresztül visz az út. A világ sebei, fájdalmai betörnek otthonainkba, mindenfelé felüti fejét a gyűlölet, a nyugtalanság, mindenféle bűn. Jézus is ezt a világot látta. Élete tetőpontján mintha legyőzte volna őt a rossz. Látta a bűnben fetregő embert. Ugyanolyannak látta a világot, mint én, de nem kételkedett egy pillanatig sem a szeretet győzelmében. Húsvét az élet és a szeretet győzelmének napja.

Gáspár István

Isten csak szeretni tud!

A VII. században írta Ninivei Szent Izsák: "Isten csak szeretni tud." S az ember, aki az ő arcának hasonlatosságára van megteremtve, élete értelmét és identitását abban találja meg, ha szeretetet tud adni és elfogadni. Mivel rá hasonlítok, ezért éppúgy szabad, boldog és tiszta szeretetadó lehetek, mint ő. Meghívásom van arra, hogy elmondjam mindenkinek: Isten végtelenül szeret téged. Minél inkább kikristályosodnak lelkemben az ő vonásai, boldogságomat és identitásomat egyre inkább megtalálom.

A szentlecke szavai szerint arról vagyok felismerhető, hogy Krisztus lakozik-e bennem, hogy mennyire élem az ő szeretetét, és hogy ez tetteimben is megmutatkozik-e. Hamis az a szeretet, mely csak Istent szereti, de az embert nem. "Istent szeretem, bárcsak mi ketten lennénk. Inkább elvagyok egy kutyával vagy macskával, mert az emberek olyan kibírhatatlanok." A szeretet által fog bennem egyre inkább kitisztulni az istengyermekség képe.

Meghívásom keresztségemnél fogva arra szól, hogy felemelkedjek egy tisztességes élet világából a jézusi szeretet világába. A mi Urunk nem csupán jó, tisztességes embereket akar, hanem barátokat, akik nem úgy élik meg a kereszténységüket "mint amit egy gentlemannek tenni illik" (*Bernard Shaw*). Nagy hiba, ha az iskolában arra neveljük a gyermekeket, hogy csupán a tízparancsolatot tartsák meg, azaz arra tanítjuk őket, hogy meddig szabad elmenni, hol kezdődik a bűn. Ez ószövetségi hit. Nem szabad csupán arra oktatni, hogy hol kezdődik a halálos bűn, hanem nevelni a jézusi szeretetre, mert egyedül az tesz boldoggá.

Isten valóban csak szeretni tud, és minden emberi lény, arcának hasonlósága miatt csak azt tudna. A bűn azonban eltorzítja ezt az arcot. Éppen ezért a bűn természetellenes állapot, mely megaláz és tönkreteszi életemet, hisz nem az ilyen életre lettem megteremtve.

Hányszor kiáltunk fel: "Isten nem létezhet, nem lehet jó, ha ez a helyzet létezik." Isten a fájdalomban is csak szeretni tud.

Ő nem akarja a rosszat, egy szülő sohasem akarja, hogy gyermekét elüsse az autó, az Atya legfeljebb nem akadályozza meg a fájdalmat, de csak egy nagyobb jó érdekében, ő távlataiban látja az életemet.

Ő maga mellett akar tudni - miként a mai evangélium szól: "Maradjatok meg szeretetemben." Nem önzésből akarja, hogy mellette legyek, hanem hogy elárasszon szeretetével, hogy védve legyen mellette az életem, s ne váljak a bűnnek kiszolgáltatottá.

Nélküle semmit sem tehetek. Nemhogy nagy dolgokat, egyáltalán semmit! Felelőtlenség éppen ezért reggel nélküle kezdeni a napot. Mert nem azt a világot fogom építeni, amit ő akar, hanem amit én. Ha a napom nem a szőlőtőről indul, miért csodálkozom, hogy napközben elszáradok? Ha életem, hivatásom, pár- és pályaválasztásom nem belőle nő ki, mit várhatok ettől az élettől?

Isten csak szeretni tud. A mai vasárnap arra hív, hogy merjek engedni a hívásnak, mely engem is erre hív.

Gáspár István

Homíliavázlat

A mi Urunk nem magányos Isten!

Isten, mivel szeretet - háromság, az egyházi év visszatérő ünnepe a mai vasárnap, e csodálatos titoknak a szemlélésére hívja meg a megkeresztelt embert.

A mai nap szentleckéjében megerősítést kapunk, hogy Isten Lelke által vezérelve Isten gyermekeiként élhetünk. Számos megkeresztelt ember nem veszi észre, hogy még mindig ószövetségi hitben él, ahol a vallásosság a parancsok teljesítésében merült ki. De mi nem a szolgaság, hanem a fiúság Lelkét nyertük el! Az evangéliumok gazdag ifjúja nem tud átlépni az Ószövetségből az Újba: megreked a törvényteljesítés szintjén. Az Újszövetség újdonsága és Örömhíre, hogy többé már nem kell félelemben élnem, mert meghívásom van a Szentháromság szeretetközösségébe, és már itt a földön megtapasztalhatom annak boldogságát, hiszen maga a Szentháromság van jelen azok között, akik Krisztus nevében egyesülnek.

A társadalmunkban - és sajnos családi kapcsolatokban is hódító - valamit valamiért szemlélet eltűnik, feloldódik abban a szeretetben, amelyet Jézus hozott közénk: amit az Atyánál látott, azt élte, és a mennyország előízét hozta közénk. Az ő szeretetének mértéke a mértéktelenség. Meghívásunk van arra, a búcsúbeszéd alapján, hogy szeretetünk mértéke az legyen, ahogyan az Atya szereti Jézust: "Amint engem szeret az Atya, én úgy szeretlek titeket, ... ti úgy szeressétek egymást, ahogy én szeretlek titeket." - Tehát az Atya szeretetével forduljunk egymás felé. Az Atya szeretetével kell a másik emberre tekintenem. Oly könnyű háborúság okozójává válni a világban - a Jézustól tanulható és élhető szeretet viszont elhozza közénk a mennyországot: munkahelyen, családban egyaránt. A szeretet csodákra képes, és nem sokáig lehet ellenállni neki. Ha át tudok lépni egy határvonalat, és megteszem szeretetből azt, amit már nem várnának el tőlem, amire már nem vagyok köteles, abban a pillanatban ráléptem annak a szeretettapasztalatnak az útjára, mely a Szentháromság szeretetáramába kapcsol.

Nem felejthetjük el továbbá, hogy a mi Urunk szegény. Szegény azért, mert folyamatos adás, ajándékozás az élete - s én, aki rá hasonlítok, identitásomat önmagam ajándékozásában találom meg.

Az ösbűn óta bujkálunk a kert fái között, félünk az Istentől, és ő utánunk jön, hogy hazavigyen az atyai házba, a boldogság házába, mert ő mindig előbb lép. Egy gyöngédség nélküli Atya érzéketlen atya volna. Jézus minden tanításában róla szól: olyan szabadságra hív, hogy egyedül az Atyától függjünk. Ha vágyunk erre a szabadságra, az segít kilépni önmagunkból. A kígyó szüntelenül el akarja venni ezt a szabadságot a javak birtoklásával, hogy lerombolja meghívásunkat, mely a Szentháromság szeretetközösségébe szól.

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek örömeiben való részesedésre lettünk teremtve, s erre csak egyféleképpen, egész életével válaszolhat az ember: úgy, ahogy Mária tette, aki mindent odaadott.

Isten tehát, aki szentháromságos szeretet, egyre inkább, évről évre meghív, hogy elmélyedjünk az ő titkában, és megtapasztaljuk, hogy miként lakozik ő mint Háromság az emberek között, s bennünk, emberekből.

Gáspár István

Indulj és menj!

Kereszttségünknel fogva prófétai küldetésünk van! Aki már tudja a miatyánkot, már van üzenete a többi ember számára. A ma keresztény emberéből leginkább ez a küldetés- és felelősségtudat hiányzik. Isten felkentjei vagyunk, a kereszteléskor megérintett annak a szent krizmának a cseppje, amelylyel korábban prófétákat kentek fel. Prófétai küldetés a miénk. Nehezen hisszük el, s nehezen engedelmességek nekik, de ez régen is így volt.

Mózes az égő csipkebokorról szóló jelenetben négyszer keres kifogást, hogy miért ne őt küldje Isten (Kiv 3,7-17), végül, mikor már nem talál kibúvót, azt mondja: "Bocsáss meg Uram, de küldj, akit akarsz." Vagyis valaki mást. Mi is hasonlók vagyunk Mózeshez. Ezer és ezer kibúvót keresünk, hogy miért nem vagyunk alkalmasak a prófétaságra. Tele vagyunk kifogással: "ott a családom, mit fognak majd szólni...", "nem akarom ezt az egész hitet túlzásba vinni...", "a munkahelyemen biztosan furcsán néznek majd rám...", "nem nekem való ez...", "nem szeretek a középpontban lenni..." - és így tovább. Amikor az Úr végül megharagudott Mózesre, az elindult, és engedelmissége révén addig elképzelhetetlen dolgok történtek a saját és népe életében: csodák sorozata, és Isten végtelen szeretetének és vezetésének megtapasztalása. De ehhez szükséges volt Mózes engedelmissége, mondhatnánk vakugrása.

Ahogy az olvasmányban olvassuk, a prófétaság nem könnyű mesterség. Nem mindig könnyű továbbadni Isten üzenetét, maga a próféta is felsóhajt: "Rászedtél Uram! S én hagytam, hogy rászedj" (Jer 20,7-18). Megpróbált ugyan ellenállni, hogy ne közvetítse az Úr szavát: "De ilyenkor, mintha tűz gyúlt volna szívemben, s ha megfeszítettem erőmet, hogy ellenálljak, belefáradtam, és nem tudtam elviselni" (Jer 20,9). Igen, izzó parazsat kaptunk a kezünkbe, magát az Isten Szavát kaptuk, mely űz, hajt, hogy továbbadjuk. Aki megtapasztalta az ő szeretetét, nem lehet többé néma.

Ő küld, látjuk a mai evangéliumban is, és ehhez a küldetéshez kegyelmét adja. Tüzet gyújtott a lelkünkben, ugyanazt a tüzet, melyet az apostolok szívében. Az apostolok tüzet és lelkesedését kaptuk. Apostolként, prófétaként Krisztushoz vinni az embereket. Ha merek Mózes, Jeremiás, Jónás, az apostolok módjára engedelmeskedni, teljes méltatlanságom, alkalmatlanságom, kicsinységem tudatában, akkor meglátom Isten művét, Isten országát. Isten műve kezdetben mindig kicsi, és azokat választja ki, akik teljesen alkalmatlannak tartják magukat, hogy megszegyenítse az erőseket (1 Kor 1,27).

Nincs menekvése a jól bevált, kényelmes ateizmusnak, ha megigézett lelkű, boldog keresztények prófétai küldetésük szerint Isten szeretetével itatják át ezt a világot. Először élni, s utána beszélni. Életünknek szótlannul is hirdetnie kell azt a Krisztust, aki majd szólni fog ajkaim által. Mersz-e beállni ebbe a sorba? Ez a mai vasárnap gyönyörű kihívása, kérdése és életre szóló feladata. Légy só, légy kovász! Merj szembeüszni az árral, az Úr veled van! Ha megteszed ezt, a körülötted élő emberek százait fogod megmenteni.

Ha rátaláltál az élő víz forrására, mutasd meg azoknak, akik ma még megelegszenek a posványval, a mérgezett vízzel, mert nem tudják, hogy más is létezik.

Menj, és soha ne hagyj el engem. Menj, és belőlem élj. - A mai vasárnap keresztény küldetésünk szívét tapintjuk. Éljük, váltsuk életre az evangéliumot az előttünk álló héten.

Gáspár István

Az egyház az eucharisziából él

A fent idézett gondolattal kezdi a Szentatya legújabb enciklikáját. Valóban belőle élünk, mert ha nem, akkor hitünk sivárrá, üressé válik. Az egyház belőle él, benne ver gyökeret!

Megszoktuk a szentmisét. Megszoktuk és természetesnek vesszük, hogy a második isteni személy, Jézus Krisztus jelen van a kenyér és bor színe alatt. A mai evangélium átélmélkedése segít abban, hogy lefűjjük azt a porréteget, mely újra és újra elfedi annak a csodálatos ajándéknak a titkát, melyet eucharisziának nevezünk, s ez elindíthat bennünk néhány gondolatot, hogy tisztán és világosan felragyoghasson hitünk nagy misztériuma.

Az egyház az eucharisziából él - és én? Én, aki az egyház élő tagja vagyok, belőle élek? Valahányszor, mikor nem állok be az áldozók sorába, kényelemből, restségből, vagy mert nincs kedvem gyónni, visszautasítom Krisztus jegyajándékát, melyet az egész egyháznak - s így nekem is adott. Egyedül belőle élni, és nem engedni, hogy bármi más csillapítsa szomjamat, egyedül ő!

Az eucharisztia, Krisztus jegyajándéka, nem olyan, amit mint egy gyűrűt meg kell őrizni, ezt cselekedni kell! A kenyeret és bort ma is Krisztus változtatja át, de nem egyedül, hanem az egész egyházzal együtt. Ez az eljegyzési ajándék nem jelkép, hanem valóság. Jézus kereszthalála totális igen az Atyának, ezt elővételezve mondja ki az utolsó vacsorán, hisz kezébe vette testét és véré, hogy kiszolgáltassa. Azért a vacsorán, mert igenjét nekünk akarta adni, hogy mi is ezzel állhassunk az Atya elé. Ezért a szentmise igenje tartalmazza a kereszttáldozat igenjét, sőt azonos vele. Ha az egyház miséz, Jézus igenjét, kereszttáldozatát mondja ki az Atyának. És ezt az igent nem utólag, hanem itt és most, a mai nap szentmiséjén mondom ki.

Isten szövetséget köt velünk minden egyes szentmisén. Nem egy valamikorit újít meg, hanem itt és most akar velem szövetséget kötni. Ugyanakkor nem mi, hanem Jézus a szövetségese, nekünk benne kell maradnunk, mert nélküle semmit sem tehetünk. Ezért nem lehet otthon, rádión, tévén keresztül ünnepelni az eucharisziát. A szentmise az egyház igenlő részvétele szentségi módon az új és örök szövetség megkötésében. Az én részvételem jele, hogy részese akarok lenni ennek a boldog szövetségkötésnek.

Mint házigazda, vőlegényként önmagát nyújtja jegyesének, az egyháznak az eljegyzési vacsora keretében, s az én válaszom a teljes jelenlét. Az ő régi igenjét, mely a kereszttáldozatban csúcsosodott ki, ma is egyenként kimondjuk. Nem annak megismétlését, hanem pontosan azt! Belegondolhatunk, hogy mindennap részesei lehetünk ennek a megrendítő misztériumnak, s mi mégis hányszor utasítjuk vissza Isten hozzánk lehajló szeretetét.

A mai vasárnap arra hív - *Kalkuttai Teréz* anyja szavaival élve -, hogy legyen ez a miséd olyan, mint életed első miséje. Legyen olyan, mint életed utolsó miséje. Legyen olyan, mint életed egyetlen miséje.

Gáspár István

A szív szegénysége a legnagyobb gazdagság

Páli Szent Vince szerint a szegények a mi mestereink. A szegény, a sérült, akiről Szent Jakab a mai szentleckében ír: próféta, aki arra tanít, hogyan kell növekednem könyörületben, bölcsességben, alázatban és tántoríthatatlan hitben.

Ők a mi kishercegeink, akik megszelídítik a bennünk élő rókát. A Jakab-levél mutatja, hogy már az őskeresztény közösségben sem volt egyértelmű a szegény és a gazdag kapcsolata. A Lukács- evangéliumból tudjuk, hogy a dúsgazdagnak nem az volt a bűne, hogy gazdag, hanem, hogy nem vette észre az ajtajánál kolduló Lázárt. Abban a történetben a szegénynek neve van, a gazdagé pedig egyáltalán nem fontos, nem ír róla.

Egy nagyon ellentmondásos világban Isten azt választja ki, aki szegény, aki gyenge, hogy megszégyenítse az erőseket, akik az Istenen kívül másban keresik biztonságukat.

Ahhoz, hogy bejussunk Isten Országába, szegénynek kell lennünk. A szív szegénysége a legnagyobb gazdagság.

Jézus azért jött, hogy lebontsa a falakat, átrendezze a társadalmat, egy testté alakítsa a piramist, ahol mindenki egyenlő, ez Jézus álma, ez az Isten szíve szerinti társadalom.

Jézus összezavar minket, mert teljesen más az értékrendje, mint a miénk. Az ő országában a legkisebb a legfontosabb, s ha olyanok akarunk lenni, mint ő, szegénynek kell lennünk.

A szegény, a sérült különösen is hordozza Isten képmását, ő az emberiség igazi gyöngye, az egyház kincse.

A keresztény ember vagy egy közösség akkor igazán krisztusi, amikor Istenen kívül minden más lényegtelené válik számára. Ha Isten eszközei akarunk lenni, szegénnyé kell válnunk.

A szegény, a sérült ember tükröt tart elém, mert megmutatja szívem sötétségét és keménységét, és gyakorta ezért megyünk át az utca túloldalára, mikor találkozunk velük. Arra hív, hogy lépjek ki falaim mögül és a szívemet adjam. Egy alkalommal egy értelmi fogyatékos fiú ezt mondta nekem: "Én nem azért vagyok, hogy te jó pontot szerezz a Jézuskánál. Vagy légy a barátom, vagy menj a fenébe!" Isten a szívünket akarja! Nem ez vagy az, az ő akarata! Ő engem akar!

Hogy Jézus számára mennyire fontos a szegény, a beteg, a sérült, látjuk János evangéliumában: ahová legelőször elviszi tanítványait, - amit ma így mondanánk - az egy pszichiátriai központ, egy elfekvő intézet: a Beteszda-fürdő.

Amit a világ félredob, azt Isten befogadja.

A meghívásunk arra szól, hogy olyanok legyünk, mint Jézus, úgy lássuk, olyannak lássuk a világot, amilyenek ő látja.

Amikor a szegényt, a sérültet érintjük meg, magát Isten szívét érintjük. Ez kilépést igényel magunkból, ami időnként nagyon nehéz, de nem azért vagyunk keresztények, mert ez kényelemmel jár, hanem mert ez az egyetlen lehetőségünk.

Ha odalépünk valakihez szeretetünkkel, felfedeztetjük vele szépségét, hogy értékes és fontos, és szükség van rá. A háború világában életadó emberré, a béke eszközeivé kell válnunk. A fényt meglátni a másokban, nem a sötétséget.

Merjük megnyitni szívünket! Nem mindig csak tenni kell egymásért, elég, ha a szívünket nyitjuk meg az emberek előtt! A mai szentlecke erre hív minket.

Gáspár István

Homíliavázlat

Bambuszfa, szeretsz te engem?

Az ember általában húsz-huszonöt éven keresztül készül a házasságra, hogy utána ötven éven át abban éljen. A házasság az élet tengelye, minden e körül forog, s éppen ezért nem mindegy, hogy hogyan működik: középen van-e. Ha a tengely nem középen van, szétveri az egész felépítményt...

A mai olvasmányokban a házasság, a hűség gondolatával találkozunk. Amikor a szalmaláng lobogása átalakul tüzes parázssá, amikor a szerelem szeretetté mélyül, és következik a hűség csendes időszaka. A házasságnak ezért a legfontosabb jellemzője nem a harmónia, hanem a növekedés. Nem problémamentes, hanem kezelni tudja a problémákat. Egy anyuka kérdezte a lányát: "Lányom, nektek soha nincsenek problémáitok a házasságokban?" "De igen, anya - így a válasz -, de azokat mindig a férjemmel beszélem meg." A szeretet mindig másra irányul, sohasem önmagára tekint. Nem hihetünk a *kölcsönösségen* alapuló családban, ahol a valamit valamiért szemlélet uralkodik. "Akkor szeretlek, ha te is vizontszeretsz engem." A szeretet lényege a mértéktelenség, hogy számolatlanul adok.

Egy kis mese álljon itt példaként, amely megvilágítja a házasság identitását, hogy az egyik ember életét adja a másikért:

Egy kertész, aki nagy odaadással gondozza kertjét, egy nap odamegy a bambuszfához, és megkérdezi: "Bambuszfa, szeretsz te engem?" Erre a mese szerint a bambuszfa azt válaszolja: "Hogyne szeretnék, gazdám, hiszen mindent neked köszönhetek." "Annyira szeretsz, hogy azt is megengeded, hogy átalakítsalak?" "Igen, azt is megengedem." Akkor a kertész kivágja a bambuszfát, kettéhasítja, és egy hosszú vályút készít belőle. Egyik végét odateszi a forráshoz, másik végét az öntöző földhöz.

Amikor valaki Isten oltára előtt áll, Jézus odalép hozzá, és megkérdezi a vőlegényt (nevezzük Károlynak): "Károly, szeretsz te engem?" "Szeretlek. Mindent neked köszönhetek." "Annyira szeretsz, hogy át is alakíthatlak?" "Annyira szeretlek." Ekkor Isten átalakítja Károlyt. Csinál belőle egy öntözővályút, és azt mondja: "Rád bízom Annát. Öntözd. Te fogod szállítani az én esőmet; ha beteg lesz, te fogod ápolni; ha szomorú lesz, te fogod vigasztalni. Bármilyen történik vele, te vagy az én erőmnek a továbbítója. Neked kell őt szentté tenned." Ugyanez Annával is megtörténik. Átalakul a Jézus (Károly) iránti szeretetből, és Károlyt elfogadja egész életére.

Életet adni tehát a másikért a mindennapok apró kis dolgaiban, mintegy *főállásban* a másik boldogulásáért kell mindkét félnek munkálkodnia. Nyugodtan mondhatjuk, a házasság teljes egészében természetfölötti valóság. Csak akkor lehet megérteni, csak akkor lehet mélyen megélni, ha a természetfölötti szempontokat látjuk, és tudatosan megvalósítjuk.

Van-e élet a halál előtt?

A címadó kérdést a napokban egy falfirkán olvastam. Elgondolkodtatott. Már nem a halál utáni élet a kérdés, hanem hogy előtte van-e. Ez rajtunk múlik, ahogy az is, hogy milyen lesz a halál utáni életünk: boldogság vagy kárhozat.

Képzeljük el, hogy egy ikerpár, még magzatként beszélget az édesanyja méhében. Az egyik a kis hívő, a másik a kis hitetlen. A hívő azt mondja: "Te, milyen jó lesz, ha megszületünk, én olyan kíváncsi vagyok, milyen lesz a kinti világ." Mire a másik: "Te azt hiszed, hogy van élet a születés után? - "Hát persze, biztosan szép lesz." - "Buta vagy - így a kis hitetlen - nincs kinti világ, csak ez létezik." A másik bizonygatja: "Dehogyan, hiszen ha megszületünk, meg fogjuk ismerni a mamát, látni fogjuk őt, akinek az életet köszönhetjük." - "Milyen mamát? Szerinted van mama? Hogy tudsz elhinni ilyen ostobaságot? Itt meleg van, adnak enni, és más nem létezik."

Bizony, mai világunk túlvilágot érintő elemzései, találgatásai hasonló gondolatokat mutatnak. Halottak napja van, keresztény emberként a feltámadás öröme, reménysége, az Isten Országában való biztos tudatunk határozza meg e nap lelkiségét. De mindemellett emberek vagyunk. Mindannyiunk számára fájdalmas a halál, az elválás, Jézus is szabad utat enged emberi érzéseinek, amikor gyászolja Lázárt. Nem üti el azzal a gyász, hogy ne sírjatok, mindjárt feltámasztom. Nem, velük együtt sír, gyászol. A vigasztalás azonban már isteni ajkáról szól: "Én vagyok a feltámadás és az élet. Aki bennem hisz, még ha meghalt is, élni fog" (Jn 11, 25).

Ezen a napon virágot viszünk kedves halottaink sírjához. A virág eleven színével az életet hirdeti. Mikor a sírra helyezük, szinte odakiáltjuk a halálnak: "Nem hiszünk neked, halál, nem tudsz te igazán pusztítani! Jézusnak hiszünk, aki a negyednapos halott sírjánál is az életről beszélt."

Halottak napja figyelmezteti a keresztény embert, hogy életünk nem az elmúlás diszszonanciájában végződik, hanem sokkal inkább a feltámadás allelujás akkordjaiban bontakozik ki Krisztussal Isten örök országa.

A szeretet nem ér véget a halállal - mert a szeretet örök, mert a szeretet maga Isten. Egy kisgyermek, mikor a család a nagymamát temette, megszorította édesanyja kezét és megkérdezte: "Ugye, anyu, majd akkor is fogod a kezem, ha engem temetnek?" Zseniális kérdés. Pontosan azt kérdezi: ugye a szereteted megmarad a halálon túl is.

Isten nem ejt el bennünket. Akár élünk, akár halunk, az Úréi vagyunk (Róm 14, 8), a halállal nem a semmibe hullunk, hanem a könyörülő Isten kezébe.

Az ilyenkor és a temetésekkor szokásos ima: "Adj, Uram örök nyugalmat neki, és az örök világosság fényeskedjék neki", oly szomorúan és nyomasztóan hat, mégis derűs, örömteli, keresztény húsvéti ima, könyörgés. Az egyház az elhunytat nem egy utolsó üdvözlettel bocsátja el, hanem imádkozik érte: "Örök nyugalmat adj neki, ó, Uram, és a te örök világosságod fényeskedjék neki." Az örök nyugalom, amelyet elhunyt testvérünknek kérünk, az Isten maga. Legyen ez vigaszunk, reményünk, csendes örömünk ezekben a kegyelmi napokban.

Gáspár István

Nézd, milyen Betlehem a lelkünk!

Angelus Silesius mondja: "Jézus ezerszer is megszülethetne a földön, mit sem használna neked, ha nem születik meg a te szívedben."

Advent van, a várakozás, az Istenre figyelés, az elcsendesedés ideje. A világ zaja nem segíti készülötünket. Ünnepe előtti életünk kicsit hasonlít Betlehem nyüzsgéséhez. Valószínűleg a vártnál hamarabb érkezünk meg Nyugat-Európába, ahol az advent négy hete évtizedek óta a fogyasztói társadalom legfényesebb időszak. A tülekedés, fényáradat, a hangszórókból harsogó Csendes éj. Akárcsak Betlehem városa. Azonban azokban a napokban nem vették észre a forgatagban a szállást kereső Szent Családot.

Valóban, a lelkünk lehet olyan Betlehem, mely nem veszi észre és elutasítja a Szent Családot, de lehet olyan is, mely a megváltás után kiált, és szegényes hajlékát kínálja fel szállásként a Szent Családnak.

Ma a vásárlási láz gerjesztésének kifinomult technikái elől aligha menekülhet meg az ember. Az első ajándék megvásárlásakor azzal nyugtatja meg magát, hogy a szeretet szerény jeleire mindig is szükség van, később azzal, hogy az ünneptől függetlenül is vásárolnia kellene ezt azt. Azután rádöbben, hogy nincs megállás, egyre bővül a megajándékozottak köre. Ma már nem készítünk apró meglepetéseket, mert gyarlónak látjuk saját munkánkat a fényes kirakatokban sorakozó ajándéktárgyak mellett. Végül is szorongva várjuk az ünnepet. A jászolban fekvő kisdéd viszont, aki rongyos istállóban jött világra, figyelmeztet, hogy a külsőségek mit sem érnek, ha nem találjuk meg lelkünk békéjét.

Gondolataink, képzeletünk, érzéseink, vágyaink, akaratunk nagy része megváltatlan. Advent, a megváltás és megtérés lehetőségét kínálja fel számunkra, a szív, a gondolkodás megváltoztatását. Döntésre szólít fel, amit eddig halogattunk. Advent mindig konkrét kell, hogy legyen: mi az, ami még az életemben megváltatlan, mit nem tudtam eddig neki még életemben átadni? Vajon az idej készületi idő eloszlatja-e lelkem sötétségét? Segít-e abban, hogy Jézus karácsonykor az én szívemben is megszülessék? Mit tehetek ezért?

Először is, nem élek úgy, mintha körülöttem minden rendben lenne. Nem engedem, hogy figyelmemet bármi elterelje Jézus várásáról. Ezt szolgálja az, ha mindennap több időt szentelek az imádságnak, nagylelkűbb leszek Istenhez. Másodszor bűnbánattal, szentgyónással visszanyerem szívem tisztaságát, érzékenységét, Isten közelségét. Egy mohamedán hívő mondta: "Isten tizenkét hónapot adott nekünk, s azt kérte, hogy ebből egyet adjunk neki, ez számunkra a ramadán." Nekünk, keresztény embereknek az advent az intenzív istenéhség és az utána való vágyakozás, a neki szentelt hónap időszaka. Harmadszor, Mária csöndjével készülök az ünnepre, sokat segíthetnek ebben a virrasztást jelképező hajnali misék.

Angelus Silesius imájával kérjük Isten áldását az idej adventünkre:

"Krisztus, nincs nekünk semmi bajunk, csak az, hogy te hiányzol nekünk. Aki éhes, azt hiszi, kenyér után vágyik. Nem. Te hiányzol neki. Aki beteg, azt hiszi, egészsége hiányzik. Nem. Te hiányzol neki. Aki békét szomjazik, téged szomjazik, akiben egyedül megnyugszik a nyugtalan szív. Ég és föld, jólét és balsors, öröm és szenvedés, síró és mosolygó ember, mind teutánad kiált Krisztusunk! Nézd, milyen Betlehem a lelkünk! Hogy vár téged! Jöjj el Uram Jézus!"

"Túl szomorú a ti arcotok..."

Gandhi szava a fenti kijelentés, mely éles kritika számunkra. Ugyancsak ő mondja: "Már rég keresztények volnánk, ha ti nem volnátok. Krisztus tetszik, de az, ahogy ti követitek, az nem."

Valóban, a mai evangélium felteszi a kérdést, vajon örömhír-e számomra az Örömhír? Látszik-e rajtam, hogy az Örömhír hordozója vagyok? Áthatja-e ez az életemet? Miért öröm számomra a Krisztussal való kapcsolat, egyáltalán van-e örömöm benne?

Manapság mintha egymástól elszakítva látnánk azt, ami összetartozik: "divat" az öröm Isten nélkül - illetve az Isten öröm nélkül.

Az apostolok öröme azonban ma is vonzó volna. Savanyú arccal, pesszimistán azonban nem lehetünk az öröm evangéliumának hiteles hirdetői. A kórházban mondta egy ragyogó arcú asszony: "Atya, már ötven éve vele élek, boldog vagyok." Minden az én hozzáállásomon múlik, találok-e értéket abban, amiben most benne vagyok. Ha megtaláltam, akkor önként és szeretetből mondok rá igent, és így találhatom meg benne boldogságomat, örömömet. Betegségben, fájdalomban is lehetek hordozója az istengyermekség csendes örömének.

Jézus a Lélekkel eltelve megy a názáreti zsinagógába. Nyugodtan olvashatjuk Izajás szavait, magunkra alkalmazva: az Úr felkentjeként élhetek, hisz az vagyok keresztelkedésemről fogva, az Úr számára mindenestül lefoglalt ember. Ő küld (nem taszigál!) az ő népéhez, mindazokhoz, akik szegények, tehát szükségük van rá. A gazdagokhoz nem küld - azokhoz, akiknek nem hiányzik semmi...

Légy só és kovász, merj szembeúszni az árral. A Holt-tengerben, melyet a Jordán folyó táplál, egyetlen élőlény sem képes megélni. Azok a halak, melyek engedik vitetni magukat az árral, belepusztulnak a tengerbe. Csak az marad életben, amelyik veszi a fáradságot, és szembeúszik az árral.

Ma a te életedben teljesedett be az Írás szava. A mai nap a te életedben az Úr kedves esztendeje az *elengedés napja*. Az Úr esztendeje az *elengedés éve* volt, amikor elengedték az adósok tartozását, felszabadították a rabszolgákat. Ugye el tudjuk képzelni, micsoda öröm és ujjongás lenne, ha ma Magyarországon elengednék az emberek tartozásait, ha mindenki visszaadná, amit jogtalanul szerzett, elprivatizált. Ez a mai nap a szabadságod napja lehet, amikor Isten elengedi bűneid tartozását, szabaddá válhatsz az ő szeretetére.

Ha vágyódom rá, hogy ennek a krisztusi örömnek hordozójává legyek, akkor mély és hiteles vágyakozásom egybecseng majd az Isten vágyakozásával, és rátalálok arra az öröme, melyre mindig is vágyakoztam.

Gáspár István

Ki az én ellenségem?

Jézus legmélyebb üzenete: "Szeressétek ellenségeiteket!" Galileában mondta ezt, ahol korábban egy felkelés alkalmával galileaiak ezreit feszítették keresztre. Mindenkinek volt kit gyászolnia, lett volna kiért bosszút állnia.

Meg kell tanulnunk úgy látni a világot, ahogyan Isten látja, ez tekintetünk átalakulását kívánja meg. Életünket behálózza a félelem, hogy mit gondolnak rólunk, hogy kudarcot vallunk, és ha úgy érezzük, hogy a kép, amelyet magunkról alkottunk, megsérül, ha megbántanak minket - megsértődünk, és a másokra vetítjük félelmünk forrását.

Elindulni a megbocsátás útján valóban nem könnyű. "Miért én, ő volt a hibás, ő bántott meg, neki kellene először lépni, akkor én is megbocsátanék." A mai evangélium arra hív, hogy elsőként szeressük a másikat, elsőként lépünk felé, még ha nekem volt is igazam. A megbocsátásnak két oldala van. Az egyik az akarat tényező, a másik az érzelmi. Akaratunkról tehetünk, érzelmeinkről nem.

Tehát először is: akarjak megbocsátani, és kérem a kegyelmet, bízom rá magam Jézusra, ő majd megtanít, hogy érzelmileg is eljussak a megbocsátásig. Írhatok egy néhány mondatos imát, amelyben megvallom Jézusnak, hogy haragszom arra az emberre, és a magam erejéből képtelen vagyok megbocsátani, szükségem van Isten kegyelmére. A második lépés: elhatározom, hogy nem ütök vissza, és elkezdek imádkozni a másikért. Nem kell gyorsan haladni. A megbocsátás útján való elindulás egyben a gyógyulás útja is. Nem mondhatom az embereknek: "Isten szeret téged", ha én nem szeretem őket. Könnyű azt szeretni, aki minket is szeret, de ha ellenségeinket szeretjük, "Jézussá leszünk".

Az állatvilágban azt látjuk, hogy akit megtámadnak, az visszatámad, vagy elfut, öszszekuporodik. Ugyanezt tesszük mi is. Ki a mi ellenségünk? Az ellenség ott él a családjában, a munkahelyünkön vagy a plébánián. Ő az, aki valamilyen módon fenyeget minket. A külső ellenségek gyakran rámutatnak a bennünk lévőre; minden esetben magamnak kell először megbocsátanom. Beazonosítani, néven nevezni, hogy igen, ő az, aki a leginkább megbénít, félelmet kelt bennem, ő az, akit igyekszem elkerülni, összeszorul a gyomrom, amikor találkozom vele, talán még magamnak is nehezen merem megvallani, hogy ő az én "nehéz emberem". Csak akkor tudjuk szeretni ellenségeinket, ha megéljük a metanoiát, a szív és a gondolkodás megváltoztatását.

Auschwitzből kiszabadult két deportált. Barátok voltak. Évek múltán visszatértek emlékezni, imádkozni. Az egyik meg tudott bocsátani, a másik nem. Aki képes volt erre, azt mondta barátjának: "Mindig fogoly maradsz. Lehet, hogy Jézus szélesre tárta zárkád ajtaját, de amíg nem tudsz megbocsátani, nem tudsz kijönni onnan."

Nagybőjt idején valaki arra tett fogadalmat, hogy nem fog megsértődni. Sikerült megtartania elhatározását, bár megjegyezte: néha olyan jólesett volna egy kicsit felhúznia az orrát.

Egy gyermekórházban járva a főnővér végigvezet a kórtermen. Látva megilletődöttségemet egy vízfejű kisgyermeknél, megkérdezi: "Nem gondolja, hogy ő gyönyörű?" Jézus ugyanezt kérdezi ellenségemre mutatva: "Nem gondold, hogy ő gyönyörű? Szeresd ezt az embert úgy, ahogyan én." A megtört ember és a megtört Krisztus ugyanaz. Tanuljunk meg Jézus szemével nézni a másokra.

"A hazatérés boldogsága"

A tékozló fiú története: evangélium az evangéliumon belül. Jól ismerjük, épp ezért könnyen átsiklunk fölötte, mintha Isten már nem tudna nekünk újat mondani.

Ha újra és újra, tüzetesen átolvassuk, ráébredhetünk, hogy *két elveszett fiúról szól a történet*, hiszen szívében mindkettő eltávolodott az atyjától. Egyik sem jobb, mint a másik. Az egyik ráadásul még észre sem vette, hogy elveszett - éppen ezért neki sokkal nehezebb is hazatérnie. A történetben egyedül az Atya nem változik, ő megy ki mindegyik elé. Ő, az Atya a főszereplő. A meghívás mindannyiunknak szól: atyává kell válni. (Ezt megelőzi az, hogy tékozló fiúként, idősebb testvérként letérdelek Atyám elé, és fületem a mellkasára téve, szüntelenül hallgassam az ő szíve dobogását. Akkor és csakis akkor mondhatom óvatosan és nagyon gyengéden, amit hallok.)

A történet azzal kezdődik, hogy a fiatalabb kikéri az örökségét. Ez a tette a lehető legdurvább sértés, amit az apja felé tesz. Az örökséget csak az apa halála után kaphatta volna meg, ez a kérése azt sugallja: "Apám, a boldogságom útjában vagy, jó lenne, ha már meghalnál, át kell lépnem rajtad, hogy boldog legyek." Aztán nem is tudja megbecsülni, amit kapott. Bűnben él, ami természetellenes állapot az ember számára, megalázza, rabszolgává teszi. Először a saját életéért aggódva határozza el, hogy hazamegy, mert éhes. Bánata az apa karjaiban válik tökéletessé.

Miben vagyok én tékozló fia az Atyának?

A történet végén kiderül, hogy egyik fiú sem tapasztalta meg, hogy a boldogság házában élhet, hiszen az atyai házban élni önmagában öröm.

Az idősebb fiú szívében az ünnep, melyet apja rendez tékozló fia számára, nem örömet, hanem haragot eredményez, nem tud osztozni az apa örömében. Ő nem tékozló, ő rendes, ő nem ment el. Magával van elfoglalva, irigy. "Én jó vagyok, miért nem tud ez is az lenni?" Ő a kötelességtudó, jó ember, de kiderül, hogy ő sem érzi jól magát az atyai házban, egy élő szemrehányás.

A "jók" - a saját jóságuk tudatában tetszelgők - javíthatatlanok. Isten nem tud rajtuk segíteni, pedig csak egyedül ő a jó, a többiek becsapják magukat. Az idősebb testvér ugyan nem ment el, de ugyanúgy gondolkodik, mint a fiatal, ugyanúgy távol került az atyától. A kötelességteljesítő, templomba járó hívő éppúgy távol lehet az Istentől, mint az, aki nem jár - és ő vádaskodik.

Felismerhetem, hogy én vagyok ez az idősebb fiú, és rajtam áll, hogy bemegyek-e az atyai házba, vagy kint maradok.

Az atya az egyetlen, aki nem változik, feltétel nélkül szereti mind a kettőt. Esélyt sem ad kisebbik fiának, hogy bocsánatot kérjen, megelőzi könyörgését, megbocsát anélkül, hogy kérdéseket tenne fel. Az Atya akkor is örül, amikor egyetlen bűnbánó hazatér. Statisztikailag ez nem túl érdekes. Ám úgy tűnik, Istent sohasem a számok érdeklik.

Mindennap megvan a lehetőségünk, hogy válasszunk a cinizmus és az öröm között. Jézusban teljesen az Atya örömét láthatjuk.

A mai evangélium meghív, hogy tékozlóként, idősebb testvérként visszatérjek az atyai házba, s magam is egyre inkább atyává váljak, miután megtapasztaltam a hazatérés boldogságát.

Isten benned él!

Isten Országához tartozom keresztségemtől fogva. Abba a városba kaptam meghívót, amelyről a Szentlecke beszél. A keresztesy ember olyan, akinek az Isten szeretete megsebezte a szívet, akinek Krisztus elrabolta, megigézta a lelkét. A Mennyei Jeruzsálemnek vagyok polgára, oda tartozom.

Isten bennem él, és ez nem az én művem. Ő árasztotta szívembe jelenlétét. S örökké vele lehetek. Ezért nem élhetek úgy, mintha nem tudnék erről.

A pápa szavaival élve, "az Ő arcát" kell szemlélnem, egy pillanatra sem szabad elfelejtenem, kihez tartozom, merre haladok, mi a cél. Életem célját mutatja meg ma az egyház a szentlecke szavaival. A kísértő próbálkozik, hogy nem figyelhetsz mindig erre, más dolgod is van, itt, a földön kell élned. Legyen fontos, amit teszel, fontosabb, mint Isten. Vedd le róla a tekinteted! - Itt kezdődik a bűn, amikor elfelejtem, hogy kinek a gyermeke vagyok, elfelejtem, hová tartok, leveszem a tekintetem az ő arcáról. Az lesz a fontos, ami igazából nem fontos.

Nincs templom abban a városban, mert maga az Isten és a Bárány a temploma. Boldogságom már itt, a földön elkezdődik, mert Isten szívében élhetek, miközben a város szívében telik életem, de a tekintetem messzebbre lát. Gyönyörködhetek benne, hogy hogyan viszi végbe általam azt, amit szeretne, hisz olyan jó azt tenni, amit Isten akar.

Ez a szabadságom forrása: az Atya szabad gyermekekeként élhetek, boldogságom és örömem belőle források. Egyre inkább kibontakozik bennem a Krisztus-arc. Gyermekekévé akar tenni, akinek az élete hasonló az övéhez. Aki ugyanúgy örök életű, szabad és boldog. Aki éppúgy képes közölni önmagát, aki éppúgy tiszta szeretet, mint ő.

Őt magát, Istent szemlélhetem szünet nélkül a legszebb képben, mely az emberek városa, Isten arcának az arca, és Krisztus ikonjának a tükre. Hordozhatom őt a városban élve, és belé foglalhatom a várost. Mindezt nehéz életre váltani? Erre Szent Ágoston szavával válaszolhatunk: "Mutassatok nekem egy szerelmest, ő meg fog érteni." Ő az egyetlen kincs, amihez ragaszkodhatok, ő az, akin a lelkem csüng.

Újmisés jelmondatként választottam a szentmise imádságát: *őáltala, ővele és őbenne a tiéd.* Eleinte mindig azt kértem, hogy Uram, általad, Uram, veled. Mostanában egyre inkább arra hív, hogy benne tegyem a dolgomat. Úton vagyunk tehát a Város felé, s ahogy haladunk, egyre inkább megtapasztaljuk saját szegénységünket, és hogy ő minket ingyen, érdemünk nélkül akar megajándékozni.

"Az Úrban..." - Szent Ignác számára ez a nyelvi kifejezés (amellyel gyakran leveleit is zárta) nem jámbor szólam, hanem a jelenlétnek, az életnek új módja. Azt fejezi ki, hogy Istent keressük és megtaláljuk minden dologban. Ez az a gondolat, amelyet a Jelenések könyve nyomán a következő héten életre válthatunk.

Gáspár István

Krisztus jegyajándéka

János apostol nem ír az eucharisztia alapításáról, viszont az eucharisztikus beszédet olvashatjuk evangéliuma hatodik fejezetében, és búcsúbeszédében ír a lábmosásról.

A János-evangélium tizenharmadik fejezetében Jézus nagyon határozottan közli Péterrel: nincs közöm hozzád, ha nem vagy közösségben velem, ha nem moshatom meg a lábadat. Ugyanez igaz az eucharisziára is. Nincs közöm hozzá, illetve nem ismerem őt, ha nem fogadom el szentáldozáskor Krisztus testét, noha megtehetném. Ugyancsak a búcsúbeszédben olvassuk: "Ti az én barátaim vagytok, ha megteszitek, amit parancsolok nektek." Ő azt parancsolja: "Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre." Leélhetek egy életet, azt gondolván magamról, hogy hívő vagyok, de nem ismerem őt, ha nem veszem és eszem az ő testét és véréit, pedig megtehetném.

Egy életen keresztül tisztogathatom magam, hogy méltó legyek fogadni őt, s nem merek beállni az áldozók sorába, mert méltatlan vagyok, és sohasem leszek méltó. Ő nem azért adja önmagát, mert megérdemlem, hanem ingyenes szeretetből. Talán épp azért nehéz elfogadnunk ingyenes ajándékát, mert hozzászoktunk, hogy mindennek ára van...

Az eucharisztia Krisztus jegyajándéka; mint menyasszonyt visz magával minket az Atyához - merhetek én erre nemet mondani? Az én jegyesi igenem személyes részvételem a szentmisén. Milyenek az igenjeim hétről hétre, vasárnapról vasárnapra? Ahogy a III. számú kánonban imádkozzuk: "Ő tegyen minket neked szentelt örök áldozattá." Tehát az eucharisztia igen az Atyának, amit Jézussal együtt mondunk ki. A vőlegény azt akarja, hogy a menyasszony emlékezzék rá, amíg el nem jön érte. Az egyház igenjét a jegyesség hosszú ideje alatt újra és újra hallani akarja. Most rajtam a sor! Nekem kell minden egyes szentmisében odaajándékoznom önmagam, egész Istennek adott életemet Jézussal együtt átadni az Atyának.

Éppen ezért elképzelhetetlen, hogy az eljegyzési lakomáról (ez a szentmise) elkéssek, vagy otthon hallgassam rádió, amikor elmehetnék. Vagy éppenséggel hátul a bejáratnál a szenteltvíztartót őrizzem, és minél előbb igyekezzek elhagyni a templomot, azt a helyet, ahol pár pillanattal ezelőtt az ég és a föld összeért.

Elképzelhetetlen (persze sokan el tudják képzelni és sajnos életre is váltják), hogy ahol Krisztussal együtt kimondom a keresztáldozat igenjét, ott csukva legyen a szám, és ne kapcsolódjak be testvéreim dicsőítő énekébe, imádságába. Nincs jogom visszautasítani a legnagyobb ajándékot, amit az életben valaha is kaphatok, magát az Úr szent testét és véréit.

Sokszor fájlaljuk, hogy felszínes a szentmisén való részvételünk. Ha nem készülünk fel, nem is fogunk tudni odafigyelni.

A vele való találkozás elindít a másik ember felé. Felnyitja szememet, hogy a megtört Krisztus és a megtört ember ugyanaz. Nem hitelek az áldozásaim, ha nem kíséri azokat szolgálat, ha nem indít a másik ember felé. Úrnapja van. Válasszak ki valamit a következő hetekre, amire törekedni fogok, és amit kérek Istentől, hogy abban az egyben változzak meg az eucharisztia ünneplésében.

Gáspár István

A megtört ember - a megtört Krisztus

Jól ismerjük a betanult mondást: a másik ember maga Krisztus. Mégis sokszor elfeledjük. Naponta megismétlődik, hogy elmegyünk - papként, levitaként - a ráncszoruló ember mellett. Bőségesen találunk kifogást, hogy miért nem lépünk oda a másikhoz: "mert sietnem kell..., mert részeg..., mert maga tehet róla..., mert mit fognak mások szólni... Uram, megértheted, hogy nem szeretem, nem segítek rajta, hisz olyan utálatos..." A válasz azonban szigorú: "Nem értem meg. Meghaltam azért az emberért is..."

Minősítő matricákat ragasztunk egymásra, és ezzel mentesíteni igyekszünk magunkat.

Valaki épp otthon felejtette a bérletét, amikor ellenőrök szálltak fel a buszra. "Igazán figyelhetél volna jobban" - mondja egyik barátja megrovóan. "Nekem szintén bérletem van - mondja a másik -, azt nem adhatom oda." "Majd kimagyarázod valahogy..." - így a harmadik. Nem messze tőlük áll egy csavargóforma férfi, akitől hiába igyekeztek felszálláskor messzebb húzódni, mégis meghallhatott valamit a beszélgetésből, mert szó nélkül új jegyet kezelt, és a meglepetéstől elakadt szavú idegen kezébe nyomta azt. A kérdés ma is aktuális: Mit gondoltok, ki volt a bajbajutott igazi felebarátja?

Az Evangélium szerint Krisztus a végítéletkor nem társadalomban betöltött szerepünkről, diplomáink számáról fog érdeklődni, hanem hogy felismertük-e őt a másik emberben. Teréz anya jelesre vizsgázott, mert nemcsak beszélt a másokban élő Krisztusról, hanem meg is érintette őt abban a másik emberben: "Ezek az emberek úgy élnek, mint az állatok, azt akarom, hogy úgy haljanak meg, mint emberek." Egyszer egy turista Kalkuttában odalépett hozzá: "Egymillió dollárért sem tudnám azt tenni, amit maga tesz..." Teréz anya csendesen így válaszolt: "Annyiért én sem. Mi mindent Krisztusért teszünk, őt ismerjük fel a rászorulóban. Amit teszünk, az csepp a tengerben, de ha nem tennénk, az a csepp hiányozna..."

Teréz anyát és nővéreit s a hozzájuk hasonló közösségeket ma is a szemlélődés indítja mások felé. A napi szentségimádás és áldozás. Az Istennel való reggeli elindulás segít, hogy mindenben és mindenkiiben őt keressem és találjam meg. Áldozásaim akkor hitelesek, ha utána elindulok a másik ember felé.

Nagy dolgokról álmodunk: hogy majd akkor ott én is segítenék... Vagy sajnálkozunk: az én életemben ilyen nagy dolgok nem történnek, én nem tehetek semmit. - Isten a valóságon keresztül szól hozzánk. Ő ölel át minket a valóság által. A szentek olyan emberek voltak, akik meg tudták csókolni a valóságot, a jelen pillanatot. Ebben a helyzetben vagy abban az emberben Isten emberré lett szeretetét ölelem meg, s így hagyom magamat is általa átölelni.

A megtört ember és a megtört Krisztus ugyanaz. Az irgalmas samaritánus vasárnapján kérjük Urunktól, hogy szabadítson meg a bevett szokások hideg vaspántjaitól, melyek szorítják lüktető, eleven szívünket, és kérjük őt, hogy nyissa fel szemünket.

Gáspár István

Vágyom az Isten után

A nyári hőség közepén az éberség vasárnapja van. Az éberség és a készenlét gondolata köszön vissza az olvasmányban és az evangéliumban is. A nyári melegben könnyen elpilledünk, de a mai olvasmányok szinte hűsítőleg, kijózanítólag hatnak. Élő szomjúsággal, éberséggel vágyakozni a közeledő Úr után! Nem szabad elcsüggednünk, elfáradnunk a várakozásban. Az iskolaév végén óvó szeretettel figyelmeztetjük a hittanos gyermekeket, hogy a keresztény életben nincs vakáció. Nincs árleszállítás és nincs nyári vásár. Az a keresztény, aki elveszíti Isten utáni vágyakozását, szomjúságát, az elveszi a tekintetét Krisztusról, és más, olcsón felkínált és álságos módokat választ szomjúsága csillapítására.

Gyönyörű gondolat, hogy az ember szomjazza az Istent, és az Isten szomjazza az embert. Ez volt a legnagyobb botrány a farizeusok szemében (és sok, mai ószövetségi istenképpel rendelkező keresztény hívő szemében is). Azt még könnyű elfogadni, hogy szomjaznom kell őt, a vele való találkozást, de hogy az Isten is szomjaz engem, vágyakozik utánam, ezt már nem könnyű elhinni. Pedig ha hűséges vagyok várakozásomban és nem akarom könnyen és olcsón csillapítható dolgokkal eloltani szomjúságomat, akkor megtapasztalhatom, hogy a kétfajta szomjúság - az emberé és Istené - egymásra talál.

A nyári rekkenő hőségben, mikor a várva várt eső megérkezik, a sivatag kivirágzik. Hasonló ehhez a keresztény ember élete. Isten élő szava, üzenete éberségre és szomjúságunkban való kitartásra hív bennünket. Szomjas földként isszuk az ő szavait, ígéretét, és ha megérkezik, életünk virágzásnak indul. Ha a vándorló ember a sivatagban szomjas, az biztos jele annak, hogy a víz létezik. Ha szomjazom az Isten szeretetét, vágyakozom utána, ez biztos jele annak, hogy előbb vagy utóbb az Úr megérkezik. Egyedül ő tudja csillapítani égő szomjúságomat, várakozásomat. A lelki élet útján előrehaladva lassan megtanuljuk, hogy nem az Úr érkezésének időpontja a fontos, hanem az éber, hűséges várakozás.

Program és elvárás nélkül várakozni az Úr érkezésére: ez a keresztény ember hivatása. Ahogy *Ady Endre* írja gyönyörű versében, *Az Úr érkezésében*:

Mikor elhagytak,

mikor a lelkem roskadozva vittem

csendesen és váratlanul

átölelt az Isten.

Nem harsonával,

hanem jött néma, igaz öleléssel,

nem jött szép tüzes nappalon,

de háborús éjjel...

Várom rá, és engedem, hogy Isten valóban Isten legyen az életemben. Nem lehet siettetni őt. Ha a gyorsan és könnyen fogyasztható dolgok világában nehéz is elfogadnunk, hogy

türelemmel és kitartással kell várnom őt, mégis a mai vasárnap olvasmányai megerősítenek és bátorítanak a hűséges várakozásra és Isten utáni szomjúságunk felélesztésére.

Gáspár István

Mi az életben Isten akarata?

Ahogy a mai olvasmányban, úgy egész életünkben újra és újra felmerülő kérdés, mi az Isten akarata számomra. "Szeretném megtenni Isten akaratát, és nem akarok tévedni, de nem tudom, mit vár tőlem Isten, kérem, adja meg mindazt, ami szükséges, hogy biztosan tudhassam Isten akaratát." Rossz a kérdés, lehetetlen rá válaszolni, aki mégis megpróbálja, elbizakodottá válhat. Azt esetleg ki lehet mondani, hogy ez biztosan nem Isten akarata számára, de hogy mi az, azt sohasem.

Van egy torz istenkép, amely azt sugallja, hogy ő mindent lát, mindent tud. Az emberi történelem, mint egy meglepetések nélküli előadás folyik le előtte, és azt várja el tőlünk, hogy játsszuk el azt a szerepet, melyet öröktől fogva eltervezett számunkra.

Azonban az Efezusi levélben ezt olvassuk: "Mert őbenne választott ki bennünket a világ teremtése előtt, hogy szentek és fedhetetlenek legyünk előtte..." (Ef 1, 4-5.)

Tehát Istennek van elképzelése az emberiségről, van egy vágya, mely mindannyiunkat személyesen érint. De ő nem ezt vagy azt akarja tőlünk, hanem engem magamat akar. Isten elsődleges akarata maga az ember. És az ember egész élete válasz Isten hívására. Isten akarata felől az ember nem nyerhet tudálékos módon biztos ismeretet. Minden lépés azt jelenti, hogy rábízom magam Isten lelkére. Amikor ennyire Isten szívében élek, nyitottá válok arra, hogy megsejtssem, ő mire vágyik, és Avilai Szent Terézszel együtt mondom ki: "Uram, azt akarom, amit te akarsz."

Ez egybevág Jézus vágyával: "Az én eledelem az, hogy annak akaratát cselekszem, aki küldött engem" (Jn 4, 34).

Isten akaratának felismeréséhez fontos, hogy visszatekintsek eddigi életemre. Isten irántam való személyes, gondviselő szeretetének különféle tapasztalatai mutatják, melyek voltak akaratának jelzőtáblái eddigi életben. Az ilyen visszatekintés elősegíti, hogy személyesebbé váljak Istennel való kapcsolatomban, és elősegíti azt is, hogy jobban felismerjem személyesen nekem szóló akaratát. Észrevehetem, hogy legmélyebb, az Evangélium szemszögéből hiteles vágyaim egybeesnek Isten akaratával.

Isten akarata felismerhető még a belső öröm, a vigasz vezérsugara nyomán is, vagy ha figyelek a mindennapi életben felbukkanó valóságokra. Ezek a valóságok, ha nem is Isten kezéből valók, de legalábbis az ő tudomásával történtek, hiszen nem akadályozta meg, hogy találkozzam azokkal életben.

Nem olyan Isten előtt állunk tehát, aki számítógép módjára programozná és memóriájában tárolná az emberi sorsok milliárdját, és akit félve és rettegetve kellene kérdegetnünk a jövőnkéről. Azzal a szeretettel állunk szemben, aki vállalta a kockázatát, hogy bennünket, hasonló és mégis különböző embereket életre hívjon és felkínálja számunkra a szövetséget és a közösséget. Ez az istenarc az, amelyet fel kell ismernünk, ha valóban szeretnénk megtalálni

az Isten akaratában megfelelő helyünket. Ekkor már nem diktátumként vagy végzetként fogjuk majd fel az isteni akaratot, hanem egy közös teremtésre szólító meghívásként.

Gáspár István

"Elbánt velem a Jóisten"

A kérő imádságról

Az olvasmányban Habakuk próféta perlekedik Istennel, az evangéliumban az apostolok nagyobb hitet kérnek Jézustól. Milyen a helyes hittel teli kérés, fohászkodás? Látjuk Habakuk és más próféták példáján, hogy Istennel perlekedni szabad, viszont lázadni nem. A perlekedésben őszintén elmondhatom azt, ami fáj, ami nehéz, a lázadásban viszont Istent a vádlottak padjára ültetem, és bírói ítéletet tartok felette, számon kérem őt.

Istent oly sokszor tekintjük - bocsánat a szóért - fejőstehénnek, aki csak addig jó, amíg tejel. Amíg kiszolgálja az igényeinket, kéréseinket. Abban a pillanatban, amikor "nem ugrik rögtön" a mi kéréseinkre, ha "elzárja a csapot", fellázadunk és számon kérjük, hogy teheti ezt meg velünk.

Kórházban járva oly sokszor hallottam: "Atya, egész életemben templomba járó voltam, imádkoztam, de most nézze meg, hogy elbánt velem a Jóisten." Hátborzongató ez a mondat. Eltorzult istenképet mutat. Elítélem, számon kérem Istent, hogyan jön ő ehhez, hogy ezt megengedte az életemben.

Ezzel Istennek szabunk határt az életünkben: eddig jöhet, utána itt várjon, míg majd visszajövünk. Azt megengedjük, hogy menedzseljen, kegyelmével támogassa ügyeinket, de hogy az életünk és annak minden apró perce az övé legyen, azt már nem.

Kéréseinkkel elé állunk, benyújtjuk azt a listát, amiről azt gondoljuk, hogy szükségünk van rá, imádkozunk egy keveset, és várjuk, hogy teljesítse azokat. A szolgálatunkba akarjuk őt hajtani. Lázár feltámasztásánál olvassuk, hogy Márta Jézus után üzen: "Akit szeretsz, beteg." Jézus nem indul el azonnal. Vár három napot, csak utána indul el, és Márta a szemére veti, hogy miért nem jött előbb. Jézus válasza implicit módon így hangzik: "Hiszel-e Isten irántad való, visszavonhatatlan szeretetében?"

Miért kell egyáltalán kérnünk? Jézus gyógyításainál látjuk, hogy bár nagyon jól tudja, mire van szüksége a hozzá fordulónak, mégis gyakorta megkérdezi: "Mit akarsz, hogy tegyek veled?" Amikor kéréssel fordulunk hozzá, abban benne van saját szegénységünk tudata, hogy szükségünk van rá. Ugyanakkor a kéréssel szabadság kell hogy társuljon, hogy el tudjuk azt engedni. A tékozló fiú történetében a fiatalabb nem tudja kivárni az örökség szétosztását, kierőszakolja azt, ami úgysis az övé lenne.

Életünk legmélyebb, hiteles vágyai egybeesnek Isten akaratával, nem szabad engedni, hogy lényegtelen dolgok körül forogjunk csupán, és azokat próbáljuk kierőszakolni Istentől. Ami nem azt jelenti, hogy nem szabadna elé állnunk legapróbb dolgainkkal, keserveinkkel. Sőt, ő éppen azt várja tőlünk, hogy a hétköznapijaink is az övéi legyenek. Ácsmunka, kenyérsütés, bepólyálás is szerepel a Szentírásban, odavihetjük leghétköznapibb dolgainkat is azzal a

bizalommal, hogy "te vagy az én atyám, és tudom, hogy mindent megadsz, amire szükségem van". A nagylelkűség imájával befejezem e gondolatsort:

"Uram, nem akarok semmit eltitkolni előled, láthatod amit teszek, hallhatod amit mondok, érzéseimet, gondolataimat, mindenem a tiéd, az egész életemet átadom neked."

Gáspár István

"Szeretnék Jézust látni"

Abban az időben a megszállt területeken minden római provinciának kötelessége volt a vám fizetése.

A vámot nem római tisztségviselők szedték be, hanem bérbe adták privát személyeknek, akik szintén tisztségviselőket fogadtak szolgálatukba, így érthető, hogy Zakeus volt a vámosok feje. A vállalkozó vámosok azonban saját zsebre is dolgoztak, s emiatt gyűlöletesek voltak a nép szemében. Bár a felsőbb hatóságok megszábták a díjakat, elnézték az önkényeskedéseket. Egy ilyen gazdasági társulás főnöke lehetett Zakeus.

Annak ellenére, hogy gátlás nélküli ember volt, számunkra mégis pozitív kicsengésű lett a neve. Van valami rokonszenves benne: az, hogy szeretné Jézust látni. Ez kíséri végig a mi életünket is: szeretnék Jézust látni. Azért, hogy láthassa őt, Zakeus áldozatra is kész: azt is kockáztatja, hogy esetleg kinevetik. (Bár rosszabbra is számíthatott...) Kövér és alacsony ember létére, meglett férfiként futkározik, és mint a gyerekek, fára mászik. Valóban mulatságos lehetett, a fő "APEH-ellenőr" a fa tetején...

Magát Jézust ebben a történetben újra megcsodálhatjuk: ismeri Zakeust, a nevén szólítja, a kavargó tömegben is képes személyes emberi kapcsolatra vele.

"Szeretnék Jézust látni" - visszatérő kívánság az evangéliumokban s remélhetőleg a mi életünkben is. A motiváció tisztaságát illetően néha belevegyül a kíváncsiság, a hasznossági szemlélettel együtt: hátha csodát tesz az életemben vagy valamilyen hasznom származik a vele való kapcsolatból, hátha sikerül rávenni, hogy támogassa, menedzselje egyes ügyeimet. Szeretném Jézust látni! Őt szemlélni, a pápa szavaival: keresni a szemlélni való arcot. Keresem őt, és vágyom utána, vállalom minden áldozatot, fáradságot, kinevetést és szánakozó tekintetet és nem engedem, hogy bármi elhomályosítsa életemben az ő arcát.

Látjuk ebben a történetben, hogy Isten sohasem tömegben gondolkodik, mindig a személy, az én egyéni sorsom érdekli. Olykor nosztalgiával gondolunk vissza a népegyházra, szeretnék, ha tömegek hallgatnának ránk. Jézustól megtanulhatjuk a lélektől lélekig ható evangelizációt, a néven szólítás tudományát.

Amikor Jézus vendégségbe megy, mint ebben a történetben is, sohasem merül el az étkezés adta élvezetben, nem megy bele felszínes fecsegésbe, nem kezd felesleges politizálásba. Tanulhatunk tőle! Szembesít bennünket, hogy milyenek a mi vendégeskedéseink. Mennyire merülünk el az ingyenc, gasztronómiai élvezetekben? Merem-e Isten ügyére terelni a beszélgetést, vagy pedig álszeméremből vigyázok, hogy kerüljek bármi olyan, Isten Országát érintő témát, amely vendégeim vagy vendéglátóim elkényelmesedett érzésvilágát megzavarhatja? Megmaradok-e a felesleges időpocsékolás, az üres fecsegés szintjén, vagy pedig az igazán lényegesre is át tudom irányítani a beszélgetést?

Zakeus megtér, életét meghatározó változást hoz számára a Jézussal való találkozás. Adja Isten, hogy a mi életünkben is sor kerüljön erre.

Gáspár István

Az emberszív - Betlehem

Advent a készület ideje az Istennel való találkozásra. A karácsony pedig az az ünnep, amikor Isten megérinthetővé, megszólíthatóvá válik. A betlehemi gyermek azonban csak akkor születik meg a lelkünkben, ha előkészítjük számára a helyet.

Karácsonyunk olyan, amilyen az adventünk. A készületi időben vizsgáljuk felül az életünket: hol van benne rendezetlenség, melyek azok a felesleges kacsatok (bűnök), amelyek akadályozhatnak Isten felé való haladásunkban. Az advent felhívás: vegyük komolyabban Istennel való kapcsolatunkat, és rendezzük életünket.

Most, az ünnep előtti napokban még mindig nem késő, hogy eucharisztikusabbá tegyük karácsonyi készületünket. Elhatározhatjuk, hogy megpróbálunk a még hátralevő hajnali (roráte) szentmisére elmenni. Ha valaki munkája miatt nem tudja ezt megoldani, ne adja fel. Nézzen körül, hogy munkahelye környékén nincs-e templom, ahová munka előtt vagy után betérhetne imádkozni.

Ünnep előtti életünk kicsit hasonlít Betlehem nyüzsgéséhez. A vártnál hamarabb érkezünk meg Nyugat-Európába, ahol az advent négy hete évtizedek óta a fogyasztói társadalom legfényesebb időszak: tülekedés, fényáradat - akárcsak Betlehem városa. Azon az éjszakán nem vették észre a forgatagban a szállást kereső Szent Családot.

Nem szabad, hogy éppen a lényeg kerülje el figyelmünket!

A vásárlási láz gerjesztésének kifinomult technikái elől aligha menekülhet az ember. Az első ajándék megvásárlásakor azzal nyugtatja meg magát, hogy a szeretet szerény jeleire mindig is szükség van, később azzal, hogy az ünneptől függetlenül is vásárolnia kellene ezt-azt. Aztán rádöbben, hogy nincs megállás, egyre bővül a megajándékozandók köre. A jászolban fekvő Kisded viszont, aki rongyos istállóban jött világra, arra figyelmeztet, hogy a külsőségek mit sem érnek, ha nem találjuk meg lelkünk békéjét.

Mentsük meg a karácsonyt addig, amíg lehet!

Nagyon szép, ahogy egy családban mondják: gyermeket várnak. Egy gyermek azonban csak ott születhet meg, ahol várják! Jézus Krisztus ezen a karácsonyon a mi szívünkben szeretne megszületni. Nélküle a karácsony giccs, eltorzítása a lényegnek. A karácsonyt nem az ember találta ki, s éppen ezért nem lehet róla Jézus Krisztus nélkül beszélni.

Ezen az ünnepen az Isten Fia eljön közénk, felkínálva szeretetét az ember számára. Mikor ezt megsejtjük, kilépünk a telítettség emelkedett állapotából. Valaki hozzánk simul a betlehemi éjszakában, és szegény rongyos kis tarisznyájából szeretetének morzsáit kínálja fel nekünk. Ekkor kiesünk a nagyság szerepéből, s meglepődünk az előttünk esdeklő Isten meglepő tettétől. Többé már nem tündöklünk a szeretet ingyenkonyhájának konyhafőnöki szerepében.

A betlehemi éjszakában felkínált szeretetet elfogadhatom vagy visszautasíthatom, de ahogy *Angelus Silesius* írja: "Jézus ezerszer is megszülethetne a földön, mit sem használna neked, ha a te szívedben nem születne meg."

A karácsony nagy titka a szeretet csodája: Isten beleszeretett az emberbe azért, hogy az ember is egész szívvel tudja szeretni Istent. Amikor Isten vállalja a mi életünket, akkor felnyílik előttünk saját szépségünk, életünk értelmet kap. Ilyenkor mindenki egy kissé megszelídül. Az ünneplő ember meg tud változni. Az ordásokban megszülethet a bárány, a szembenállók képesek letenni a fegyvert, meg tud változni egy család addigi hangulata is.

Ünnepre készülünk, a legszebbre, a legbensőségesebbre.

Gáspár István

Az Istenre mutató ember

A mai evangéliumban Keresztelő Szent János rámutat Krisztusra: "Íme, az Isten Báránya." János, az Istenre mutató férfi. Egész élete e találkozás felé vezet, és most beteljesedik, hogy személyesen rámutathat - mi már tudjuk, a feltámadás fényében élő keresztények - az Atya egyetlen, szeretett Fiára, a Bárányra, akit majd nagypénteken áldoznak fel. Ő az a Bárány, akiről majd a Jelenések könyvének írója szól, ő az a Bárány, akire a szentmisék milliárdjaiban, és a mai misén is a felszentelt pap rámutat. "Lásd, hívő ember, ő az Isten egyetlene, aki érted adja, áldozza fel magát. Ő az életed értelme, kincse, magyarázata. Ő az Isten Báránya!"

Hivatásunk hasonló Jánoséhoz. Istenre mutató emberré kell válnom, akinek léte és egész élete, akár némán, akár hangot adva, de őreá mutat.

Lothar Zenetti írja *Ünnepi alkalmak* című versében:

Mi templomokat építünk korunkban, az könnyen megy, azoknak kell tanúskodniuk, hogy Isten velünk van.

De, hogy mi mutassuk meg, hogy Isten milyen közel van, az nehezen megy. Így mi templomokat építünk korunkban, olykor túl magasakat.

Mi harangozunk korunkban, az könnyen megy, figyelmeztető jelként kell hogy szolgáljanak.

De, hogy mi emlékeztessük Istenre az embereket, az nehezen megy. Így mi harangozunk a világba, olykor túl hangosan.

Mi szónoklunk a világban, az könnyen megy, ezek a szónoklatok a hitet alapozzák és magyarázzák.

De hitünket naponta megélni az emberek előtt, az nehezen megy. Így a világba kiáltó beszédeink olykor túl üresek.

Semmi nem mutathat rá helyettem Krisztusra! Nekem kell Krisztusra mutató emberré, jellé válnom! Jánoshoz hasonlóan mi is a prófétaság lelkét kaptuk a keresztségkor, majd a bérváláskor. Isten felkentjei lettünk, számára lefoglalt és felkent emberek, mai próféták. A

próféta mindig azt mondta el, amit az Úrtól hallott. A szíve egészen az Istené, eleven istenéhségben élt! Láta a láthatatlant, és rámutatott, azok számára, akik még nem voltak képesek felismerni őt.

Az Ószövetségben a prófétát Isten kiszakítja a családjából, nincs foglalkozása, vagy ha van, immár nem fontos. Nincs terve, nincs más kincse, csak az Isten, mert mindenestül az övé.

Ez a mai vasárnap meghív minket, mai kis prófétákat, hogy döbbenjünk rá küldetésünkre, vizsgáljuk végig életünket, hogy hol jelenik meg a küldetés, az Istenre mutató az életünkben.

Mi az az üzenet, amit ránk bíztak? Kinek és hogyan kell átadnunk, hogyan lehetnénk jobb megjelenítői a krisztusi evangéliumnak?

Ha feltámadt bennünk a vágy a próféta lelke után, kérjük a kegyelmet, hogy letisztuljon, és felismerjük, hogy legmélyebb hiteles vágyaink egybeesnek Isten vágyaival. S így válhatunk egyre inkább Istenre mutató emberré.

Gáspár István

Megtalált emberek vagyunk!

Nagybőjt van, az Istennel megélt, megszentelt időnek intenzív időszaka. A szent negyven nap az intenzív istenkeresés ideje, amikor fokozottan is vágyódunk utána, és keressük őt. A mai olvasmány utolsó mondata után a Szentírásban azt olvassuk, hogy az ősbűn elkövetése után az ember és felesége elrejtőztek a kert fái közé. Isten az ember keresésére indult: "Ádám, hol vagy? Hová bújtál előlem?" Azóta mondhatjuk, hogy nem istenkereső, hanem inkább Istentől megtalált emberek vagyunk.

Egy-egy elesés, bűn után oly sok ember elbújik az Úr elől a "kert" fái közé. Inkább tagadja, inkább nem imádkozik, nem megy győzni, csak ne kelljen találkoznia, szembenéznie vele. Az Úr azonban a keresésére indul. - Megtalált emberek vagyunk!

Isten folyamatosan közeledik felém, hogy hazavigyen az atyai házba. Nem önzésből, hanem mert nekem ott van a legjobb helyem. Ő mindennap arcának egy új fényét akarja megmutatni nekem, és válaszómmal, igenemmel mindennap újratert a földet.

Az első bűn azzal kezdődik, hogy az asszony szóba áll a kísértővel. Beszélget vele. A sátán természete, hogy akkor is hazudik, ha kérdez. A kísértővel csak annyira elegyedhetünk szóba, amennyire Jézus tette a mai evangéliumban: "Távozz, sátán!" Szent Ágoston szerint a sátán láncos kutya, aki csak abba tud belemarni, aki közel megy hozzá, és szóba áll vele. A mai evangélium tanítása, hogy a sátánhoz csak egy módon viszonyulhatok, hogy teljes határozottsággal visszautasítom. Mihelyt engedek, akár egy hajszálnyit is, az ellenség győzött.

A kísértő csúsztatással kérdezi az asszonyt, majd a legnagyobb hazugságát mondja, mely ezen a földön valaha is elhangzott: hogy a minket végtelen irgalommal, gyengédséggel szerető Atya nem jó, hanem gonosz és féltékeny az emberre, és megfosztani igyekszik őt örömétől. - Nincs új a nap alatt: ez a hazugság ma ugyanúgy gyakorta elhangzik, mint az első bűn elkövetésekor.

Jegyeskurzusokon tanítjuk, hogy egy döntés nem elég egy életre! Újra és újra dönteni kell a házastárs mellett: "Szeretlek, nem tudok, és nem akarok nélküled élni!"

Ugyanerre a határozott, nap mint nap megújított döntésre van szükségünk hitünkben is. Újra és újra nemet kell mondanunk a kísértőre, és megvallanunk Jézusnak: "Uram, szeretlek, és nem tudok, nem akarok nélküled élni." Ahogy Lisieux-i Szent Teréz mondja: "Hátat fordítok ellenfelemnek, Jézushoz futok, és megvallom neki, van mennysország."

Nagyböjt első vasárnapja ezzel a határozottsággal indítson el a szent negyven nap útjára, hogy ebben a megszentelt időben mi magunk is szentté váljunk.

Gáspár István

Isten "késlekedik"...

Megható újra és újra olvasni a mai evangéliumot, Lázár történetét. Jézus mély embersége talán leginkább ebben az evangéliumi részletben domborodik ki legjobban. Ha megkérdeznénk magunktól, hogy Jézus számunkra inkább ember, vagy inkább Isten, mit válaszolnánk? Legtöbbször inkább az isteni természetét emeljük ki. Nem felejthetjük el azonban, hogy bár - amint a Hiszekegyben megvalljuk - valóban az "Atya jobbján ül", ugyanúgy ott is megőrizte emberi természetét.

Jézusnak van barátja! Tud együtt érezni, sőt sírni! Valódi ember. Jó erre gondolni, amikor a terhek alatt görnyedünk, amikor hatalmába kerít minket a gyász, a fájdalom. *Jean Vanier* írja: "Szeretek Jézusra gondolni, mikor fáradt". Jó, ha ezek a nagyon emberi pillanatok is eszünkbe jutnak az evangéliumból - Jézus ilyenkor annyira hasonlít hozzám. Ebből erőt merítve, példáját látva tanulhatom meg, miképpen viszonyuljak a keserves dolgokhoz.

Ugyanakkor érdemes megfigyelni, hogy nem "ugrik": nem indul el rögtön a lánytestvérek üzenetére. Pedig milyen sokszor szeretnénk, hogy ha kérünk valamit Istentől, ő azonnal teljesítse azt. Föl kel ismernünk: legmélyebb, hiteles vágyainkra vonatkozik az a kijelentés, hogy bármit kérhetünk, megadja nekünk.

Fontos, hogy mi magunk is tartsuk tiszteletben Isten szabadságát - ahogy ő is tiszteletbe tartja a mienkét -, hogy akkor és úgy hallgassa meg kéréseinket, ahogy ő akarja. Engedjük, hogy Isten valóban Isten lehessen az életünkben. Jézus sem indul el rögtön, bár tudja, hogy Lázár halálos beteg, mégis ott marad három napig. Márta és Mária szelíd szemrehányással illetik Jézust: "Ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem."

Mikor az Isten "késlekedik" az általam fontosnak gondolt dolog teljesítésével, hányszor ébred bennem lázongás! Ne felejtsük el azonban, hogy Istennel perlekedni szabad - lásd a zsoltárokat -, ellene lázadni, őt vádolni azonban sohasem! A perlekedésben saját érzéseimről beszélek, azt mondom el neki, ami fáj - a lázadásban azonban benne van a vádaskodás.

Egy kórházi lelkipozós mesélte, hogy az egyik osztályon meghalt egy fiatal fiú. Mikor a szülők megtudták, az apa fájdalomban így kiáltott fel: "Isten, meghaltál számomra, nem létezel többé"! Ugyanazon napon egy aszszonynak is meghalt a fiatal lánya, mikor az üres kórteremben zokogott, a lelkipozós vigasztalta, s megkérdezte tőle, hogy nem okolja-e az Istent, azt válaszolta: "Nem. Nekem már csak ő maradt..."

Jézus sír a halott Lázár mellett - az együttérzés jele, hogy teljesen eggyé válik a sírókkal. Nem bagatellizálja el a halálesetet: "Ne sírjatok, mindjárt úgyis feltámasztom!" Velük együtt sír.

A mai vasárnap erőt adhat megtörtségünkben, elesettségünkben, mikor emberségünk különösképpen is nehezedik ránk, hogy Jézusra tekintve, a belé vetett hit erejéből újra és újra felálljunk, és új lendülettel induljunk el a felé vezető úton.

Gáspár István

"Eddig külsőleg érintettél, ezután bensőleg érints meg"

A feltámadott megjelenéseinek egyik legkedvesebb története az emmauszi találkozás. A történet elbeszéli, mi történik azokkal az emberekkel, akik a feltámadt Krisztussal találkoznak. Három mozzanatot figyelhetünk meg:

1. Eddig is kapcsolatban voltak vele - a Megfeszítettel.
2. Ismeretlen útitársként csatlakozik hozzájuk, majd megszabadítja őket mindattól, ami megakadályozza, hogy felismerjék őt.
3. Egyéni életük és Jézussal való kapcsolatuk is megváltozik.

Valószínűleg nem a tizenkettő köréhez tartozó két tanítványról lehet itt szó, Lukács a nevüket sem említi meg, nem az a fontos. Számunkra a keresztény ember és a feltámadt Úr találkozása miatt fontos ez a történet. Jézus szentírás-magyarázata az, ami lángolóvá teszi a szívüket, megmutatja, hogy az eddigi messiás fogalmuknak módosulnia kell, a Megfeszített lehet egyben a Messiás is.

Amíg távolodnak, csalódás és félelem uralja szívüket. Jézus felismerése a fordulópont, s attól kezdve csodálkozás, öröm, lelkesedés tölti el őket. Jeruzsálemtől távolodva - az emlékektől való elszakadáskor - homály és elkeseredés gátolja meg őket, hogy felismerjék Jézust. Ahogy Mária Magdolna könnyei miatt nem veszi észre, hogy Jézussal beszél, úgy a tanítványok is fájdalommal, önmagukkal vannak elfoglalva, nem veszik észre, kivel beszélnek. (Mikor magam körül forogva, saját sebeimet nyalogatva, depresszióba süllyedve nem veszem észre Jézust magam mellett, pontosan hozzájuk hasonlítok...) A fordulat akkor áll be, amikor megnyílik a szemük. Isten ajándéka ez számukra, egy csapásra eltűnik a depressziós hangulat, ha Isten belép az ember életébe.

Amíg a szemük a katasztrófára tapad, menekülnek: mindegy, hová, csak el innen. Elfelejtteni persze nem könnyű ezt a három évet, hiszen a szívük visszahúzza őket.

Jézus tapintatát mutatja, hogy amikor melléjük szegődik, nem korholja őket. Engedi, hogy elmondják fájdalmukat, meghallgatja őket, és csak miután kiöntötték szívük fájdalmát, amikor képessé váltak a befogadásra, csak akkor kezdi el magyarázni az Írásokat. Meghívja őket, hogy gondolják át még egyszer, mi is történt. Háttha lehet másként is, új megvilágításban látni a történeteket.

Régóta járjuk mi is a magunk emmauszi útját, és nem ismerjük fel őt magunk mellett. Egymás mellett lépdelünk, tele vagyunk keserőséggel, csalódással, sebekkel. De ma újra aszthalhoz ültet minket. Ma is megtöri a kenyeret, és megnyitja szemünket, hogy újra felismerjük őt.

Felismerhetjük, megérinthetjük, lángolhat a szívünk, mert találkoztunk vele. Ezután nem élhetünk úgy, mint régen. A vele való találkozás egyben küldetés is, már nem maradhatunk némák.

Templomainkban a mai vasárnap több ezer emmauszi tanítvány ül... Felismerhetjük az Urat a kenyértörésben. Ugye lángol a szívünk? Ha kérjük, velünk jön, bennünk imádkozik, énekel, dicsőíti az Atyát. Nincs tekintettel a konvenciókra, közömbösségünkre, nehézkességünkre. Túllép a szigorúságon, és lakást akar nálunk, boldog, szabadon szerető, lángoló szívű keresztényt akar látni bennünk - mert feltámadt és él.

Gáspár István

A húsvéti ünnepkör műsztagógiája

Negyven napon át nagyon komolyan készültünk húsvét ünnepére. Böjtöltünk, aszketikus gyakorlatokat vállaltunk, többet imádkoztunk, Istennel való kapcsolatunk intenzívebbé vált a szent negyven nap idejére. Miután elérkezett húsvét ünnepe, mintha leeresztene a keresztény ember, kifújja magát, mintha "letudott" volna valami komoly próbatételt.

Hasonló történik karácsonykor is. Advent a gyönyörű készüllet ideje, de amikor elérkezik az ünnep, mintha nem tudnánk mit kezdeni vele. Nagyokat eszünk, bepótoljuk, visszaszedjük azokat a kilókat, amelyeket a készüllet ideje alatt leadtunk. Pedig fontos az ünnep műsztagógiája is.

A húsvét utáni ötven nap erről szól, mélyíteni, még inkább engedni, hogy a Lélek átítassa életünket a húsvét örömeivel. De mintha az öröm nehezebben járná át életünket, mint nagyböjt fájdalma, komolysága.

A figyelmes szemlélő azt is megállapíthatja, hogy a pünkösdi készüllet messze elmarad akár a karácsonyi, akár a húsvéti várakozástól.

Pedig a mennybemenetel ünnepe kettős meghívást hordoz.

Meghív egy egészen intenzív pünkösdi készülletre, Máriával együtt várni a Szentlelket. Igaz ugyan, hogy a Boldogasszony számára már a pünkösdi megtörtént az angyali üdvözléskor, mégis az apostolok vele együtt várták a Szentlelket.

Miért ne várakozhatnánk mi is vele az idej pünkösdi virrasztásban. Ez felvet egy másik kérdést: valóban várom a Szentlelket? Meg van bennem az éhség, a szomjúság a Vigasztaló után?

Minden a vágygal kezdődik. Szent Ágoston szerint maga a vágyakozás: szüntelen ima. Vágyakozzam, sóhajtozom ezen a héten főleg testvéri közösségben a Szentlélek után!

Másrészt a mennybemenetel ünnepe még egyszer meghív minket, hogy újra rátaláljunk az öröme: habár az apostolok szeme elől ugyan eltűnt, de az Úr mégis velünk maradt! Nem egy távoli bolygóra számúzta magát, ahonnan időnként leveleket írogat, üzenet, hogy mire vigyázzunk.

Sokszor azt gondoljuk, hogy felment a mennybe, ott ül az Atya mellett, és valahol nagyon messze van tőlünk. Ő valóban ott ül az Atya trónusa mellett, de ott is egészen ember. Ma is jelen van, és részt kér emberi életünkben. Istensége kihangsúlyozása mellett mintha elfelejtenénk, hogy egészen ember is maradt.

Ha a férjemmel, feleségemmel pusztán értelmi, hitbeli, munkakapcsolatom lenne, az úgy otthagyna engem, mint annak a rendje. Ha Jézussal csupán értelmi, vagy főleg papként csak munkakapcsolatom van, meghittség, intimitás nélkül, akkor valóban fényévnyi távolságra van tőlem.

A pünkösdi készülletnek ez a hete arra hív, hogy vegyem észre az ő jelenlétét az életemben, hogy kézen fog, hogy az ő szíve szerinti társadalmat építsem, hogy merjek ráhagyatkozni. Tanuljam a világot úgy látni és szeretni, ahogy ő látja. Új módon maradt itt köztünk, és minden "idegszálával" ránk figyel. Ne csupán a saját erőnkre hagyatkozzunk, hanem engedjük, hogy a pünkösdi Lélek tüze ragadja meg életünket és tüzesítse azt át teljesen.

Gáspár István

Mire megyünk a tavalyi hitünkkel?

Véget értek az ünnepek. Pünkösdkor újra megtapasztalhattuk ebben az évben is a Szentlélek új, életünket átformáló, átlelkésítő erejét. Szentháromság vasárnapján újra felfedezhettük az "Úr arcának egy új fényét", egy lépéssel ismét közelebb juthattunk hozzá. Majd úrnapja következett, s most, az Eucharisztia Évében az oltáriszentség még inkább szívünk központja lett.

Az ünnepek elmúltával most itt állunk egy új időszak, az évközi idő előtt, amelynek nem a szürke a liturgikus színe, hanem a zöld. Nem az ellaposodás ideje ez, hanem Isten titkának nap mint nap való mélyebb felfedezése.

Az egyház minden évben élénk állítja Jézus életének eseményeit, hogy mindig újra és egyre mélyebben megéljük, megtapasztaljuk azt a misztériumot, amelyet éppen akkor ünneplünk. Nem elégedhetünk meg ezért a tavalyi hitünkkel a Szentháromságról. Nem elégedhetünk meg a Szentlélek tavaly megkapott ajándékaival. Nem elégedhetünk meg a tavalyi megújulásunkkal, ami a szentmisével kapcsolatban történt.

A tavalyi hitünkkel az idén már nem megyünk semmire! Az idén Isten újra kézbe vesz bennünket, újra ki akarja árasztani ránk a Szentlélek ajándékait. Szeretné, ha mélyebben megtapasztalnánk jelenlétét az életünkben és még inkább az eucharisziából élnénk. Most, az évközi időben mindazokat az ajándékokat és misztériumokat, amelyeknek részesei lehettünk, tovább mélyíthetjük.

Az olvasmány és a szentlecke mondanivalója összecseng a mai vasárnapon: "Nem áldozat kell nekem, hanem szeretet." Az önátadó szeretetben, amilyen Ábrahámé is volt, a "reád bízom magam, legyen ahogy te akarod" vágya jelenik meg. Ádámmal az egész emberiség ezt mondta ki: "Majd én, a magam kenyerén, a magam elgondolása szerint akarok boldogulni." Később, a bűnbeesés után észbe kap, meglátja, mire megy egyedül az, aki önmagában semmi.

A kinyilatkoztatásban benne foglalják, hogy Isten csak olyan áldozatra tekint szívesen, amelyben jelen van a teljes önátadás. Visszautasítja azt, amely csak kérni akar, amely külsődleges cselekedettel akarja őt megkönyékezni. Az áldozatbemutatótól azt kéri, hogy élete egészen az övé legyen. Az áldozatbemutató tehát nem lehet hazug! Vagy a szívét adja valaki az Istennek, vagy nem kell az áldozata. Jeremiásnak egyenesen azt üzeni az Úr, hogy egyék meg áldozataikat, mert neki nem kell! Ő nem alkuzik, és vele sem lehet alkudozni.

Lassan megtanuljuk, hogy ő nem félig-meddig barátságot, jó viszonyt akar velünk. Vagy felvétetik az ember a Szentháromság életébe, vagy céltalanná válik az élete.

Előttünk áll tehát egy új időszak, amelyben mélyíthetjük az Úrral való kapcsolatunkat. Újra beülhetünk az iskolapadba, hogy Jézus hiteles tanítványává alakuljunk, s így váljunk lassan-lassan apostollá, azaz küldötté.

Gáspár István

Isten a szívünket akarja

Jézus arcának végtelen szépségét mutatja a mai evangélium. Számomra ez akkor lett különösen is kedves, mikor a Hit és Fény közösségben rendszeresen találkoztam értelmi fogyatékos emberekkel. Ott hallottam először, hogy mindannyiunknak növekednünk kell a környezetben, s ebben a szegény, az elesett, a "kicsiny" a mi tanítónk. Tükröt tart elénk, és megmutatja sebzettségünket. Megtanít, hogy vagy a szívünket adjuk, vagy nem adunk semmit. Ahogy egy sérült mondta: "Én nem azért vagyok, hogy jó pontot szerezz a Jézuskánál! Vagy légy a barátom, vagy menj el innen".

Mikor szegénnyel találkozunk, sokszor zavarba jövünk, nemigen tudunk mit kezdeni vele, átmegyünk az utca túloldalára, felhúzzuk a gépkocsi ablakát, és másfelé nézünk. A mai evangélium kapcsán feltehetjük magunknak a kérdést: én hogyan viszonyulok a szegényekhez? Jézus mit tette a helyemben? Ez a kérdés segített egy alkalommal, amikor a piros lámpánál kéregető emberrel sikerült pár szót váltanom, s ez a néhány pillanat bearanyozta a napomat. A szegényben Jézus szólt hozzám.

A papszentelést követően komoly embernek hittem magam, főtisztelendő úrnak, ám a sérültekkel való találkozás felfedezte velem saját sötétségemet. Ahhoz, hogy igazi kapcsolatba kerülhessek velük, le kellett hajolnom hozzájuk, s ekkor az ember kiesik a nagyság szerepéből, s hozzájuk hasonlóan kicsinnyé válik. S talán ekkor érti meg a mai evangéliumot. Isten a szívünket akarja!

Amit a világ félredob, azt Isten befogadja. Egy segítő fiatal mesélt egyszer egy súlyosan beteg kisfiúról, aki beszélni sem tudott, de amikor a nevét hallotta, földöntúli mosoly jelent meg az arcán. Ez a beteg gyermek, akit Antoniának hívtak, megváltoztatta a körülötte lévőket, mert benne nem volt semmiféle versengés, ő nem akart a "győztes csapatba" kerülni, nem keresett hasznos ismeretéseket. Egyszerűen a mennyország örömét hordozta.

A szegény, a sérült Isten szívében él. Időnként szeretjük mentegezni magunkat, hogy "én miért nem segíték". Mert ő bűdös, mert biztos itatra költi... Ezek azonban csak olcsó, átlátszó magyarázkodások. A kérdés továbbra is az: Jézus mit tette a helyemben?

Szabó Irma *Könyörgés Algernonért* című írásából szeretnék idézni befejezésül:

"Mikor a miséző pap kitarja karjait, és azt mondta: "Emeljük föl szívünket...", ő is felnyújtotta két ujját... s talán az egész templomban senki nem tudta úgy, mint ő, mennyire szükséges az embernek, hogy vállalja önmagát. S amikor a felnőttek két hosszú, tömött sorban felvonultak az áldozáshoz, ő is odaállt a pap elé, és tátozott, mint egy csupasz madárfióka. De magától értetődően nem kaphatott. Azért csak állt és várt. Nem értette, hogy miért marad ki éppen ő a szeretetlakomából, nem értette, mivel túlkoros. Ami annyit jelent, hogy szellemileg egy kissé visszamaradott. Együgyű. Csak egy ügye van: intenzív Isten-éhségben él. Vagyis értelmes nagyon. Bosszús ráncok jelentek meg az arcokon. A híveid, Uram, a híveid, akik tíz, húsz, harminc, negyven, vagy talán ötven éve is már napi áldozók, és elnyelte őket a megszokás, néhányan idegesek lettek, mert zavart szenvedett a gépies áhítat. Arcukon gyűrött lett a maszk. Mert ők nem tudják, mi az: kívánni és nélkülözni az Úr testét. Istenem, add, hogy úgy élje le Tőled kapott egyetlenegy és soha meg nem ismétlődő életét, hogy mindig vállalja önmagát. Mert Te még egy ilyen gyereket is meg tudsz váltani, de a maszkok és a szerepek mögött tátozó úr, a negatív semmi megválthatatlan. Mindig senki és semmi marad: nulla, ami az örök élet számára teljesen elveszett."

Gáspár István

Isten és ember szomjúsága

A mai vasárnapot - az olvasmány és az evangélium alapján - lehetne a szomjúság vasárnapjának nevezni. Az ember szomjazza Istent, egész élete folyamán vágyódik utána. Van, aki tudatosan, van, aki tudattalanul, de vágyik utána. Kevésbé gondolunk azonban arra, hogy Isten is vágyódik utánunk, szomjazza a mi szeretetünket. Sokunk számára ismerős a Szent Ágoston-i idézet: "Nyugtalan a mi szívünk, amíg meg nem nyugszik benned, Istenünk." Azonban Isten szíve is nyugtalan, amíg meg nem pihenünk benne. A mai vasárnapon ez a kétfajta szomjúság - Istené és emberé - egymásra találhat.

A nyári rekkenő hőségben minden csepp víz jólesik. A szomjúság mindig annak a jele, hogy valahol víznek kell lennie, mely csillapítani tudja szomjamat. Ugyanígy van Istennel is: ha szomjazom őt, tudom, hogy előbb-utóbb rá fogok találni. Minden más szomjoltóval való próbálkozás csak pótcselekvés lehet, az utána való vágyódásomat egyedül ő tudja csillapítani.

Reményik Sándor ír erről *Istenarc* című versében:

Egy istenarc van eltemetve bennem,

Tán lét-előtti létem emlék-képe

Fölibe ezer réteg tornyosul

De érzem ezer rétegen alul,

Csak nem tudom, mikép került a mélybe.

Minél inkább kikristályosodik életemben az elrejtett istenarc, annál tisztább lesz az utána való vágyódásom. Ahogy kezdek rátalálni arra a névre, mely a Jelenések könyve szerint a homlokomra van írva, melyet az Isten adott nekem, úgy fog vágyódásom célt találni. A Jézust követő nép azért követte az Urat, mert szomjazta Istent és az ő igéjét. Ezen a vasárnapon nem kérhetünk kevesebbet, mint hogy eleven istenészségben és -szomjúságban teljék az életünk, s ebben a vágyódásban meg fogjuk tapasztalni, hogy Isten még inkább szomjaz bennünket.

Gyermekeivé akar tenni minket, akiknek élete hasonló az övéhez. Aki ugyanúgy örök életű, szabad és boldog. Aki éppúgy képes közölni önmagát, aki éppúgy tiszta szeretet, mint ő.

Egyedül lázadásaink nyomják el vágyódásunkat őutána, mintha időnként szeretnénk odakiáltani neki: lehetetlen, hogy Isten atya legyen! Isten Szentlelke ilyenkor elmegy, és hagyja, hogy lázadjak, akár káromoljam is, amíg csak bele nem fáradok. Aztán váratlanul visszatér. Leszáll, mint a galamb a romokra, fáradtságunk omladékára, és újra mondja: "Isten a te Atyád, és te az ő gyermeke vagy."

Engedjük, hogy Isten szeretete ránk találjon, az ő álma megvalósuljon életünkben, és szomjúságunkat egyedül az ő áldott jelenlétének megtapasztalása csillapítsa.

Gáspár István

Isten "szerelmes levele"

Szent Jeromos írja: "Aki nem ismeri a Szentírást, nem ismeri Krisztust!" Ilyenkor, Szentírás vasárnapján évről évre szívbemarkoló, kemény szavak ezek, melyek talán lelkiismeretvizsgálatra ösztönöznek. Egyházunk minden évben megajándékoz bennünket ezzel az ünneppel, és feltehetjük magunkban a kérdést, vajon a tavalyi Szentírás vasárnapja óta előrébb haladtam-e a bibliaolvasásban? Mert ha nem haladok folyamatosan Krisztus felé, akkor bizony nemhogy megállok, de a valóságban távolodom tőle.

Az egyház mindig is úgy tisztelte a Szentírást, mint magát az Úr testét. A II. vatikáni zsinat különösen is hangsúlyozza, hogy a szentmise igeliturgiájában Krisztus éppolyan valóságosan jelen van, mint az áldozati liturgiában. Mégis megengedjük magunknak, hogy késve, akár a mise közepén esünk be a templomba, megfosztva magunkat attól, hogy meghallhassuk az élő Isten üzenetét, melyet arra a napra nekünk készített.

A Szentírás nem más, mint Isten "szerelmes levele" hozzánk. Ebben van leírva, hogy mennyire szeret, hogy mi a célja az életünkkel. Öreg falusi házakban, gyermekkorunk élményei közé tartozik, amikor megtaláltuk azokat a megsárgult levelezéseket, melyeket szüleink, nagyszüleink írtak egymásnak jegyességük idején. S ezeket a leveleket ők újra és újra elővették, elolvasták, jóllehet már kívülről tudták, mégis újra és újra átérték, izlelgették azokat a szavakat, melyeket egymás iránti szeretetük ihletett.

A mennyei Atya "szerelmes levele" ott van a polcunkon, porosodik, napok, hetek, hónapok telnek el anélkül, hogy kinyitnánk, s közben kesergünk, roskadozunk terheink miatt, holott Isten gyógyító szeretete csak egy karnyújtásnyira van tőlünk.

Kis harapnivaló tehát számunkra, egy-egy morzsa, mely hetekre kitart, vagy pedig mindennapi kenyér, amiből életünk források?

Nemrégiben orvosi rendelőben várakozva valaki kinyitotta mellettem Bibliáját. Melegség ömlött el rajtam, a hála és az öröm szavai: "Uram, oly boldogító, hogy más is szomjazza a te közelségedet, a te élő szavadat."

Ez a mai vasárnap tehát meghív Isten élő szavának szomjúhozására, meghív, hogy ne elégedjek meg egy kis futólag bekapott gyors harapnivalóval, hanem engedjem, hogy mindennapi táplálékom örömöm, boldogságom legyen, mely irányt szab életemnek, és indít, hogy ne csak olvassam, hanem váltsam életre a mindennapokban is.

Gáspár István

A szeretet fontosabb, mint az én igazam

Valahányszor olvasom a főparancsot, mindig beleborzongok, hogy teljes szívemmel, teljes erőmmel szeretem-e az Istent? Így is fogalmazhatnánk: kereszténységünk csak tövig nyomott gázpedállal működik. Fél szívvel, fél erővel az Istent szeretni nem lehet. Az időhiány - amivel magyarázni próbáljuk felszínessé vált kapcsolatukat - valójában nem az idő, hanem a szeretet hiánya. Nem vesszük eléggé komolyan őt. Úgy gondoljuk, hogy okosabbak vagyunk az Istennél, megmagyarázzuk neki megalkuvásainkat, hűtlenségeinket, s elnyomjuk magunkban a Szentlélek leheletfinom hangját, mely újra és újra a teljes szívvel való kapcsolatra hív. Meghívásunk a Szentháromság szeretetkapcsolatába szól. Krisztus urunk három éven keresztül azt mondta el a tanítványoknak, amit az Atyánál látott, s erre a szeretetkapcsolatra hívta meg őket. Ez egyben arra is hív minket, hogy az isten- és emberszeretetünknek csak egyetlen mértéke lehetséges: a mértéktelenség. Úgy szeretni a mellettem lévő embert - a búcsúbeszéd tanításának értelmében -, ahogy a Fiú szereti az Atyát és viszont.

Nincs kibúvó. Oly sokszor imádkozunk így: "Uram, nem szeretem őt, mert olyan utálatos..." De jó volna, ha meghallanánk a választ is: "Én azért az utálatosért is meghaltam." Meg kell tanulnunk különválasztani az embert a cselekedetétől. Lehet, hogy nem tudom elfogadni, amit tesz, de őt magát szeretem, mert észreveszem rajta Isten arcvonását, hisz ő is a Teremtő képmására van teremtve. Szeretetemet sohasem szabhatom feltételekhez: "Szeretlek, akkor, ha..." A krisztusi szeretet feltétel nélküli, mindenkit és elsőként szeret. Szeretetem az elfogadásban leli meg értelmét: amikor lemondtam róla, hogy meg akarjam változtatni őt.

Csak akkor vagyok képes mászt szeretni, ha magamat is helyesen tudom szeretni. A szeretet mindig a kapott szeretet túlcsoordulása. Ha megtapasztaltam életemben Isten szeretetét és el tudom fogadni mások szeretetét, akkor leszek képes igazán szeretni. Ha magamat elmarasztalom, biztosan nem jó úton járok, mert azonosítom magamat a cselekedeteimmel. Isten sohasem marasztal el bennünket. Számára mindig is szeretett bűnös maradok. Az elmarasztalás mindig helytelen: az ördög hálója. Egy-egy matrica, mellyel megbélyegezzük egymást, nem mentesíthet tehát a szeretet parancsa alól. A szeretet - ahogy a megbocsátás is - akarati tett, nem pedig érzelmek kérdése. Akarom kell, hogy szeressem őt, és sikerülni fog. A szentek megvalósították Jézus parancsát, és szeretetükben odáig mentek, hogy életüket adták a másik emberért. Teréz anya szerint ez azt jelenti, hogy *szeretni, amíg "fájni nem kezd", szeretni akkor is, amikor már áldozattal is jár.* Az életemet adni a másikért: a

hétköznapi apró dolgaiban - s meg fogom tapasztalni, hogy a szeretet mindig fontosabb, mint az én igazam. A mécses imája így hangzik: "Mécses vagyok, Uram, ha meggyújtasz, elégek, de világítok másoknak." *Sigmund Freud* szerint nincs még egy ember a világon, akit magamnál jobban tudnék szeretni, s lehet, hogy igaza van. Isten nélkül valóban képtelen vagyok erre. Jézus toronymagasra tette ugyan a mércét, de vele együtt igenis képes vagyok úgy szeretni a másik embert, hogy még az életemet is odaadom érte.

A Szentírás foglalatja a mai evangéliumban olvasható. Ezért úgy kell élnem, hogy ha elveszne a Szentírás, az életemből újra lehessen írni.

Gáspár István

Észrevettél-e a másik emberben?

Ritkán tudatosítjuk magunkban, hogy Krisztus ítél. Urunk lesz - a mai evangélium tanúsága szerint.

Megújításra vár ugyanakkor az az istenkép, amely benne csak szigorú bírót lát, akitől félni kell - mindez ószövetségi istenképet feltételez. Olyan Isten képe ez, akit inkább félek, mint szeretek. Ugyanakkor a "bratyizós", a "haverkodós" istenkép is hamis, amely olyan Istent mutat, aki "úgyis mindent megbocsát", akinek túl lehet járni az eszén. Vannak aztán, akik számára Isten amolyan házi orvos csupán, akire akkor lehet csak szükség, ha valaki megbetegedett környezetünkben. Hasonlóan hamis kép az, amely "takarítónak" vagy másfajta "szolgáltatónak" látja Istent, akinek azt a feladatot adhatjuk, hogy tegyen rendet körülöttünk és teljesítse kívánságainkat, ezt követően pedig hagyjon békén.

Az evangéliumok Krisztusa nem ilyen.

Kérnünk kell, hogy ő maga tisztítsa meg a róla alkotott hamis képet, hogy olyannak ismerhessük meg, amilyen ő maga.

Ő minden szív királya és középpontja - a Jézus szíve litánia szavai szerint. Semmi különös nem kell tehát tennünk, mint azt kérnünk a mi Urunktól, hogy életünk, látásmódunk az ő szíve szerinti lehessen. Hogy úgy lássuk a világot, ahogy ő, úgy érezzünk, ahogy ő. Hogy a szívünkben, az életünkben ő uralkodjék, hogy számunkra ő legyen a király. Sokat segíthet, ha minden, minden eseménnyel kapcsolatban feltesszük magunknak a kérdést: "Mit jelent ez Jézusnak?" Gondoljunk arra, hogy amit éppen tenni készülünk, az közelebb visz-e hozzá, vagy éppen eltávolít tőle.

Kijózanító a mai evangélium. Krisztus a világmindenség királya, amellet, hogy végtelenül gyengéd és szeret, határozott és igényes velünk szemben.

Gyerekek szokták kérdezni hittanórán, hogy van-e élet a földön kívül. Teljesen mindegy, hogy van-e, hiszen ha van is, a megváltás arra éppúgy érvényes, mint ránk: Krisztus a mindenség királya!

Az utolsó ítéleten egyetlen kérdést tesz fel: felismertél-e a másik emberben? Nem érdekli, milyen hivatalt töltöttünk be, hány nyelvvizsgánk és doktorátusunk volt, miféle javakat sikerült fölhalmoznunk. Felismertél-e a másik emberben? - ez lesz *a* kérdés. És ez elől nem térhetünk ki - ő mindenkiben benne él - lehet, hogy valakiben el van torzítva az arca -, a felhívás akkor is érvényes: hogy őt keressem a másik emberben.

Észrevettél-e a hajléktalanban, aki a piros lámpánál a *Fedél nélkül* című újságot árulja? Vagy felhangosítottad a rádiót, felhúztad az ablakot, és elfordítottad a fejedet tőlem? Észrevettél-e az iskolában, mikor magányos voltam, és velem nem játszott senki? Vagy beálltál a sorba, és a többiekkel együtt kinevettél és csúfoltál? Észrevettél-e a munkahelyen, mikor bűnben vergődtem, csak a munkámnak éltem és tönkretettem a családomat? Vagy tiszteletben tartottad a "szabadságomat", és nem szóltál, hanem hagytad, hogy még mélyebbre zuhanjak?

Vajon tőled mit kérdez majd?

Gáspár István

A szeretet elmélyülése

A szeretet elmélyítésének kilenc lépcsője végigkísérhető a mai evangéliumban. A szeretetkapcsolat - Isten és ember, valamint ember és ember között egyaránt - mindig a hívással kezdődik. Így volt ez Mária életében is. Ő nem angyaljelenést kért, hanem Isten után vágyódott. És a hívásra válaszolva - az újonnan megtapasztalt kapcsolatunkon keresztül - mélyebb önzonosságra jutott: mint a megváltó anyja, mint Krisztus-követő tanítvány, mint hűséges hitvestárs (lásd Lukács evangéliumának első fejezete). Mária élete mintha bizonyos párhuzamokat mutatna mindannyiunkéval.

Tapasztaljuk: ahogy elmélyül a kapcsolatunk, különösebb erőfeszítés nélkül is bizonyos meghittséget tapasztalok köztünk (Lk 1,31.35). A szeretet megmelegíti szívemet. A meghittség, az ebből fakadó öröm azonban csak az első lépések egyike a szeretet útján: kapcsolatunk kiteljesedéséhez vállalnom kell a következő lépéseket is. Ha a félelem miatt nem merek kockáztatni, akkor nem fogok tudni előrehaladni az igazi szeretet útján.

Amint mélyül a szeretetkapcsolat, mindkét fél számára fontos lesz, hogy növekedjék a másikban a mélyebb elköteleződés (Lk 1,34). Ez a kihívás. A meghittség nem igazi szereteten alapszik ugyanis, ha nincs benne kihívás. Mária nem így képzelte az életét. Amikor igent mond az angyalnak, (emberileg nézve) ítéletet von magára, hiszen születendő gyermeke házasságon kívülinek számít. Mária egész - talán ezt megelőzően is, de ezt követően mindenképpen - az Isten számára szüntelen rendelkezésre állásban nyilvánult meg. Isten bármit kérhetett tőle. Bárcsak mi is elmondhatnánk ezt magunkról! "Uram, kész vagyok, kérhetsz bármit, láthatsz mindent az életemben, nincs titkom előtted." Ha nem tudom elfogadni ezt a kihívást, akkor kapcsolatunkban vissza kell lépnem az előző szintre. Vajon mondhatott volna-e Mária nemet? Kétségtelen, hiszen szabad akarattal rendelkezett. De mondhat-e mást, mint igent a szerelmes, aki jegyesével az oltár elé érkezett?

A következő lépés az önmagamból való kilépés, a megtérés a szeretet elmélyülésének útján (Lk 1,38). Változás áll be az életemben. Ahogy Máriaéban is, aki a Megváltó anyja lett.

Az egyik fél (vagy mindkettőnk) megtérése nyomán elmélyül szeretetkapcsolatunk, kiengesztelődünk egymással (Lk 1,38). Megszűnik a feszültség, amelyet a kihíváskor tapasztaltunk meg. Tudjuk, hogy a kihívás szeretetből jött, kapcsolatunk jövője miatt történt.

Még mélyebb módon tapasztaljuk meg egységünket (Lk 1,38). Érezzük, hogy szívünk sokkal jobban egybeforrt. Egységünk elmélyülésének tudatában és örömeiben mélyebben elkötelezem magam. Szabadon, örömmel és szeretetből lekötöm magam barátomnak - Istennek, házastársamnak, közösségemnek.

Új és radikálisabb elkötelezettségen alapszik küldetéstudatom átérzése, örömmel való elfogadása. Ugyanis minden igazi szeretetkapcsolat nemcsak befelé, hanem kifelé is mutat. A szeretet nem igazi szeretet, amíg meg nem osztjuk. Az Isten és házastársam iránt érzett szeretettel megtelik a szívem, és kiárad másokra. Mária elindul Erzsébethez. Ez a kiáradó, kicsorduló szeretet az igazi szeretet. S ebben a küldésben új hívást tapasztalok, mely mélyebb, mint az előző volt, mert: "A szeretet nem szűnik meg soha" (1Kor 13,8).

Gáspár István

Egy gyermek ártatlansága, egyszerűsége, kicsinysége kell hozzá, hogy meghallja. Talán így válik érthetővé Márk evangélista kijelentése: "Aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy gyermek, nem jut be oda" (Mk 10,15).

Szintén Sámuel első könyvében olvassuk (3,2), hogy Éli szeme már gyengülni kezdett: nem csupán fizikailag, hanem lelkileg is, hiszen elnézte fiainak bűnét, többre tartotta fiait, mint az Urat (2,29). A megfáradt szemű és lelkű ember, aki megalkuszik a bűnnel és hozzászokik, képtelen befogadni az Úr szavát.

Sámuel módjára meghallani napjainkban az Úr hangját nem is olyan könnyű. Látjuk azonban ebből a szentírási szakaszból, hogy akkor sem volt könnyebb, mint ma, amikor hihetetlen zajban élünk. Gondolhatunk az írott és elektronikus média harsogására, az utcán lévő óriásplakátokra, melyek a létükkel ordítanak, s ami alól szinte egyikünk sem tudja kivonni magát - így nem könnyű megnyitni lelki füleinket.

Pedig Isten a csend barátja, a város zaján keresztül nemigen jut át az ő hangja. Ezért fontos, hogy a csend csodája naponta része legyen életünknek. Egy idős falusi asszony, plébánosa javaslatára részt vett egy többnapos lelkigyakorlaton. Mikor visszatért, és megkérdezték tőle, mi ragadta meg leginkább, azt válaszolta: a csönd. Pedig falun élő idős emberre nem a zajos élet a jellemző.

A csend megtisztít, rátalálunk ott a ránk várakozó Istenre és az ő akaratára. Persze félünk a csendtől. Ismert médiaszemélyiség nyilatkozta, hogy valahányszor beül az autójába vagy otthon belép a lakásba, első mozdulatával a mágno vagy a tévé kapcsolója felé nyúl. Félünk a csendtől, mert ott önmagunkkal is találkozunk, s ettől mintha sokan nagyon félnének. Inkább nyúlnak az érzéstelenítő, kábítószerként használatos zajkeltő eszközökhöz.

De sokszor az imáink sem jobbak. Folyton mi beszélünk, "szórakoztatjuk Istent", még csak véletlenül sem engedve, hogy válaszoljon kérdéseinkre. A mi imáinkra talán ez a legjellemzőbb: "Figyelj, Uram, mert szól a te szolgád!"

Teréz anya szavai jutnak eszembe: "Mindig fontosabb az, amit az Isten mond nekünk, mint amit mi neki." Ez természetesen nem azt jelenti, hogy nem érdekli őt az én mondanóm. Ahogy az édesanyát minden érdekli, ami gyermekével történik, úgy őt is. De milyen gyermek az, aki állandó monológot folytat, és időt sem enged a szülőnek, hogy tanácsával ellássa, féltő szeretetével körülvegye.

A csend küldetését ad. Názáret csendje után - a mai evangélium szerint - Jézus elkezd nyilvános működését. Adja Isten, hogy családjaink légköre egyre inkább hasonlítson a názáreti otthon csendjére, amelyben a felnövekvő gyermekek rátalálnak Isten jelenlétére, meghallva az ő finom, halk hangját. Hogy rátalálnak igazi önmagukra, identitásukra, és arra a küldetésre, melyet az Úr rendel számukra.

Jézus ma is megérint

Jézust láthatóan felkavarja a szenvedéssel való találkozás. Szíve vérzik a szegények, megvetettek, elhagyottak és elnyomottak láttán. Együtt szenved azokkal, akiket fájdalom ér. A mai evangélium leprása nemcsak testében, hanem szívében is megnyomorított ember, tele büntudattal és szégyenérzéssel.

Az akkori szemléletmódban a leprás bűnös ember. Azt tartották róla, hogy betegsége Isten büntetése - ezért senki nem hajlandó vele kapcsolatba lépni. Már nem csupán a ragályos betegség miatt, hanem azért sem, nehogy ő, aki tiszta, tisztátalanná váljék. Nem léphet be ezért a leprás a zsinagógába, s ezzel azt a látszatot keltik, hogy az ilyen ember Istentől és embertől is megátkozott.

Jézus azonban élő kapcsolatot és közösséget keres, személyes kapcsolatot. Megérinti az embereket, megfogja kezüket, meglátja és szereti őket megtörtségükben, fájdalmukban, nyomorúságukban. De lényük szépségét is feltárja előttük, s azt, hogy Isten szereti őket.

Jézusnak összeszorul a szíve egy leprás láttán, akit mindenki kiközösít és elutasít. Ezeknek a szerencsétleneknek csengettyűt kellett hordozniuk, így figyelmeztetve az embereket közeledtükre, hogy azok elkerülhessék őket. Jézus azonban találkozni akart velük. Megérintette, megszabadította őket betegségükből, de főképp a magukról alkotott képet "gyógyította meg".

Mennyi szépség és gyengédség árad ebből a jelenetből! Jézus vérző szíve minden elveszett ember előtt megnyílik, a szorongók, a bűnösök, az életet, szeretetet és elfogadást szomjazók előtt egyaránt. Azért jött, hogy meggyógyítson és kiszabadítson rabságainkból, hogy megmutassa Isten bűnbocsátó, szerető arcát.

Keresztényként mi azért állunk a szegények oldalán, mert Jézus is ezt tette. Meg kell tanulnunk az ő szemével nézni a másik embert. Az ő értékrendjének elsajátítása - tudnunk kell - egész életünkre szóló feladat. Az imádság, a Jézussal való napi személyes kapcsolat segít felfedezni, hogy a megtört ember és a megtört Krisztus ugyanaz.

Hogy az evangélium a fejünkbe, a szívünkbe vagy a zsigereinkbe van-e elrejtve, azt az is mutatja, hogyan viszonyulunk a szegényekhez, a betegekhez, a bajban lévőkhöz. Sohasem gondolhatjuk, hogy megtettünk minden tőlünk telhetőt. A Szentlélek mindig új utakra hív, hogy egyre inkább rólunk is el lehessen mondani, hogy aki minket lát, az látja az Atyát, és aki csak a közelünkbe kerül és "megérint", az meggyógyul Isten bennünk élő szeretete által.

Gáspár István

Arc, amelyet szemlélnünk kell"

A nagy pápa, II. János Pál jelölte ki az egyház számára a III. évezredben a feladatot, hogy az Úr arcát szemléljük. A mai vasárnap e felhívás különös nyomatékkal szól nekünk.

"Szívem rólad mondta, keressétek az ő arcát, a te arcodat keresem Uram, ne rejtse el előlem arcodat" (26. zsolt). A zsoltár ezen szavai jutnak eszembe a Tábor-hegyi történet kapcsán. Egy életen keresztül ennek az arcnak ragyogásában élni, azt keresni - ez jelenti az igazi boldogságot.

Jézus arca ragyog, mert az Atyával találkozik. Valószínűleg ő nem azért ment föl a hegyre, hogy ragyogjon az arca, hanem egyszerűen, mint mindig, az Atyával akart együtt lenni az imában. Talán máskor is ragyogott, amikor egyedül, magányosan ment fel a hegyre imádkozni, csak most az apostolok is látták. Ilyen Jézus imája, átragyog rajta Isten fénye. De akkor a mi arcunk miért nem ragyog minden imádság, minden vasárnapi szentmise "Tábor-hegye" után? Sohasem jó magunkat elmarasztalni, hisz Isten sem marasztal el minket, de azért érdemes megvizsgálni, vajon mindent megtettünk-e, hogy az Úrral való találkozás létrejöjjön.

Tábor-hegy élménye mindig is kedves párhuzamot jelentett számomra a vasárnapi szentmisével. Jézus felmegy a hegyre, arra a helyre, amely kiemel a hétköznapokból, hogy együtt legyen egészen benső imában az Atyával. Vasárnapról vasárnapra ugyanez történik velünk is. Sok helyen még a templom is dombra, hegyre épült, hogy felfelé kaptatva elfogjon a felesleges fecsegéshez szükséges levegő.

Egyes Szentírás-magyarázók szerint szoros összefüggés van a Golgota és a Tábor-hegy között. Jézus találkozik az Atyának azzal az akaratával, hogy a kereszthalálával váltsa meg az embert. Jézus már itt igent mond erre az áldott akaratra, és átragyog rajta az Atya dicsősége. Nem tudom, így volt-e, mindenesetre számomra kedves ez a megközelítés. Valahányszor mi is meg tudjuk tenni, hogy életünk beleolvad Isten akaratába, átragyog rajtunk az ő dicsősége, s aki minket lát, az ővele fog találkozni.

Ma az Úr ragyogó arcát szemléljük, pár hét múlva szenvedő, összetört, majd feltámadott arcát tárja elénk az egyház. Boldog vagyok, hogy ebben az egyházban élhetek, mely évről évre meghív erre a szemlélésre.

A Tábor-hegyen Jézus megerősíti övét, hogy majd a Golgotán is hűségesek legyenek. A szentmise, a keresztény közösség legbensőbb ünnepe a megerősödés helye és nem az evangelizációé. Az ősegyház kikísérte a keresztségre készülő katekumént a szentmise áldozati részéről. Oly sokszor esünk bele mégis a hibába, hogy elfelejtjük, a szentmise titka a hívőknek szól, s úgy szórjuk az emberek elé, ahogy nem volna szabad, hisz a "távol levők" még nem képesek felfogni annak igazi mivoltát. Jézus a Tábor-hegyen nem evangelizált, s nekünk is őrizni kell, lehetőségeinkhez mérten, az egyház legféltettebb kincsét, az Eucharisziát.

Mennyire vagyunk színeváltozott emberek? Minden azon múlik, hogy viselkedünk a Tábor-hegy megtapasztalása után. Amikor Jézus majd elkezd beszélni saját Golgota-hegyemről, nem

futok-e el? A hétköznapokban derül ki, amikor eltűnik az ünnep hangulata, hogy csupán hangulati elem volt, vagy pedig belülről járt át a találkozás élménye.

Az Atya szava hallatszik, őt hallgassátok! Bárcsak az imáink egyre inkább Jézus hallgatásában és nem az ő szórakoztatásával telnének el!

Az egyházi év szíve

A mai nappal elkezdődik a nagyhét, Jézus szenvedésének, halálának és feltámadásának szemlélése és ünneplése. A húsvéti misztérium az egyházi év szíve, középpontja, a keresztyén élet forrása, hitünk legbelső magja. Ezekben a napokban igyekezzünk magunkat minél jobban átadni az ünneplésnek, elmélyedni húsvét titkáiban, imádsággal, olvasmányainkkal, és részt venni lehetőleg valamennyi szertartáson.

A nagyhét utolsó három napja régen a nyugalom ideje volt, a kereskedelmi élet szünetelt, a nép nyugodtan részt vehetett a szertartásokon. Nagyon lényeges, hogy a hívő ember az év e három legszentebb napját jól felkészülve és lelki nyugalomban élje át.

A nagyhét az igazi és ősi lelkigyakorlat, negyven napon keresztül készültünk ennek a megünneplésére, hogy teljességében át tudjuk élni, ügyes-bajos dolgainkat és a húsvéti előkészületeket (nagytakarítás) zárjuk le nagyszerdán. Ezekben a napokban érdemes lehalkítanunk az életünket, zajkeltő eszközöket, televíziót kikapcsolni, s csendben elmélkedni Urunk megváltó haláláról, feltámadásáról. Az *Adoremus* című liturgikus kiadvány nagyon sokat segíthet ebben.

Az egyház minden évben lepergeti előttünk ezt a szent misztériumot, hogy azt szemlélve még inkább megismerjük, megszeressük, és bensőleg megismerjük Krisztust, aki értünk adta életét. Nehezen tudom elképzelni, hogy Krisztushoz tartozna az, aki nem vesz részt a szent három nap liturgiáján. Krisztus Urunk számára fontos ez a hét, biztos, hogy újra átéli velünk együtt minden évben, és arra hív, hogy vele együtt éljük át magunk is. Felismerhetjük így majd keresztlejünkben, halálunkban és feltámadásainkban az ő áldott jelenlétét. Ha nem állunk ott nagypénteken keresztle alatt, nem fogadjuk el kezéből az utolsó vacsorán szent testét és véré, és nem ünnepljük meg feltámadását, csak névleg, vagy még úgy sem vagyunk a tanítványai.

Virágvasárnap az Úr ünnepélyesen bevonul Jeruzsálembe, itt és most a templomba, s ezen keresztül a mi életünkbe, s mi elkísérjük őt ezen az úton, a szenvedés útján. Szent színjáték zajlik le előttünk, melynek azonban már nemcsak nézői, hanem szereplői is vagyunk. Ha a hozsannázó tanítványok elhallgatnak, akkor a kövek szólalnak meg. Ennek tanúi lehetünk, ha mi, katolikusok elhallgatunk, megszólalnak a kövek, szekták gombamód szaporodnak, mert valakinek hirdetni kell az örömhírt, ha mi - akiknek ez dolga volna - ezt nem tesszük meg, ne csodálkozzunk, hogy a kövek szólalnak meg.

Virágvasárnap másik nagy mozzanata a passió éneklése. Ezen a napon az örömhír a mi Urunk, Jézus Krisztus kínszenvedése. Átéldhetjük vele együtt saját sorsunkat, s miközben szemléljük, életünk megújulást nyer.

A mai napon a liturgia a mi tanítónk. Nem emberi mű, maga az Úr szól hozzánk és belesodor Isten csendjébe, az ő szemlélésébe. Engedjük, hogy ennek a mai napon részesei lehessünk.

Mai "jó pásztorok"

Jó pásztor vasárnapja, a hivatások vasárnapja van ma. A nagy pápa, II. János Pál több enciklikájában is foglalkozott a papság küldetésével, szemük elé állítva Jézust, a jó pásztor.

Többek között így ír az *Irgalomban gazdag Isten* kezdetű enciklikájában: "A pap az isteni irgalom tanúja és eszköze, aki állandóan kapcsolatban áll Isten szentségével." Minden papnak ezért különösen is hivatása, hogy szentté váljon. Ugyancsak a nagy pápa írta máshol: "Az igazi lelkipásztori sikerek nem az anyagi eszközökben rejlenek, hanem a pap életszentségéből sugároznak." Ennek hiányában fennáll a veszélye, hogy egy főállású dolgozót lássunk a papban, akinek sikerei menedzserszemléletétől, a kormányzat pályázataitól függnének, illetve attól, hogy mennyire talál megfelelő alvállalkozókat, akiket foglalkoztat, kitermelve magából a mozgalmi árvák és özvegyek népes gyülekezetét.

A tanítványság a papság előfeltétele, aki a jó Pásztor lábainál ülve hallgatja őt. Úgy is lehetne mondani, hogy Isten szívdobogását hallgatja, és amit hall, azt mondja el a rábízottaknak.

A mai evangélium szavai szerint a jó Pásztor életét adja juhaiért. A papszenteléskor a szentelő püspök azt mondja a szentelendőnek: "Alakítsd életedet az Úr keresztjének titka szerint." A híveiért életét kell adnia, egészen eléggő áldozatul. Meghívása arról szól, hogy élete egyetlen mise legyen, amelyben egészen Krisztussá válik, életét adva a rábízott népért. Újra és újra kimondja: "Fenntartás nélkül, a megsemmisülésig reád bízom magam, Uram. Mindenem a tiéd." E nélkül az alapállás nélkül valóban csak béres, aki a veszély láttán magára hagyja népét.

Ma tehát papjainkért imádkozunk, hogy életük hasonló legyen Mesterükéhez. Jel legyenek, Isten gyengéd, irgalmas, gyógyító szeretetének jele és érintése.

Hogy azzá váljanak, az imádságon túl szeretni is kell őket. Oly sokszor kritizáljuk őket - olykor nem alaptalanul - pedig szeretetünkkel és imáinkkal, böjtünkkel előcsalogathatnánk belőlük a jó Pásztor képmását.

Mi, papok sohasem fogjuk egészen megérteni, hogy mit tett velünk Isten a szentelésben. Minden misében megrendült emberré válunk, beleborzongva abba a misztériumba, amit az Úr bízott ránk. A megváltás titkának őrzője. Tanúja és szolgája, az Eucharisztia szent titkának és áldozatának bemutatója. Megrendítő bizalom az egyház részéről, amely ránk meri bízni Krisztust az Eucharishtiában, és a hívő népet, hogy hétről hétre meghirdessük számukra az üdvösség jó hírét, "az Úr kedves esztendejét".

Papságunk Isten nagylelkű ajándéka, nemcsak a pap, hanem az egész egyház számára. Nem szereztük, nem örököltük, nem érdemeltük ki, nem a ránk bízottaktól kaptuk, hanem Krisztus közölte velünk ezt a hatalmat. A mai nap tehát értük imádkozunk, kérve, hogy szívük az Atya páratlan szívévé váljon és képmásai lehessenek Krisztusnak, a jó Pásztornak.

Gáspár István

Növekedjünk a Szentlélekben!

A János-evangéliumban olvassuk: "Aki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék" (Jn 7, 38). Szomjazzuk a Lelket! És Isten bőségesen akarja ma is küldeni az ő Lelkét azoknak, akik szomjazzák, akik vágnak utána. Szükségünk van a Szentlélekre, a Szentháromság kicsit elfeledett személyére!

A Szentlélek ma is ugyanaz, mint aki átalakította kétezer évvel ezelőtt a tanítványokat. A viharos pünkösd szél ma is le akarja törni az elszáradt, élet nélküli ágainkat, hogy az új hajtás, a krisztusi ember kivirágozhassék. Mint minden más egyházi ünnep, úgy pünkösd is minden évben visszatér, hogy minden évben mélyebben éljük át, bátrabban meg tudjunk nyílni a Szentlélek számára. A pünkösdöt megtapasztaló hívők új szívet, új lelket kaptak, és új teremtmények lettek. Pünkösd után minden megváltozik. Eltűnik az apostolok bizonytalansága, félelme, és új, tüzes lelkű tanítványokká lesznek.

Az Apostolok cselekedeteiben arról olvasunk (2,42), mi jellemezte az első keresztény közösséget. (Érdekes nekünk is visszatérni a forráshoz. Az ásó koppanásáig leásni, hogy tanuljunk a kezdetek lendületéből.)

"Állhatatosan kitartottak az apostolok tanításában." - Ismerjük-e az apostolok tanítását? Mit teszünk azért, hogy megismerjük? Azzal, hogy vasárnap elmegyünk szentmisére, legfeljebb "szinten tartjuk" a hitünket, semmi esetre sem növekszünk benne. Olvassuk-e a pápák enciklikáit? Ha nem olvassuk Péter utódjának útmutatásait, hogyan tudnánk kitartani az apostolok tanításában?

"Kitartottak az apostolok közösségében." - Nincs hobbikereszténység, nincs "magánisten". Krisztus Urunk nem horgászni küldte az apostolokat, hanem halászni. A kereszténységet nem tudom egyedül megélni, szükségem van a többiekre. Isten maga is közösség - a Szentháromság. Ha Istenre akarok hasonlítani, nekem is közösségben kell élnem.

"Kitartottak a kenyértörésben és az imádságban." - Nem tudom otthon imádkozva, rádiótévén keresztül megélni a hitemet. (Természetesen ez nem az idős, beteg hívőkre vonatkozik.) Krisztus Urunk nem illedelmes, jó embereket akar, hanem izzó, tüzes lelkű tanítványokat, akik szívét megigézta Isten szeretete.

A Szentlélek, a Vigasztaló, azzal vigasztal bennünket, amit a bűnbe esett ember nem képes magától elhinni: hogy Isten szereti őt - megtörttségében, elesettségében is. A ma embere ma is visszanyúl ókori bálványaihoz, istenpótlékot keres magának. A Lélek ezen az új pünkösdön mindannyiunkat ébresztget, hogy Lélek által átjárt, hiteles tanítványai legyünk Krisztusnak.

Gáspár István

Isten egyik kezéből - a másikba

"Van-e élet a halál előtt"? Egy falfirkán olvastam egyszer ezt a kérdést. A mai olvasmány és evangélium érinti a halál problémáját. Szándékosan használom ezt a szót: mivel leküzdendő problémát látunk a halálunkban - ezért az folyamatosan előttünk tornyosul, és újra és újra belénk mar a felismerés, hogy egyszer ránk kerül a sor.

A Bölcsesség könyvének mai perikópája emlékeztet, hogy Isten nem leli örömét az élők pusztulásában. Ha halálotat nem problémaként, hanem inkább lehetőségként tudnám szemlélni, ami Istenhez visz engem, az addigi szorongás helyébe meghitt béke költözhet.

Halálotat szemlélhetem úgy, mint az Úr küldöttjét, melytől nem kell félnem, hiszen Jézus küldte értem. Ha ő hív, akkor örömmel megyek, mivel egész életem őfelé irányult. Halálotat akkor jön, amikor Isten leginkább alkalmasnak tart az üdvösségre. Akkor hív, amikor ő akar. Az ő szerető gondviselése határozza meg, mikor és hol találkozunk.

Oly sokszor képzeljük okosabbnak magunkat Istennél, szinte kioktatjuk, hogy mi az, amit nem tesz jól - például egy fájdalmas halálesetnél. Igaz, vannak mindannyiunk által ismert megrendítő és emberileg érthetetlen halálok, de ilyenkor is csak egy válasz létezik: "Uram, nem értelek, de szeretlek." Ilyenkor úgy érzük, Isten elfeledkezett rólunk, egy áthághatatlan fal előtt állunk, mégis ez a válasz minden fájdalomban: Isten maga a keresztre feszített szeretet. Vigasztalóak számunkra Izaiás próféta szavai: "De megfeledkezhet-e csecsemőjéről az asszony, s ha az meg is feledkeznék róla, én akkor sem feledkezem meg rólad." (Iz 49,15)

A mai evangéliumban szereplő kislány az Úrtól új életet, új lehetőséget kap. Akárcsak Lázárnál, itt sem tudjuk, milyen volt addigi élete, de az bizonyos, hogy egy ilyen tapasztalat átélése megváltoztatta értékrendjét, Istenhez fűződő kapcsolatát. Ha velem történt volna hasonló, mi változna az életemben? Valószínűleg érdemes volna átírni addigi életem forgatókönyvét, korábbi viselkedésmintáimat megváltoztatni, hogy azok sokkal inkább Isten szíve szerintivé váljanak. Úgy is lehetne mondani - amit legtöbbször lelki gyakorlatok alkalmával átélhetünk - hogy búcsúlevelet írunk az életünkben mindannak, ami mostanáig nélkülözötte Isten jelenlétét, megváltó szeretetét.

Ha sikerül így szemlélnem saját halálotat, észrevehetem, hogy születésemhez hasonlóan halálotat is Isten szerető gondviselésének műve. Isten egyik kezéből átkerülünk a másikba. Valóban a születéshez lehet leginkább hasonlítani, mert ugyanúgy szenvedés árán ugyan, de egy sokkal szebb, magasabb rendű életbe születünk.

Így nézve, halálotat tele van reménnyel, mert Jézus is így viszonyult hozzá. Az élet misztériumát a haldoklókon keresztül szemlélhetjük a legjobban. Ők tudnak nekünk a legtöbbet mondani arról, hogy haldoklás közben minek örülnek, miért szomorkodnak. A haldoklók mondják meg nekünk, miért is élünk. A haldoklás pillanatai életünk legfontosabb pillanatai. A mai vasárnap segítsen bennünket abban, hogy búcsút intsünk minden önmegváltó kísérletezésnek, és életünket még inkább szabadon, szeretetből tegyük le Isten irgalomban gazdag kezébe.

Gáspár István

Szeretni vagy elviselni?

Az efezusi levélben Szent Pál azt kéri övéitől, hogy viseljék el egymást szeretettel, ami időnként bizony nem is olyan könnyű. Egy barátom esküvőjén hangzott el az idézett perikópa, aki kicsit meg is neheztelt az eskető papra: miért éppen ezt olvastatta fel. "Hogyhogy viseljem el azt, kit én annyira szeretek?" - Később bevallotta: jó pár év házasság után belátta, hogy igaza van Pálnak, mert akadtak olyan pillanatok, amikor nem tudott mást tenni, mint szeretettel *elviselni* a másikat.

A szeretet nem más, mint elfogadás - mondta egy másik kedves ismerősöm, huszonöt év házassággal a háta mögött -, amikor már nem akarom megváltoztatni a másikat. Jóvá még senkit nem sikerült szidni. Bármilyen nehéz is, a másik hibáiért is hálásnak kell lenni. Ahogy *Ady* írja: "Szeretem hibáit, jóságánál jobban, de nagyon szeretem." Hibáiban észreveszem Isten ajándékát, mely számomra smirgli, mely csiszol a szentté válás útján.

Elviselni a másikat, Isten szeretetével, úgy látni őt, ahogy az Úr látja. Mindig különválasztva az embert a cselekedetétől. Az embert magát sohasem ítélem el, legfeljebb azt, amit tesz. Elviselni a másikat azt jelenti, hogy irgalmas vagyok hozzá. Istenben nagyon nagy vágy van, hogy azzá váljak, amivé válhatok, amilyennek ő álmodta meg az életemet. A szeretet és az elfogadás előhozza az emberből azokat a rejtett kincseket, melyeket semmi más nem tud előhívni.

Szeretem megkérdezni az 50-60. házassági jubileumot ünneplőket: mi a titkuk, hogy hűségben, szeretetben tudtak együtt élni. Egy alkalommal megkérdeztük a jubiláló nagyapát: Sohasem jutott eszébe, hogy elváljon a feleségétől? - Az soha - válaszolta -, de hogy egyszer agyoncsapom, az többször is... Isten harmadikként kötelezi el magát a szentségi házasságban, és ő ad erőt, ő fáradozik értünk, hogy el tudjuk egymást viselni szeretettel.

Az evangéliumban megcsodálhatjuk azt a szerető figyelmességet, mely Jézusban van. Nem elégszik meg azzal, hogy elmondta tanítását; nem olyan, mint a rossz tanár, aki miután "leadta az anyagot", távozik. Jézus számára fontos az ember, észreveszi őt szükségében - és mellette áll megtörttségében is.

Ahhoz, hogy Jézus csodát tegyen, szükség volt a fiú öt szikkadt, száraz kenyérére. Neki el kellett engednie azt, ami addig az övé volt, át kellett nyújtania Jézusnak. Le tudott mondani a sajátjáról - másokért.

A szeretet akkor igazi, amikor fájdalommal jár - saját önző énem felé. A szeretet, ha nem növekszik, akkor fogy. Ha nem növekszem a szeretetben, akkor csökken bennem az Isten és a másik ember iránti szeretet. A szentmiséink akkor hitelesek, ha küldenek a másik emberhez, ha észrevesszük, hogy a megtört Krisztus és a megtört ember ugyanaz. Az evangéliumi fiú példájának láttán ekkor már nem fogunk tétovázni, hogy lemondjunk-e arról, amihez addig két kézzel ragaszkodtunk, hanem átadjuk Jézusnak azt a kicsit, amit magunkénak véltünk, hogy az ő kezében áldássá váljék mások számára.

Gáspár István

A két sereg

Nem szolgálhatunk két Úrnak! Talán ez életünk legnagyobb problémája: megosztott szívvel nem élhetünk hiteles, elkötelezett keresztény életet. A mai olvasmányban József erre figyelmezteti a választott népet. Szent Ignác a Lelkigyakorlatokban nem véletlenül használja a két zászlóról szóló hasonlatot. Két sereg áll egymással szemben, az Isten angyalai és a Sátán csürhéi. Kihez tartozom, kié a szívem?

Ha döntéseimben, választásaimban Jézus nem kap szerepet, féltő, hogy csak névleg vagyok keresztény. A döntéseimben lényeges, hogy bensőleg hagyatkozzam rá, és megvizsgáljam, hogy életcéllal, az evangélium radikálisabb megélésében melyik cselekedetem van összhangban.

A ma keresztényének a legnagyobb bűne, hogy megalkuszik a bűnnel, illetve hozzászokik a bűnéhez. Mit tehetünk ezzel a skizofrén állapottal? A mai olvasmány adja a meg a választ: "Én és a házam népe az Úrnak szolgálunk." Újra és újra kimondani ezt a választ az Úrnak, amely megerősíti döntésemet. Hiszen a házasságban sem elég egy döntés egy életre. Fontos a nagy, életre szóló választás, de ezt akár naponta meg kell ismételnem. Ha tudom, kihez tartozom, hová tartok, akkor azt is tudom, hogy akkor hogyan kell élnem. Milyenek a döntéseim, választásaim? Mennyire engedem be Istent a döntéseimbe? Kikérem-e az ő véleményét? Neki minden gondolatunkra van válasza.

Döntés és választás nélküli hitem ingatag, homokra épített házhoz hasonlít. Az evangéliumot nem lehet fél szívvel, részmunkaidőben élni. A mai evangéliumban ez csúcsosodik ki. Jézusnál nincs akció, árengedmény. "Most jöjjön, most érdemes leszállított igényekkel megvásárolni az üdvösségét." A mi Urunk nem ismeri az árleszállítás piaci eszközeit. Nem hívja vissza a benne megbotránkozó tanítványokat: "Gyertek vissza, nem gondoltam komolyan, nem úgy értettem."

Egy fiatal pap kirándulást szervezett a plébánia hívei részére, gyönyörű, tartalmas kulturális programmal. Mindenki boldog volt a nap végére. Egyvalaki azért a búcsúzásnál megjegyezte, hogy neki azért hiányérzete maradt, a színes program közepette egy szó sem esett Istenről. A válasz az volt, hogy ha elő mert volna vele hozakodni, akkor az emberek otthagyták volna.

Valóban veszélyes dolog elmenni szentmisére, mert az evangélium radikalitása ma is ugyanúgy hangzik el, mint kétezer évvel ezelőtt. Nem mindig kellemes hallgatni, mert rámutat életemnek azokra a pontjaira, ahol meg kell változtatni az életemet.

Gáspár István

Isten szerelmeslevele

Szentírás vasárnapja van. Az évről évre visszatérő ünnep felteszi számomra a kérdést: mit jelentett az elmúlt évben a Szentírás számomra? Növekedtem, rendszeresebben veszem kezembe egy év óta "Isten szerelmeslevelét"? Amit tavaly elhatároztam, mennyire vált életté bennem?

Papszenteléskor a szentelő püspök, amikor átadja az evangéliumos könyvet a fiatal papnak, ezt mondja: "Vedd az evangéliumot, amit olvasol, hidd, amit hiszel, tanítsd, amit tanítasz, éljed is."

Tehát hittel olvasni, beszélni róla másoknak - és életre váltani. Ha élem az evangéliumot, ezzel személyes igenemet fejezem ki Istennek. A dialógus így jön létre: ő szól hozzám a Szentírás szavai által, s az én feleletem az, hogy életre váltom.

Istent szeretni - ez nem érzelmi kérdés. A szeretet akarati tett. Iránta való szeretetemet azzal tudom leginkább kifejezni, ha megteszem, amit kér tőlem - a Szentíráson keresztül.

Ilyen egyszerű a kereszténység. Mikor Afrikában a II. világháborúban lebombáztak egy templomot, a feszületen a korpusz karjai leestek. Egy katona felmászott, és a mögötte lévő falra felírta: "Ti vagytok az én karjaim." Igen, ez azt jelenti, hogy ajtó legyek Jézus számára, hogy rajtam, közreműködésemellett keresztül lépjen be a másik ember életébe: törölje le a könnyeit, bátorítsa és konkrét helyzetében segítse őt.

Két lábon járó evangéliumnak lenni - ez a keresztény ember feladata. S mindezt nem holnap, nem "majd egyszer", hanem itt és most. A múlt már elmúlt - nem érdemes a régi, fájó sebeket újra felszaggatni. A jövő bizonytalan - nem biztos, hogy eljön. A jelent jól élni - ez az evangélium igazi felhívása számunkra. Először a családomban, környezetemben, munkahelyemen. Mert ha otthon kiállhatatlan vagyok, először a családom számára leszek karikatúrája az evangéliumnak, s nem csodálkozhatom azon, ha először a gyermekeim, unokáim hagyják abba a templomba járást - életem taszító példája miatt.

Az evangélium találékonnyá teszi az embert. Plébániáink akkor válnak hiteles jellé, ha nem önmagukkal, belső torzsalkodásokkal lesznek elfoglalva, hanem ha az evangélium életre váltásának hiteles iskoláivá válnak.

A mai vasárnap tehát arra hív, hogy olvassam Isten igéjét, engedjem, hogy megigézzé lelkemet, és utána őt hordozzam. Vigyem el őt mindenhová a szívemben.

Így tudjuk keresztényként átalakítani a kórházakat, iskolákat, hivatalokat, műhelyeket, otthonunkat, a futballpályát - mindezeket a helyszíneket szent helyé alakíthatjuk: az evangélium élése által.

Ha teljesen meg akarjuk érteni az evangéliumot, akkor teljesen magunkévá kell tenni, amit Isten üzen általa. Akkor él és sugárzik, ha mi, emberek életre váltjuk és megtapasztaljuk, hogy a kereszténység egyetlen igazi esélye a világban az, ha Krisztus növekszik - bennünk.

Gáspár István

Újítsd meg országunkat, Urunk, és kezd rajtam!

A forradalom ötvenedik születésnapját ünnepli az ország. Egyházunk mindig is nagyon mélyen együtt érzett a nép szenvedésével, fájdalmával, ma sem lehet ez másként. Az üdvösség jó hírére ma, ezen keresztül kell meghirdetnünk templomainkban.

Mintha csak ajándékba kaptuk volna a mai olvasmányokat az évfordulóra. Az olvasmány szavaiban magunkra ismerhetünk: "Úgy tetszett az Úrnak, hogy összetöri a szenvedéssel..., de ha véget ér lelkének gyötrelme, látni fogja a világosságot." Ez a forradalom más volt, mint a többi. Összehozott bennünket, megpróbáltuk hittel, tisztességgel lerázni a láncot. A szabadnak született ember elemi kiáltása volt, mely egyedül Isten szívében talált visszhangra. S aki itt megkérdezi, hogy akkor miért nem segített, az megkapja válaszként a mai szentlecke szavait: "A mi főpapunk nem olyan, hogy ne tudna együtt érezni gyöngeségeinkkel..., járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónjához, hogy kegyelmet kapjunk."

Slachta Margit, a Szociális Testvérek Társasága alapítója mondta, hogy nincs társadalmi megújulás egyéni, személyes megtérés nélkül. Ez érvényes volt akkor, és ma is az. Ez most a konkrét, legegységesebb tennivalónk. Ha én, személy szerint újra indulok Krisztus felé, akkor az ország indul el felé - mert én az ország egyik polgára vagyok. Isten nem számokban, nem statisztikákban gondolkozik. Felejtjük el a látványos dolgokat! A mi Urunk, ahogy akkor, úgy most is valami újat visz végbe köztünk, csak mi nem vesszük észre, mert a fájdalmainkkal vagyunk elfoglalva, akár csak az emmauszi tanítványok. Jézus akkor is melléjük lépett, s arra hívta őket, hogy tekintsenek végig a történeteken - egy új látásmóddal. Nem erre volna nekünk szükségünk ma is?

Mély fájdalmakat éltünk át sokan az elmúlt hetekben, látva az ország erkölcsi zuhanását. Egyik este beültem a karizmatikus dicsőítő csoport találkozására a plébánián, ahol az egyik anyuka a *Dicsőítésben rejlődő erő* című könyvről beszélt. Régebről ez ismerős volt, de akkor ott nagyon szíven talált. Arról beszélt, hogy Istent minden helyzetben lehet, és kell is dicsőíteni, neki mindig hálát kell adnunk. A nehézségekért is. Abban a hitben, hogy ő, a végtelen jóság azokat a javunkra fogja fordítani.

Mikor ezt hallottam, mintha hályog hullott volna le a szememről: hogy ez eddig nem jutott eszembe! Teljesen belemerültem a fájdalomamba. Nem arra irányult a figyelmem, hogy hol lehet az Isten ebben a keserves helyzetben.

Most, hogy azóta többször is megtettem, egészen más színben látom az eseményeket. Bár a fájdalom megmaradt, de a feltámadás fénye átragyogja. A sátánnak olyan mértékű támadására, ami akkor és az elmúlt hetekben történt, nem volt az ország felkészülve, viszont a Szentléleknek van válasza erre a támadásra. Az Ószövetségben látjuk, hogy amikor a nép bajban van, Isten újra meghirdette a megtérés lehetőségét. Ez állt az ötven évvel ezelőtt élőkre, és most ránk is érvényes. Az ember mindenestül az üdvösségre meghívott lény, aki Isten arcának vonásait viseli arcán - őt, az embert nem ítélem el. Viszont amit tesz, a bűnt, azt el kell ítélnem. Ha néma maradok, azzal követek el bűnt.

Végül az evangélium mai szavai is nekünk szólnak: "E világ urai zsarnokoskodnak a népeken, de köztetek ne így legyen." Kérjük Istentől ezen az évfordulón, Sára testvér közbenjárására, hogy népünk újra Krisztus felé forduljon, és a fájdalmak hozzásegítsék az evangélium látásmódjának mélyebb megértéséhez, életre váltásához.

A szeretetben hősnek lenni

Az egyházi év végéhez közeledünk, a szentírási olvasmányok a végítéletről szólnak, mintegy felkészítve bennünket Krisztus, a mindenség királya ünnepére. Első hallásra talán félelmet ébreszthetnek bennünk azok a vészjósló prófétai szavak, amelyek ma templomainkban elhangzanak. Jézus azonban nem riogatni akar bennünket: a készenlétre helyezi a hangsúlyt. A mai olvasmányok tehát arra hívnak, hogy készen legyünk az Úr érkezésére. Nem belemerülve ennek a világnak dolgaiba.

Az ifjúsági közösségben halottak napja tájékán néha felteszem a kérdést: ha tudnád, hogy egy órád van még itt a földön, mit tennél? Vagyis: kész vagy-e az Úr érkezésére?

Ismerős történet - melyet több szenttel kapcsolatban is emlegetnek, én Borromeo Szent Károlyról olvastam -, hogy biliárdozás közben megkérdezték, ha tudná, hogy egy órája van még hátra, mihez kezdene. Ő mosolyogva válaszolta: "Folytatnám tovább a játékot."

Ugyanakkor Szent Erzsébetre is emlékezünk ezen a vasárnapon. Erzsébet a szeretetben volt hősies. Az utolsó ítéletkor az Úr pontosan ezt kéri számon majd tőlünk: mennyire járta át életünket a másik ember iránti szeretet.

Az a szeretet, amelyet Krisztus hozott a földre, nem érzelmek kérdése, hanem szabad döntésünkön múlik. Ha el tudom fogadni Isten szeretetét életemben, akkor leszek képes más is szeretni - az ő szeretetével.

A szeretet mindig a kapott szeretet túlcsoordulása. Amit kaptam, azt adom tovább. Ennek a szeretetnek - látjuk Erzsébet életében is - egyetlen mértéke van, a mértéktelenség. Jézus búcsúbeszéde szerint úgy kell szeretni egymást, ahogy a Szentháromság személyei egymásra irányulnak.

Az Atya szeretetével fordulni a másik felé, toronymagas elvárásnak tűnik.

A híres pszichiáternek, *Sigmund Freudnak* igaza van, amikor azt írja, hogy nincs a földön olyan ember, akit magamnál jobban tudnék szeretni. Igaza van, de csak azzal a kiegészítéssel, hogy *Isten nélkül*. Viszont Jézussal együtt képes vagyok.

A szeretet lényege a pazarlás. Azt jelenti, hogy a másik belőlem él. Nem lehet adok-kapok módon szeretni. Lépek egyet, s a következőt csak akkor, ha a másik is lépett.

Az önátadó szeretet sehol nem valósul meg úgy, mint a házasságban. Egy tévés játékban azt kérdezték a versenyzők nő tagjaitól, hogy mi volt az a legszebb mondat, amelyet a férjüktől hallottak. Az egyik válaszoló szerint az, amikor férje megdicsérte, elismerte. A "nyertes válasz" így hangzott: "A legszebb mondat az volt, amikor éjszaka felsírt a legkisebb gyermekünk, és férjem a fülembé súgta: aludj csak tovább, majd én elaltatom."

Istenben bizonyára hihetetlen vágy van, hogy azzá váljak, amivé válhatok. A szeretet az, ami a növekedést adja. Az ember azzá válik, amit szeret. Ha Istenen csüng a szíve, az övé lesz, ha csupán ennek a világnak dolgain, akkor földies marad.

Gáspár István

Mitől lesz más ez a karácsony?

Betlehem nyüzsgése hasonló lehetett a mi adventünkhöz. Nehezen tudjuk kivonni magunkat a reklámok, a bevásárlóközpontok zsongása alól. A fogyasztói társadalom legfényesebb időszakává vált az advent. Pedig advent éppen az elcsendesedés ideje volna. Ha a lényegre próbálunk figyelni, akkor ehhez szembe kell úszni az árral.

Mitől lesz más ez a karácsony, mint a többi? Leginkább talán attól, hogy nem pusztán emberi erőfeszítéssel próbálom magam és szerettem számára felejthetlenné tenni az ünnepet, hanem engedem, hogy a kegyelem kézen ragadjon. Jézussal együttérezve készülni az ünnepre. A mennyország, úgy gondolom, most is ünnepel, Jézus emberi természete ma is átéli a megtestesülés misztériumát. Ízleljem imáiban, fontolgassam, mit is jelenthet Krisztus Urunknak ez a mostani karácsony.

Ha ezt megsejtem, akkor olyan lehet ez a karácsony, mint még soha életemben. Oly szép, amikor egy családban azt mondják, hogy gyermeket várnak. Mi is Gyermeket várunk! Ha nem is kilenc hónap intenzív készülétként, de legalább most, advent idején. "Szólj, mielőtt érkezel, hogy ünneplőbe öltöztessem a szívemet" - mondja a róka a kis hercegnek *Saint-Exupéry* meseregényében.

Isten beleszeretett az emberbe, hogy az ember is egész szívével tudja őt szeretni. A Szentháromság lehajló szeretetére ez lehet az egyetlen hiteles válaszunk.

A mai evangéliumban Keresztelő Szent János ad útmutatást. Alapvető üzenete: tégy rendet az életedben! Akárki fordult hozzá, életének gyökeres változtatására kéri. Az Újszövetség adventi embere arra van meghívva, hogy mindazt, ami elválasztja Istentől, azt szórja ki az életéből. Összefoglalva: újra kell indulni Krisztustól. Szép a kitakarított, feldíszített lakás, de ha lelkem kis zugait nem takarítottam, nem pókhálóztam le, akkor csak emberi erőfeszítéssel készültem az ünnepre.

Egyre többektől hallom mostanában, hogy szeretnék átaludni az ünnepet. Elfáradnak, fásultakká válnak az ünnepre, jó volna átaludni az egészet. Vissza kell ásnunk a lényeghez: mitől lesz, mitől lehetne más ez a karácsony, mint a többi? Olyan lesz a karácsonyunk, amilyen az adventünk volt. Ahogy *Angelus Silesius* mondja: "Ezerszer is megszülethetne Jézus a földön, mit sem használna neked, ha a te szívedben nem születne meg."

Advent másik nagy prófétája Szűz Mária. Vele készülve az ünnepre válhat karácsonyunk meg nem ismételtévé. Isten bármit kérhetett tőle, nem angyaljelenésért könyörgött, teljesen az Úr rendelkezésére állt. Nem kért felmentést a kilenc hónap alól, mosogatóvíz csillogott a Mennynek királynéasszonya kezén. Mondhatott volna nemet is? Igen, de az olyan lehetett volna, mint mikor a menyasszony az esküvői oltárnál nemet mond a vőlegénynek. Mária kezét fogjuk tehát ebben a készülékben.

Ma, az öröm vasárnapján, a mennyország boldogsága, várakozása ragyog ránk. Ez még nem karácsony öröme, ez még csak egy halvány reménysugár a bűnbeesett ember számára. Olyan, mint amikor a vízben fuldoló úszó megpillantja a megmenekülést jelentő szárazföldet. Bátorság tehát, az adventi készülék nem unalmas várakozás, hanem lelkünk jászolának felkészítése a Boldogasszony keze által.

Gáspár István

Engedd, hogy Isten...

Vidám történet a mai evangélium: bennünk, akik hallgatjuk és olvassuk, szintén örömet akar kelteni. Az esemény, amelyről beszámol, hét napig tarthatott. Ugyanúgy, mint az akkori lakodalmak. Minél szegényebb egy nép, annál inkább tud ünnepelni. Az ünnep valamiképpen az örök élet megjelenítése. Falusi szegénységükben, ahol ritka volt a felhőtlen öröm és vidámság, hét napon keresztül megvalósul az álom: a bőséges étkezés, a gondtalan, vidám élet. Arra a hétre elfelejtették a megélhetésért való aggodást.

Elgondolkodtató számomra, hogy a múlt század harmincas éveiben azt mondták, az évezred végén már csak heti három órát fogunk dolgozni, akkora lesz addigra a technikai fejlődés. Ehhez képest még többet rohanunk, és nincs időnk a régiek módján megállni, és időt fordítani egymásra, magára az ünnepre.

A bor elfogyása a lakodalom végét jelentené, mely egy életre szóló szégyen volna a fiatal pár számára. A bor az öröm itala - nem egy ital a sok közül -, e nélkül az esküvő csupán jogi, társadalmi esemény. Így érthető az ijedtség, hogy elfogyott. Vége az ünnepnek, a rendelet szerint örömteli esemény csalódást és szégyent hagy maga után.

Ennek kapcsán magunknak is feltehetjük a kérdést: volt-e olyan eset az életemben, amikor elfogyott a bor? Vagyis az öröm. Odamentem-e Jézushoz? Megtettem-e, amit kért?

Jézus kezdettől fogva Isten örömeivel ajándékozta meg az embert. Ma sokaknak úgy tűnik, mintha választaniuk kellene: vagy az Isten nélküli öröm, vagy az öröm nélküli Isten - a kettő nehezen fér bele elképzelésünkbe. Pedig ő az ünnepeinkben és a hétköznapjainkban is velünk akar lenni. Isten ajándékozó, együtt érző szeretetének kinyilvánulása a kánai csoda. Jézus azt teszi, amit majd egész további életében, s amit a kereszten is tenni fog: Isten szeretetét nyilvánítja ki, teszi tapinthatóvá az emberek számára. A menyegzői öröm Kánában kezdődik el, de a kereszten csúcsosodik ki.

A fiatal pár a vendégek meghívásakor még nem sejtette, hogy házasságuk első próbatétele már a lakodalom alatt jelentkezik. Az első válság ideje: "Mert a te apád...!" "Mi bajod az én apámmal...?" Nem sejtették, hogy a meghívottak között van egy asszony, aki elsőként veszi észre a készülődő bonyodalmat, és azt is tudja, kihez fordulhat a bajban.

Amikor meghívjuk, nem vendéget várunk, hanem arra kérjük, hogy köztünk lakjék. Jelenléte nemcsak megoldja, hanem meg is előzi gondjainkat. Magát adja, hogy soha se fogyjunk ki javainkból, sőt, a jó még jobbá, a szép még szebbé, az igaz még igazabbá, a szent még szentebbé váljék. Azért hívjuk, mert boldogok akarunk lenni vele.

Mária ma is biztat, ő akkor sem vészett bele a tobzódásba. Megmaradt Fiára figyelő embernek: "Higgy abban a Jézusban, aki ma is tud csodát tenni - a te életedben is. Tedd meg amit mond! Amid van, azt add oda! Ne mondd, hogy ez csak víz! Ne mondd, hogy félreértetted, Uram, bor kell, nem víz, víz már van." A csoda a ráhagyatkozásod és bizalmaid mértékétől függ.

Gáspár István

Mint a víz mellé ültetett fa...

Betegek világnapja van. A betegség hozzátartozik az emberi léthez. Hogy betegek vagyunk-e vagy sem, arról nem áll módunkban dönteni, viszont arról tehetünk, hogy hogyan viszonyulunk betegségünkhöz. A betegségben megtapasztaljuk határainkat.

Fiatalon azt gondoljuk, mindenre képesek vagyunk a magunk erejéből. Idővel aztán egyre inkább megtapasztaljuk korlátainkat. Isten nem akadályozza meg betegségünket, ez azt jelenti, hogy ajándékot rejt el benne.

A kórházi ágy sokszor az a lelki gyakorlatos hely, ahol az ember nagyon sokat tudhat meg önmagáról, és közelebb kerülhet Istenhez. A betegágyról minden másképp látszik. Lehullanak rólunk álarcaink. Azok a dolgok, amelyek addig fontosnak tündek, viszonylagossá válhatnak a betegség hatására. Önmagában azonban a betegség nem érték: nem elég tehát *elszenvedni*. Gyümölcsöt csak akkor terem számomra, ha Krisztussal találkozom a szenvedésben.

Betegektől többször hallottam: "Egész életemben templomba járó ember voltam, mégis így megvert az Isten." Máskor valaki azt mondta: Isten nem lehet jó, ha ez a betegség megtörténhetett vele. Fájdalmában nem vette észre Isten gyógyító, szabadító szeretetét. Ószövetségi szemléletmódra utal, amikor a betegségben Isten büntetését látjuk. Ugyanakkor találkoztam olyan beteggel is, aki fájdalomtól megtört, de mégis sugárzó arccal mondta: "Hetven éve vele élek, nagyon várom már, hogy találkozhassak Krisztussal."

A betegségben a szenvedő Jézussal találkozom, átölelhetem őt, és ő átölel engem. Ugyanakkor nemcsak találkozom vele, hanem ontológiailag belé is kapcsolódom. Ő ma is a testre és lélekre egyaránt kiárasztja gyógyító szeretetét az egyház szentségein - köztük a betegek kenetén keresztül. De nem úgy, nem akkor és nem ott gyógyít, ahogy azt mi elképzeljük. Meg kell engednem neki, hogy gyógyító szeretete ott érintsen meg, ahol leginkább rászorulok.

Ezen a vasárnapon a betegeket ápolókért is imádkozunk. A kereszt alatt nem volt nagy tömeg, s ez ma is így van. Máriaként kell ott állnunk nekünk is szenvedő embertársunk keresztje alatt. Nehéz elfogadni, ha nem tudunk szenvedésén enyhíteni, de maga a jelenlét olykor mindennél többet ér. A beteget ápoló feladata, hogy a betegben a szenvedő Krisztust vegye észre: az ő feje alatt igazítja meg a párnát, őt ápolja és gondozza. Sokszor ez évek hosszú során át emberfeletti munkával, erőfeszítéssel jár. A beteg ápolója csak akkor lesz képes erre, ha Krisztusból merít erőt. Az sem nagy baj, ha időnként elgyengül, türelmetlen lesz, perlekedő. A fontos, hogy képes legyen ezt megbánni, és újrakezdeni. A mi Istenünk nem "eredménycentrikus": azt kéri, hogy folyamatosan úton legyünk felé. Hogy ne adjuk fel...

A mai olvasmány a víz mellé ültetett zöldellő fáról szól. Négy boldog évet tölthettem Vácott káplánként. Nagyon szerettem a Duna-parton üldögelni, ahol rácsodálkoztam a vízparti fákra. Hihetetlen burjánzó életerő áradt belőlük. Ha Krisztusba eresztem a gyökereimet, a szentségekkel - mint a belegyökerezés eszközeivel - élve, akkor életem valóban hasonló lesz a víz mellé ültetett fához. Betegségben vagy beteget ápolva mindig lesz honnan erőt merítenem.

Gáspár István

"Nem értelek, de szeretlek"

A mai olvasmányt olvasva azt gondolhatjuk - ahogy más régen történt események esetében is -, hogy Mózesnek egyszerű dolga volt, megjelent neki Isten, és ő kivezette a népet Egyiptomból. Még leírva sem ilyen egyszerű, de hogy Mózesnek milyen nehezére esett engedelmeskedni a csipkebokorban megjelenő Istennek, azt a mai olvasmány szövegösszefüggésében láthatjuk. Miután az Úr megjelenik neki és átadja a megbízatást, Mózes több akadályt is felsorakoztat:

"Ki vagyok én, hogy szóljak a fáraóhoz és kivezesse a népet?" Az Úr válasza: "Ne félj, veled leszek."

Ezután Mózes ellenveti: "De mit mondok, ha megkérdezik mi a neved?" Ő megnyugtatta: "Én vagyok az, Aki vagyok."

Mózes újra ellenkezik: "De nem hisznek ám majd nekem!" Az Úr ekkor a kígyóvá váló bot képében jelet ad.

Mózes utolsó ellenvetése az, hogy ő nem a szavak embere. Az Úr válasza, hogy majd ő adja a szavakat a szájára.

Mózes, miután kifogy az ellenvetésekből, végül mégis csak azt mondja: "Kérlek Uram, küldj mást." S ekkor az Úr megharagudott Mózesre.

Számunkra, az Úr kései meghívottjainak talán kissé megnyugtató ez a jelenet. Ha Mózesnek, a választott nép vezérének, Isten barátjának sem volt könnyű igent mondani az Úr hívására, akkor nem kell szégyenkezniük, ha időnként mi is nehézkesekek vagyunk.

Mózes megtapasztalva gyengeségét, megtörtségét, teljesen az Úrra hagyatkozott, és ez volt a legnagyobb ereje. Oly sokszor gondoljuk azt, hogy küldetésünket, dolgainkat a saját erőnkől kell véghezvinni. Addig, amíg csupán magunkban bízunk, erőfeszítéseink emberi erőlködések maradnak, melyek után a csüggedtség szomorú érzése marad meg. Ha az Úr erejében bízunk és úgy végezzük feladatunkat, sokkal több öröm és szabadság jár munkálkodásunkkal együtt.

Az evangéliumban Krisztus Urunk válaszol arra a "miért"-re, ami napjainkban is foglalkoztat bennünket, látva egy-egy tragédiát vagy természeti katasztrófát, mely emberéleteket is követel. Jézus világosan fogalmaz: a balesetben elhunytak nem bűneik büntetése miatt jártak így. Az ilyen tragédiák Isten szívében misztériumként vannak elrejtve. S a válasz ilyenkor csak az lehet, hogy "Uram, nem értelek, de szeretlek". Nem szabad mindent Isten számlájára írunk, őt okolva minden rosszért, hisz a mai példázatban Pilátus vérengzésére, illetve a torony összedőlésekor az emberek gondatlanságára lehet visszavezetni a tragédiát. Isten magát a rosszat sosem akarja, sőt tiltja az ötödik parancsban. Ugyanakkor vannak esetek, amikor nem akadályozza meg. Ő mindent az ember üdvösségére tud fordítani. Az embert üdvözíteni akarja, és ennek érdekében bizony néha összetöri az önmagunkról alkotott ideális képünket, álarcunkat, vagy leesünk a magas lóról, mint Szent Pál apostol. Mi ezt sokszor tragédiaként éljük meg, de ha észreveszszük benne az ő közelségét, akkor üdvösségünkre válhat.

A választ tehát a mai szentleckében találjuk: "Ne zúgolódjunk." Találjuk meg minden keserves dologhoz az evangéliumi hozzáállást, mit akar ezen keresztül nekem Isten tanítani. S

ha tudok már érte hálát adni - nem a fájdalomért, hanem amit Isten általa tanít -, akkor már nem elszenvédője leszek, hanem a fájdalomon át ragyog a hála és a belső öröm, mely a Szentlélek ajándéka lesz az életemben.

Gáspár István

Isten a "szeretet örültségével szeret"

Isten elsőként szeretett minket. Ahogy Ozeás próféta írja: "Meggyógyította a mi hűtlenségünket" (Oz 14,5). Húsvét a mi személyes ünnepünk is, hiszen Krisztussal együtt mi is feltámadtunk. Ő sohasem mond le róla, hogy üdvözítsen bennünket, s ő nem a mi erőfeszítésünket, hanem ráhagyatkozásunkat kéri.

A kereszt azt mutatja, hogy ezt tette értem az Isten. Egyetlen válasz lehetséges erre, hálátelt szívvel átölelni a Feltámadottat húsvétvasárnap reggelén, ahogy a sírnál időző asszonyok teszik. Ők meg akarják ragadni, saját világukba integrálni, ami már nem lehetséges, el kell engedniük ahhoz, hogy új módon maradhassanak vele.

Az ősbűn óta kísért bennünket a gondolat, hogy nem jó az Isten. Húsvétvasárnap a bizonyítéka annak, hogy Isten a "szeretet örültségével szeret". Ő csak szeretni tud, áthág minden határt, korlátot, hogy szeretetével felolvassza jégbe dermedt szívemet.

Az auschwitz haláltáborban, miután egy fogoly megszökött, megtizedelték a barakk lakóit. A többieknek végig kellett nézniük, ahogy az akasztófán végezték társaik. Az akasztás közben valaki halkán megszólalt: "Hol van ilyenkor az Isten?" Egyik társa csendesen válaszolt: "Ott függ az akasztófán, már fél órája." Jézus szenvedése nem ért véget, ma is megsebezhetem, visszautasíthatom őt. A nagybőjti készüllet arra hívott meg, hogy mint a barát a barátját kísérjem el őt a szenvedés útján, vele mélyen együtt érezve. Ha vele együtt szenvedünk - mondja egy ortodox himnusz -, vele együtt élni is fogunk. Azokon a sebeken, amelyeket hordozunk, át fog ragyogni a feltámadás fénye.

Nincs önmegváltás! Ki ne próbálkozott volna élete során önmaga megváltásával, saját erejében bízva csupán? Münchhausen báró története, aki hajánál fogva húzta ki magát a mocsárból - mese. A mi valóságos életünkben szükségünk van Krisztusra.

Mi vagyunk a *folyamatosan feltámadók*. Minden szentmisében jelen van valamiképpen húsvétvasárnap öröme, a feltámadás tapasztalata, amikor hirdetjük saját halálunkat és feltámadásunkat is.

A feltámadottban az a csodálatos, hogy nem csodálatos. Utánamegy a tanítványainak, nem áll eléjük fölségének teljes ragyogásával, nem söpri el kételyeiket dicsőségének sugaraival. Nem megy vissza Pilátushoz, vagy a főpapokhoz diadalmasan, mondván, "én győztem". Sebekkel támad fel, amelyek azonban már átragyognak.

Az asszonyok elhengerítve találták a követ. A szenvedéssel és a Mester halálával voltak elfoglalva, pedig az Úr azóta már elvette fájdalmuk okát, akárcsak a miénket. Mi is terheink alatt roskadozunk. A feltámadott Úr nélkül erőt vehet rajtunk a depresszióközeli állapot. Ha nyitott szemmel élnénk, észrevehetnénk, hogy az Úr a mi fájdalmainkat is gyógyítja, és arra

hív, hogy az ő látásmódjával nézzem problémáimat, és akkor a feltámadás fénye minden fájdalomon keresztülhatol. A mi megoldáskeresésünk mindig csak pótmegoldások sorozata marad. Húsvét népeként engedjük, hogy gyógyítsa, szeretetébe felvegye életünket.

Ő nem vár, hogy hozzá menjenek. Utánuk megy a titok városából a kisszerűség városába, a feltámadás városából a félnkség és a kiábrándultság lakhelyére. S ma is utánunk jön, hogy mi, akik istenkeresők vagyunk, megtalált emberekké váljunk.

Gáspár István

A plébániai közösség: Isten családja

A mai olvasmányon keresztül láthatjuk az első keresztény közösségek életében, hogy Pál és segítői mindenfelé, amerre csak járnak, élő közösséget hagynak maguk után. Először mindig a felnőtteknek hirdetik az evangéliumot.

A jelenkor magyar egyházában a felnőtteket sokáig mondhatni mostoha rétegeként kezelték. Fontos a gyermekek hitoktatása, a fiatalság gondozása és más egyéb pasztorációs tevékenység, de látjuk Pál apostol példáján, hogy lényeges a sorrendiség betartása is. A felnőtteket szólítja meg először, mert rajtuk keresztül eléri a gyermekeket, a fiatalokat és a beteget. Nem a fiatalokhoz megy először, hisz tudja, hogy a fiatalság múltó állapot, ami után következik a továbbtanulás, az álláskeresés, a családalapítás és az esetleges elvándorlás.

Tehát a felnőtt világiakra helyezi a hangsúlyt, akik az ő távollétében is alkalmasak a közösség összetartására. 2000 évvel később *Chiara Lubich* egyik üzenetében ezt írja, mely összecseng a mai evangéliummal is: "Jöjjön létre egy olyan sereg, melyhez mindenféle életkorú, életállapotú emberek tartoznak, akiket a létező legerősebb kötelék köt össze: a kölcsönös szeretet. Ti mint világiak ott éltek a családi, társadalmi élet mindennapjaiban. Azzal váltok szentté, hogy a világban élve, új fényel ragyogtatjátok be a világot. Fáradozástokkal hozzájárultok az új ég és új föld megvalósulásához. A kölcsönös szeretet volt az ismertetőjegye a legelső tanítványoknak. Ti is arra vagytok hivatva, hogy hasonlóképpen cselekedjete a XXI. században".

Tehát a kölcsönös szeretetről lehet felismerni a keresztény közösséget. A plébániai közösség a Szentháromság ikonja, ahol az Isten megszólíthatóvá, megtapinthatóvá válik. *II. János Pál* szavaival: "A plébánia nem épület vagy struktúra, hanem Isten családja, melynek egy a szíve, lelke" (*Christifideles laici*).

A plébánia a közösségek közössége, ahol mindenki nevén szólítva érezheti magát, ahol mindenkire szükség van. A személytelen behemót egyház ma sem vonzó.

Az első keresztények lángoltak az Isten iránti szeretettől, komolyan vették az evangéliumot, nem engedményekből, akciókból akartak megélni. Krisztus volt életük értelme, célja és magyarázata.

Manapság könnyebb templomot építeni - hogy arról tanúskodjék: Isten velünk van, szeret minket -, mint az életünkkel tanúskodni.

Az első keresztények kitartottak a kenyértörésben és apostolok tanításában (ApCsel 2,42). Igaz ez ránk is, kései tanítványokra? A kenyértörésben, a szentmisén való tevékeny, tudatos részvételünkben is vannak időnként hiányosságok: elkésünk, szétszórt a figyelmünk, nem fordítunk elég figyelmet egymásra mint testvéri közösségre.

Az apostolok tanításában leginkább az segít kitartani, ha ápolom a hitemet, olvasom a pápák tanítását. II. János Pál pápának a mai napig nagyon sok kincset érő enciklikáját, apostoli levelét például nem olvassuk. XVI. *Benedeknek* immár két buzdítása jelent meg. Olvasom-e, mit tanít ma Péter utódja?

Hogy tudnék kitartani az apostol tanításában, ha nem ismerem a buzdítását?

A holnap egyházát építjük, mely az első hűségre és az első szeretetkezéssel való visszatérésre hivatott a mai olvasmányokon keresztül is.

Gáspár István

Isten nem magányos

Jehova tanúi újra és újra becsöngetnek hozzánk, és próbálnak minket meggyőzni, hogy az Isten magányos. Tagadják Jézus istenségét, és így a Szentháromságot is. Ha igazuk lenne, akkor Isten lényege nem lehetne a szeretet, hiszen a csupán önmagára irányuló szeretet sosem lesz tökéletes. A kinyilatkoztatásból tudjuk, hogy a mi Urunk nem magányos Isten. Közösség: Szentháromság. Az Isten lényege a szeretet, amely a Szentháromság személyei között egymásra irányul.

Amikor Krisztus eljött hozzánk, a Szentháromság életét élte. Honvágyat ébresztett bennünk az Atya országa iránt. Azt a szeretetet hozta el, amelyet ott élt meg az Atya kebelén, s amelyet mi nem voltunk képesek befogadni. A Szentháromság: szeretetközösség. *Andrej Rubljov* híres Szentháromság-ikonja azt "tanítja", hogy mi ebbe a szeretetközösségbe vagyunk meghíva. Már itt a földön meghívásunk van ennek az önátadó és elfogadó szeretetnek a megélésére. A szentháromságos szeretet - Jézus példáját látva - azt is jelenti, hogy az életemet adom azért, akit szeretek. Nagyon magas a mérce, melyet csak önmagunkra hagyatkozva képtelenek vagyunk elérni, de a Szentlélek segítségével, az ő erejével igenis képesek vagyunk kilépni önmagunkból, és Jézushoz hasonlóan életünket odaajándékozni másoknak. Ez az önátadó, életnövelő szeretet sehol nem valósul meg olyan mértékben, mint magában a házasságban.

Az Isten szegény, mert lényege az önmagát kiüresítő, odaajándékozó szeretet, és ugyanakkor gazdag - a kölcsönös ajándékozás következtében. Csak a nagyon szegény és alázatos szívű és imájú ember képes befogadni az ő szeretetét. Aki önmagával van elfoglalva és Istennel való kapcsolatában is önmagát keresi, képtelen megismerni a Szentháromságot.

Istennel való kapcsolatunk drámája, hogy mi akarnánk irányítani őt. Azt keressük, milyen hasznunk származik a vele való kapcsolatból, miként tudnánk elérni, hogy kegyelmével támogassa ügyeinket.

Krisztus által tanít minket a Teremtő, hogy vakmerően Atyának szólíthatjuk. Hogy ő az élő, aki ismer minket személyesen, mindenét oda akarja nekünk ajándékozni, ahogy nekünk adta

egyszülött Fiát is. Ő az egyetlen, a megfoghatatlan. Nem tudjuk őt elképzelni, kifejezni a mi szavainkkal. Ő megajándékozott minket életünkkel, hogy önmagát adhassa nekünk.

A Szentírás kinyilatkoztatása szerint Atyámként szólíthatom meg az első isteni személyt, meghitt kapcsolatba kerülhetek vele. Jézust, mint barát a barátját szerethetem, akivel mindent megbeszélhetek. A Szentlélek kiadásának pünkösdi ünnepe után a Szentháromság "elfeledett személyével" is új, bensőséges kapcsolatba kerülhetek.

Kérünk kell a Szentháromság személyeit akár külön-külön is, hogy előttem is fedjék fel arcukat, hogy kapcsolatunk egyre inkább az Atya szíve szerinti lehessen.

Gáspár István

A szabadság útján

Ha egy szóban szeretnénk összefoglalni az olvasmányok sugallta mondanivalót, akkor az a szó a szabadság volna. A Galata-levél mai részlete fejt ki ezt alaposabban, de összhangban van vele az olvasmány és az evangélium is, hiszen a Krisztus-követés alapja a szabadság.

A szabadság azt jelenti, hogy szabad vagyok valamitől, valamire. Szabad vagyok, azaz el tudok engedni számomra fontos dolgokat. Ezzel egy időben felszabadulok annak megtételére, amire Isten Lelke indít. A szabadság a Szentlélek ajándéka bennem, amelyet kérem és ugyanakkor használnom kell. A szabadságra nem jutok el a saját erőfeszitésemből.

Krisztus Urunk példáján megtanulhatjuk, hogy mindent szabadon, örömmel és szeretetből tegyünk. Semmit nem szabad pusztán kötelességből, muszájból tenni. Minden dologban található értéket, amelyet azután szabadon, örömmel, szeretetből teszek.

A belső szabadságban való növekedés egész életen át tartó feladat. Ezen az úton újra és újra azzal fogok szembesülni, hogy még mindig nem vagyok szabad. Még mindig ragaszkodom dolgokhoz, még mindig fontos számomra az emberek vélekedése. Ha ezt el tudom ismerni, már megtettem az első lépést a növekedéshez. Senki sem szabad tökéletesen, ezért mindenkinek szüksége van arra, hogy egész élete folyamán gyarapodjék a szabadságban.

Krisztus-követésünkre igaz az, amit a házasulandók életében látunk. Felül kell vizsgálniuk addigi szokásaikat, hobbijukat, hogy melyik az, amelyikről a kölcsönös szeretet és harmónia érdekében le kell hogy mondjanak. Nem feltétlenül azért, mert az rossz, hanem mert vagy a viszonyulás helytelen hozzá, vagy mert akadályozza kettejük kapcsolatát.

Ezt láthatjuk a mai olvasmány és evangélium meghívásaiban is. Ha Krisztust akarom követni, ennek érdekében bizonyos dolgokat el kell hagynom, amelyek akadályozzák kettőnk kapcsolatát. Lelki gyakorlatokon szoktam időnként feltenni a kérdést: "Ha Jézus belépne a szobádba, mi az, amit kihordatna onnan: könyveid, kazettáid, CD-id, holmijaid közül?" Ezek önmagukban természetesen nem rosszak - ahogy a tévé sem -, ám a hozzájuk való viszonyulásunk nem biztos, hogy Isten akarata szerinti. A nagyböjti-adventi önmegtagadások mindig abban segítenek, hogy szabaddá tudjunk válni, de most a mai olvasmányok is e felé a szabadság felé indítanak minket.

Elizeusnak és az evangéliumi történet szereplőinek el kellett engedniük biztonságukat azért, hogy engedelmeskedni tudjanak a hívásnak. Isten mindig előbb lép, ő nagyobb a szívünknel, és folyamatosan hív bennünket olyan dolgokra, amelyek növekedésünket szolgálják. Ő sohasem erőszakos. Mindig tudja, hogy amire hív, annak megtételére képes vagyok, de teljesen szabadon hagy válaszadásom tekintetében.

A mai vasárnap érdemes megkérdeznünk: "Uram, ma mire hívsz, mi a következő lépés a feléd vezető úton? Kérem a te erődet, hogy szabadon, örömmel, szeretetből tudjak válaszolni hívásodra."

Gáspár István

Tanuljunk imádkozni!

A mai evangéliumban Jézus iskolapadba ültet minket, és imádkozni tanít. Egész életünkön át tart ez a tanulás. Szent Ágoston írja: a szüntelen vágyakozás Isten után - ez valójában nem más, mint szüntelen ima. Tehát minden az Isten utáni vágyakozással kezdődik. Vágyakozunk tehát a meghitt és mély kapcsolatra Istennel, és biztosak lehetünk benne, hogy ő még jobban vágyakozik utánunk!

Sokszor kérdezik: melyik fontosabb, a szöveges vagy a spontán szavakkal elmondott ima. Mindkettőre szükség van, az adott pillanatban nyilván az a fontosabb, amely éppen akkor átmelegíti a szívet.

Az ima néha azért "nem megy jól", mert az imádkozó valóban nem találkozik Istennel. Csupán kötelességszerű tevékenységet végez, úgy imádkozik, mint aki "teszi a dolgát". Pedig az Atyának az fájhat a legjobban, ha gyermekei csak az ajkukkal tisztelik, de szívüket kispórolják a vele való kapcsolatból.

Szívből kell imádkozni: teljes szívemből és minden erőből. Ha ez (még) nem megy, akkor legalább vágyakozunk rá, és kérjük Isten kegyelmét, hogy teljes szívvel imádkozhassunk. Ő ugyanis meg akar ajándékozni minket a szív imájával.

Érdemes a mai evangélium kapcsán azt is megvizsgálni, hogy ki áll az imádkozás középpontjában. Magamat keresem benne, vagy pedig Istent?

Fontos-e számomra, hogy mit érzek: megkönnyebbülést, békét, megnyugvást? Sokszor ugyanis ezeket keresem - amelyek az ő ajándékai -, de nem magát az ajándékozót, az Istent. Ugyanakkor engednem kell, akkor és úgy ajándékozzon meg, amikor és ahogyan akar. Ő a legjobbat akarja, és azt is tudja, hogy nekem éppen akkor mire van leginkább szükségem.

Isten sokszor a hallgatásával tanít. És ezzel a megállapítással el is érkeztünk az imádkozó ember gyakori, fájdalmas tapasztalatához: kértem Istent, de ő nem hallgatott meg. "Pedig még böjtöltem is, és befizettem az egyházi adót..." Ha úrrá lesz rajtunk ez az érzés, akkor alighanem az istenképünkkel van baj. Ez esetben ugyanis Isten olyan számunkra, mint valami "segédmotor" vagy alkalmi beteglátogató, akit akkor veszünk igénybe, amikor kifejezetten szükségünk van rá. Akitől nem a teljességet várjuk, hanem életünk általunk elképzelt menetének kiteljesítését.

A mi Urunk a hallgatásával is nevel. Ő mindig többet ad, mint amit kérünk, várjuk csak ki türelemmel. Ismerős lehet az egyszeri ember imája: "Adj, Uram, türelmet - de azonnal..."

Visszatérő problémánk, hogy imádság közben elkalandozunk, esti imánkba esetleg belealszunk. Ez utóbbi miatt ne kárhoztassuk magunkat - mégiscsak más, ha a napunk utolsó gondolatai Istenhez és nem a televízióhoz kapcsolódnak. Persze, ha minden imám alvással végződik, az már komolyabb rendezetlenségre utal az életemben. Ha elkalandoztam az imában, érdemes visszatérni oda, ahol még megtapasztaltam az Úr közelségét, anélkül, hogy magamat elmarasztalnám - mert Isten sohasem marasztal el engem.

Az ima Isten műve, nem jól-rosszul elsajátított imádkozási technikák alkalmazása. Ezért nem fontos, mi "történik" az imában, vagy hogy sikerült -e "jól" imádkoznom. Nem az érzelmeim a mutatói a hiteles imának, hiszen az csak a felszín, és ezáltal önmagamot állítom az imádságom középpontjába. A kulcs tehát, hogy vágyódtam-e utána, "akit szeret a lelkem".

A legalapvetőbb magatartás az ima elsajátításához, hogy beismerem: nem vagyok Isten, átadom neki az irányítást. Ha imáimban meg tudok nyílni, akkor ő be tud lépni az életembe, és átformál engem.

Isten egymaga elég

Mindenkinek helye van Isten országában! A mai olvasmányoknak ez az egybehangzó üzenete. Nem is könnyű ezt elfogadnunk. Mindenkinek vannak nehéz emberei, akik "olyan utálatosak", akiket nagyon nehéz szeretnünk, elfogadnunk.

Vele is együtt kell lennem Isten országában? Krisztus Urunk azt válaszolná nekünk, hogy "én azért az utálatosért is meghaltam, ismerd fel olyannak, amilyennek én látom őt".

Minden emberben és saját magunkban is meg kell látnunk Isten munkálkodását, ahogy ő ma is folytatja bennünk teremtő, alkotó munkáját. Az üdvösségemet neki köszönhetem, de vajon teljes szívemből, minden erőmből szeretem-e őt, és teljesítem-e akaratát? Fél gőzzel, fél szívvel csak odáig juthatunk, hogy mi, mai emberek azt mondanánk neki: "De hát nem nálad voltam minden vasárnap a templomban, de hát nem befizettem az egyházi hozzájárulást?" A ma emberének adott válasza ez lehetne: "Igen, de kispóroltad belőle a szívedet. Hányszor mondtad, hogy szeretsz engem? Hisz mindig csak érdeklél álltal színem elé."

A szentlecke hasonló gondolatokat indíthat el bennünk. Isten igényes hozzánk.

Szeretete nem majomszeretet, hanem engem ismerő, javamat szolgáló. Ahogy mélyül a velem való szeretetkapcsolatom, olyan mértékben kapok tőle kihívásokat, melyet a zsidóknak írt levél szerzője fenyegetésnek hív. Mindez fontos és szükséges további fejlődésemhez, a radikálisabb evangéliumi élet érdekében. Ahogy nem maradhatok gyerek a fejlődésemben, úgy a hitemben sem maradhatok meg infantilis szinten. Amennyire elmélyülök e világ tudományában, olyan mértékben kellene Istenben is növekednem, nehogy egy tudathasadásos állapothoz közelítsek.

Ha nem érzem Istennel a meghittséget, akkor úgy érezhetem, hogy kihívásai túl nehezek, zúgolódom, és úgy gondolom, hogy Isten kényszerít valamire engem.

Tehát csak vonakodva, lázadozva próbálok engedelmeskedni neki, ez pedig nem segíti kapcsolatunk elmélyülését. Az is megtörténhet, hogy elidegenedek tőle.

Az országunkba látogató Lisieux-i Szent Teréztanít minket (ereklyéje a budapesti városmisszió napjaiban lesz vendégünk), hogy simuljunk bele Isten igényes, növekedésre biztató szeretetébe. Teréz négyéves korában elveszíti édesanyját, majd nővére később belép a Kármelbe, aki édesanyja helyett anyaként szerette őt. Teréz később megérti, hogy Isten nem valakitől akarja megfosztani, hanem önmagát szeretné nekiajándékozni.

A megtapasztalt veszteségek kimondatják vele Avilai Szent Teréz imáját: "Isten egymaga elég." Tehát lehet így is boldog, a hiányosságok ellenére, mert élete legfőbb örömét senki és semmi nem veheti el tőle. Aki életében sosem tapasztalta meg, hogy Isten egymaga elég, az sosem fogja megérteni a papi cölibátus intézményét. Életében sosem lesz teljesen boldog és szabad, mert veszteségeivel lesz elfoglalva, és nem fogja észrevenni Isten bátorító, növekedésre hívó, igényes szeretetét, mely nem "kitolni" akar vele, hanem arra tanítja, hogy ő legyen az egyetlen kincse és boldogságának forrása.

Gáspár István

A szegények a mi tanítóink

A mai szentírási olvasmányok témája a gazdagság helyes felhasználása. Ámosz próféta kemény támadást intéz a szegények pénzéből meggazdagodott, gátlástalan kereskedők ellen, kíméletlenül leleplezi csalásaikat. Nem egyszerűen a szociális igazságtalanság, hanem Isten nevében teszi ezt.

Nagyszerűn aktualizálható ez mai társadalmunkra is. Valóban nincs új a nap alatt. Ma is vannak, akik mások megnyomorításából húzzák hasznukat, ami az égbekiáltó bűnök közé tartozik. Úgy tűnik, ezekben a fájdalmas helyzetekben Isten hallgat. Mi szeretnénk, ha rögtön igazságot tenne, s valóban, ez a rendőrré, bíróra emlékeztető istenkép sokunkat megzavarhat.

A szegények Isten szívében vannak elrejtve, az ő kárukra elkövetett csálások magát Istent sértik. Az egyházat nem lehet a társadalmi igazságtalanság intézményesített bástyájává lefokozni. A mi feladatunk, hogy Isten nevében védjük a szegényeket, félelem nélkül hirdetve Isten parancsait a gazdagoknak és e világ hatalmasainak. Ahogy Teréz anya mondta. "Mi nem szociális munkások vagyunk, mi Jézust látjuk a szegényekben, és bennük valójában Jézusnak szolgálunk". A "testvériesebb és igazságosabb világ" egyedül Istenből ered, és őreá épül, minden más homokra épített házhoz hasonlít.

Az evangéliumban is csalásról van szó: egy gazdag ember kárára, aki javai eltékozlása miatt elcsapja a intézőjét. Ez pedig, hogy barátokat szerezzen magának, önkényesen csökkentti gazdája adósainak tartozását. Jézus egyáltalán nem dicséri, hanem haszontalannak nevezi az intézőt, aki 3 900 liter olaj, azaz 450 olívaolajfa termését és 39 000 liter búza, azaz 40 hold termését hamisítottja meg.

Jézus szomorúan állapítja meg, hogy e világ fiai, akik távol élnek Istentől, földi jövőjük intézésében sokkal serényebbek, mint akik hisznek Istenben, de csak kelleetlenül törődnek lelkük üdvösségével. Krisztus a pénzt hamis mammonnak nevezi, s arra figyelmeztet, hogy ne

üdvösségem akadály, hanem elősegítője legyen azáltal, hogy a szükségét szenvedőkön segíték.

Családjuk anyagi biztonságáért küzdő férfiaknál megfigyelhető, hogy miközben megélhetésükért hihetetlen áldozatokra képesek, csupán testi szükségleteikről gondoskodnak. Nemrég valaki bevallotta: elszégyellte magát, mikor megkérdezték tőle, hogy mit tesz családja üdvösségéért. A kérdés rádöbbsentette arra, hogy szinte alig valamit, csupán e világi szükségleteiket próbálja kielégíteni.

Ismerek valakit, aki hosszú időn át két végén égette a gyertyát, éjjel-nappal dolgozott, mígnem egy betegség kijózanítólag hatott rá. Rádöbbsent: az embernek vissza kell térnie az Istenhez, vissza kell mennie oda, ahol otthagya őt. Egy év kemoterápiás kezelése, s annak minden szenvedése ellenére azt mondta, hogy megérte, mert ebben a nehéz időszakban újra rátalált Istenre.

Ha Isten az őt megillető helyére kerül életünkben, akkor minden a helyére kerül. Őrajta fog csüngen a szívünk, és nem a hamis biztonságon, ő lesz életünk célja és reménye, mert ha tudjuk, miért élünk, hová tartunk, akkor azt is tudni fogjuk, hogyan kell élnünk.

Gáspár István

Egy gyermek bizalmával

A mai olvasmány és az evangélium is a kérő imáról ad számunkra fontos tanítást. Isten a gyermekévé akar fogadni mindannyiunkat. Arra hív, hogy a gyermek bizalmával forduljunk hozzá. A Gyermek Jézusról nevezett (Lisieux-i) Szent Teréznel olvassuk: "Minden kérésemet, vágyamat Mária kezeibe teszem, hogy ő válogassa meg, mi az, amit szeretne a Jóisten elé vinni." Teréz szerint tehát nem kell "megszűrni" kéréseinket. Minden odavihetünk Isten elé, ugyanakkor azzal a szabadsággal, hogy el is tudjuk engedni őket. Nagyon sok embert távolít el Istentől a meg nem hallgatott ima. Az ilyen ember szemében Istennek "az a dolga", hogy teljesítse kérését: ha nem teszi meg, akkor - mint a rossz gyerek - dacosan hátat fordít neki. Emlékszem, egy templomban egy kis hálatáblán a következő felirat állt: "Köszönöm, hogy nem hallgattad meg az imámat." Amihez két marokkal ragaszkodom, azt már régen elveszítettem, csak az marad az enyém, amit el tudok engedni - így a kéréseimet is.

Hogyan lehet okosan gyakorolni a kérő imát? Gyermekként, gyermeki bizalommal álljak a mennyei Atya elé. Amikor kérek, kifejezem, hogy szükségem van az ő irgalmas szeretetére, ebben a gesztusban megmutatkozik szegénységem és kicsinységem átérzése.

Szent Ágoston szerint minden a vágyódással kezdődik. Vágyaink gyakran nehezen felismerhető értékeket takarnak. Értékes, életadó vágyaink gyakran nem jutnak felszínre, mert elfojtjuk azokat. Mondván, hogy ilyet egy keresztény ember nem érezhet. Soha nem a vágy a rossz, a vágyak alapvetően jók. Inkább azt mondhatnánk, hogy egyes vágyaink eltorzultak: azokat tehát szeretettel meg kell tisztítani álruhájuktól. Vágyaink rámutatnak olyan fontos szükségletekre, amelyek bennünk vannak, de lehet, hogy rossz helyen keressük rá a megoldást.

Engedjük meg Istennek, hogy valóban Isten legyen az életünkben, úgy és akkor teljesítse kérésünket, ahogy és amikor igazán rászorulunk gyógyító szeretetére. Ő mérhetetlenül közel van hozzánk, de sokszor nem ott, ahol keressük őt. Mert lehet, hogy a kérésünkkel vagyunk elfoglalva, és a könnyeink miatt nem vesszük észre, hogy ott áll mellettünk, mint Mária Magdolna Jézus sírjánál. De lehet, hogy olyan szorosan kötődünk kérésünkhöz, hogy nem engedjük, hogy az Úr ott érintsen meg, ahol akar. Ő tudja legjobban, mire van szükségem.

Kérő imáink legnagyobb baja a mi mentalitásunkban van: "Uram, add meg ezt nekem, mert szükségem van rá. Nem érted? Akkor figyelj, elmagyarázom..."

A kérő ima nem valamiféle "tárulj, szezámm". Istent nem lehet "lefizetni", a magam oldalára állítani - még imával sem. Nem lehet érdekbarátságra, -szövetségre lépni vele. Ha mi, emberek, irtózunk az érdekbarátoktól, ne gondoljuk, hogy neki kedves az ilyenfajta közelítés.

Már az ószövetségi emberben is megvolt a hajlam arra, hogy Istent a saját pártjára állítsa. Héli főpap fiai magukkal viszik a frigyládát a csatába, hogy legyőzzék a filiszteusokat. De nemcsak a csata veszett el, hanem az ellenség még a frigyládát is megkaparintotta (1Sám 4). Ez a fajta mentalitás mind a mai napig kísért, újra és újra felszínre tör egy-egy választás időszakában is - gondoljunk csak a kampányszerű imákra. A mai vasárnap Krisztus Urunk újra "imaiskolapadba" ültet bennünket, kérjük tőle az apostolokkal együtt: "Uram, taníts minket imádkozni!"

Gáspár István

Siettethetjük-e halálunk óráját?

Van-e joga az embernek, hogy saját elhatározásából a halált válassza, vagy siettesse annak közeledtét? Halottak napja hónapjában, az egyházi év vége felé, a mai olvasmány és az evangélium a végítélet napjáról beszél, s óhatatlanul is saját halálunk és szereteteink elvesztésének gondolatával szembesít.

Napjainkban mintha terjedne a halálba való menekülés vágya. A gazdagabb országokban ennek oka a kiszolgáltatottságtól, a szenvedéstől való félelem, a szegényebb országokban pedig a nyomorúságtól, a betegségtől való rettegés. Tudjuk, hogy meg kell halnunk, de vannak, akik ezt koruk, betegségük miatt siettetni szeretnék.

Az emberi méltóság transzcendens gyökerű, túlmutat önmagán. Ebből következik, hogy az emberi test sérthetetlen, vigyázni kell rá, tökéletessé tenni: felelős vagyok a Szentlélek templomáért.

Az élet teljességében az ember arra hivatott, hogy meghaladja földi életének határait, mert élete nem más, mint Isten életében való részesedés. Ajándékba kapott életünk azért szép, mert odaajándékozható Istennek - és másoknak. Egy fa arra dől, amerre életében hajlott. Ha életem döntéseiben Istent választottam, akkor halálom pillanatában is őt fogom választani. Így nincs jelentősége, hogy pontosan mikor is érkezik el az a bizonyos nap, hisz készen vagyok az Úrral való találkozásra.

Az emberi élet szent, mert kezdete óta magán hordozza a teremtő Isten "keze nyomát". Az ember - Istennel - naponta részt vesz a teremtés művében, s munkájával részesévé válik a teremtés művének.

Az ember életének a kezdetétől a végéig Isten az Ura, ezt a hatalmat senki, semmilyen módon nem ragadhatja magához. Tudjuk, hogy eljön a pillanat, amikor a haldoklót el kell engedni. Ahogy most, az idei gyönyörű őszön rácsodálkozhattunk arra, ahogy a természetben a fáknek minden évben el kell engedniük leveleiket. Hasonlóképpen nekünk is el kell tudni engednünk azokat, akikkel szoros kapcsolat fűzött össze minket itt, a földön. De nem mindegy, hogy a beteget elkísérjük "Kháron ladikjáig" - vagy beelöljük.

Az élet misztériumát a haldoklókon keresztül szemlélhetjük a legjobban. Ők tudnak nekünk a legtöbbet mondani arról, minek örültek az életben, mit tennének másképp, miért szomorkodnak. Ahogy egy idős, haldokló asszony mondta vallását nem gyakorló lányának: "Lányom, én most elmegyek szüleimhez, akik már várnak engem. Én is várni foglak téged, szeretném, ha nem kellene hiába várnom."

A haldoklók mondják meg nekünk, miért is élünk. A haldoklás pillanatai életünk legfontosabb pillanatai. Ez a *célegyenes*, és sokszor éppen ebben az életszakaszban hagyjuk magukra (rejtjük el önmagunk és mások elől) a nagy útra készülöket.

Van, amikor az orvosnak már nem kell, nincs mit gyógyítania - ápolni és utolsó nagy útján a beteget végigkísérni azonban kötelességünk. A mai szemlélet szerint az élet csak addig jó, amíg élvezhető. A mai, torzult felfogás szerint a szenvedés kudarc, amitől mindenáron meg kell szabadulni. Az ilyenfajta gondolkodásmód nem látja be: Isten az egyedüli, abszolút ura az életnek. Halálunk pillanata akkor jön el, amikor az Úr hív bennünket, amikor a legalkalmasabbak vagyunk az üdvösségre. Az ő szerető gondviselése határozza meg, mikor és hol találkozunk. Nem kell félnem tőle, hiszen Jézus küldöttje, Szent Ferenc testvért látott a halálban. S ha Jézus hív, miért is ne mennék örömmel?

Annak idején el kellett hagynunk anyánk méhét, nem maradhattunk tovább abban a boldog, gondtalan védettségben. Egy idő után azonban kinőjük ezt a földi anyaméhet is, már túl szűk lesz számunkra.

Születésünk és halálunk is Isten szerető gondviselésének műve.

Gáspár István

Az első advent

Advent van. Maga az évszak is arra sarkall minket, hogy befelé figyeljünk és legyünk nagylelkűbbek az Istennek ajándékozott időben. Évről évre meghív a készület ideje arra, hogy amint az ószövetségi nép, mi is kivonuljunk megszokott, időnként talán megalkuvásokkal teli életünkből, s új lendülettel induljunk el az ígéret földje felé.

Sokféle hasonlattal lehetne bemutatni, hogyan készítsünk helyet a születendő gyermek számára életünkben. Amikor a repülőgép leszállófélben van, kivilágítják a leszállópályát, eltakarítják onnan mindazt a sarat, egyenetlenséget, ami a leszállást megnehezítené. Ehhez is hasonlíthatnánk az Úr érkezésére való előkészületünket.

C. G. Jung szerint az embernek mindig tudnia kell, hogy ő csak *istálló*, amelyben Isten megszületik, nem kész palota, mely Isten fogadásához illenék. - Mi mindig szeretnénk kiérdemelni Isten szeretetét erőfeszítéseinkkel, de előbb-utóbb be kell látnunk, hogy sosem leszünk méltók az ő fogadására. Mindig is istállók maradunk, melyben trágya és szemét található.

Karácsony ünnepe ugyanakkor azt bizonyítja, hogy Isten Fia szabadon, szeretetből, ingyen és elvárás nélkül akar minket megajándékozni önmagával. Egy életen keresztül tisztogathatom magam, hogy méltó és alkalmas hajléka legyek, mégsem leszek az soha. Ezért jobb, ha inkább engedem, hogy a kegyelem ereje vigye végbe életemben mindazt, ami szükséges az isteni gyermek befogadásához. Természetesen törekedhetek rá, hogy alkalmas leszállópálya lehessenek, de a csodát szinte észrevétlenül Isten fogja végbevinni az életemben.

Adventet mint a várakozás időszakát, a csend ideje kell hogy legyen. Sokszor eltűnök azon, milyen is lehetett a názáreti otthon és Mária csendje. Szeretek ebben a kegyelmi időszakban arra gondolni, hogy Mária most kismama, mint ahogy nagyon sokan most azok baráti, templomi közösségeinkben. Milyen ajándék is egy hívő kismamának Máriával együtt várnia születendő gyermekét ezekben a napokban. Máriával, aki nem kért felmentést a kilenc hónap alól: nem "árengedményt" és akciót keresett, hiszen mosogatóvíz csillogott az Ég Királynőjének kezén.

Az áldott állapot időszakában a magzat együtt él édesanyjával. Anyja imádságán és csendjén keresztül szívja magába már az anyaméhben a Szentlélek erejét.

Mária igent mondott szívében, és elindult egy isteni kalandra, bár nem tudta, mire vállalkozik. Anya akart lenni, életet adni, lényét átadni egy másik lénynek. De hogy van az, hogy az emberiség életét hordja magában? És József, az ember? Ő is csendben volt, a titkot magába zárta és őrizte. Magához vette Máriát. Elfogadta a másnak elfogadhatatlant.

Átélték ez a két csodálatos ember a viaszszagú, álomnedvességű csendben a világ csendjét. A hajléktalan-, majd a menekültlét aggodásában a világ jövőjének félelme reszketett. Ebben a kiszolgáltatott létben óvatosan, félve, gyöngéd biztatással ölelte magához őket az Isten szeretete. Jézus majd ezt a mozdulatot adja tovább a kereszten az egész emberiség számára.

Isten ott ölel át bennünket, ahol élünk, ahol épp tartunk a felé vezető úton.

Az ideai adventben is szállást vesz otthonunkban, melynek állapotát látva, mentegetőzve nyitjuk résnyire előtte az ajtót, s ő belép, hogy szeretetének melegével felmelegítse kihűlt szívünket.

Gáspár István

Homíliavázlat

Isten szeretett gyermekei vagyunk

A mai ünnep is "epifánia", vagyis Jézus istenségének kijelentése. Az evangéliumban, az olvasmánnyal ellentétben, már nem a próféta beszél Isten nevében, hanem maga Isten, rendkívüli ünnepélyességgel. A teljes Szentháromság jelenik meg ma szemünk előtt. Az "én

szolgám" kifejezést az "én szeretett fiam" váltja fel. Jézus keresztsége mintegy az Üdvözítő hivatalos beiktatása küldetésébe.

Urunk megkeresztelkedésének ünnepén megtörik Názáret harminc évig tartó csöndje. Milyen is lehetett Názáret csöndje? A Szent Család csöndje. Bárcsak a mai otthonokból a felnövekvő nemzedék meg tudná ízlelni valamiképp a názáreti élet lélekművelő csendjét!

Jézus megszólal, és megkeresztelkedése után megkezdődik Isten Országának meghirdetése. Teljesen odaszenteli magát Istennek, beáll a sorba, nem kér előnyt, felmentést, teljesen eggyé vált velünk és az Atyával. Büntelenül veszi fel János bűnbánatot jelképező keresztségét.

Ő a Fiú, akiről - a mai olvasmányban halljuk - Izajás próféta megjövendöli, hogy nem kiáltozik, hűséges és irgalmas a megtört nádszál életű emberhez. Ő az, akiben az evangélium tanúsága szerint az Atyának kedve telik. Eszünkbe juthatnak a zsoltár szavai: a "Fiam vagy te" (2,7) és az Izajásnál olvasható megfogalmazás: "Akit a szívem kedvel" (42,1). Jézus számára az Atyának ez a megerősítése óriási bátorítást jelenthetett. Az itt használt ige nem kötődik konkrétan egy időhöz: az Atya mindig is gyönyörködött és gyönyörködni is fog a Fiúban.

A szentmise kezdő könyörgésében immár magunk számára kérjük ugyanezt, hogy Istennek, az Atyának kedve teljék bennünk. Nagyszerű meghívása ez a mai vasárnapnak, hogy életünk olyan legyen, mely Istennek örömet szerez, mely őt gyermekeire "büszke" Atyává teszi. Megrendítő, hogy életünk az Atya szerető, biztató, bátorító, bennünk gyönyörködő tekintete előtt zajlik.

Valószínűleg nem teljesítményünk miatt lesz ő büszke ránk, hiszen Jézus számára is ez a mennyei hang nem nyilvános élete - a világ látásmódjai szerinti - egyik csúcán hangzik el, mint például a kenyérszaporításkor vagy a jeruzsálemi bevonuláskor, nem valamelyik csodás gyógyítás után. Hanem akkor, amikor Jézusnak leginkább szüksége van, hogy megerősítse őt küldetésében.

Üdvösségünk hajnalán egy új korszak, egy új emberiség veszi kezdetét, s ma arra hív, hogy mi is nyomába lépve Isten szeretett gyermekeinek szabadságában és annak örömeiben élhessünk. Ezt a belső örömet soha semmi és senki nem képes tőlünk elvenni.

A három mai szövegrész szerint Jézust a Szentlélek kente fel. Földi élete a Szentlélek közreműködése által kezdődött, s most az apostoli élete kezdetén is ugyanaz a Szentlélek vezeti. Mi, akik a keresztségkor új életre születtünk Krisztusban, a Szentlélek vezetésével növekedhetünk olyanná, akikben az Atyának egyre inkább kedve telik. Az előttünk álló, soha vissza nem térő lehetőséget kínálja fel nekünk. Váltsuk hát életre az evangéliumot!

Gáspár István

Homíliavázlat

Az ember ma is elbújik Isten elől

Nagybőjt van, Isten irántunk való ingyenes szeretete szemlélésének lelki gyakorlatos ideje. A nagybőjtben oly sokszor csak koplalós-keserves időszakot látunk, pedig valójában annak az ideje, amikor arra tekintek, hogy mit tett értem az Isten szeretete. A mai szentlecke arról

tanúskodik, hogy amikor még bűnösök voltunk, az ősbűn következtében megsebzett emberhez elküldte Isten a Fiát. Nem kellett előbb rendbe hoznia magát az embernek, hogy kiérdemelje ezt. Isten teljesen szabadon, szeretettel küldte el hozzánk Jézust.

Az ősbűn, ahogy a mai olvasmányban hallottuk, tönkretette azt a meghitt, boldog, szeretetteljes kapcsolatot, amely Isten és ember között fennállt. Az ember boldog volt Istennel, mindent meg tudott vele beszélni, láthatta, szemlélhette őt. Isten gyönyörködött az emberben, mert az visszatükrözte a földön az Isten arcát. Az engedetlenség bűne megsebezte ezt az áldott kapcsolatot, és az ember ettől kezdve elbújt az Isten elől, amit azóta is oly sokszor megtesz.

Krisztus Urunk eljövetele ezt a megsebzett kapcsolatot állította helyre. Azóta újra bizalommal Atyánknak szólíthatjuk az Istent, amit az ősbűn óta elfelejtettünk. Jézus újra megmutatta nekünk az Atya szerető, könyörületes arcát. A megváltott ember pedig immár fedetlen fővel tudja visszatükrözni a Szentháromságot itt a földön.

A mai evangéliumban megkezdődik Jézus harca a gonosszal, ahogy egész nyilvános működése idején ezt láthatjuk. A nagybőjtben különösen is szemlélt megváltó kereszt a végtelen szeretet győzelme a gonosz felett. Jézus szenvedése és halála a gonosz rettentő erejét mutatja: hogy mindig és mindenütt hatalmas erővel támadja Isten országát. Jézus keresztje azonban nem volt kudarc, és ahogy a megkísértés, úgy Jézus halála sem volt a gonosz végső győzelme. Ezért tudunk mi is hinni abban, hogy a gonosz nem fog végelegesen győzni, időnként bármennyire megrémiszt is az ereje.

A jó látszata alatt kísértő gonosz Jézust is megkörményezte. Olyasmire akarta rávenni, ami első látásra úgy tűnhet, előmozdítja Isten országát. Jézus kísértéseit így lehetne összefoglalni: olyan megváltó legyél, akit mindenki elfogad, aki mindenki elvárásának megfelel, aki olyan utat jár be, amely tele van sikerekkel és győzelmekkel. Építs fel olyan szervezetet, amelyen keresztül meg tudod mutatni igazi erődöt, és az emberek mind elfogadják megváltónak. Ez a fajta kísértés Jézus egész életén keresztül jelen van.

Ha Jézusnak állandóan szenvednie kellett, ne csodálkozzunk azon, hogy számunkra is állandó küzdelmet jelent az ő értékrendje szerinti élet. Az ő erejével vállaljuk az önnevelést és a lelki küzdelmet, s ennek intenzív ideje a szent negyven nap. Rádöbbenünk az önuralom, az önmegtagadás és a fegyelmezett életvitel fontosságára.

Nagyböjti aszkézisnek mondhatjuk mindazon tetteket, gyakorlatokat, tevékenységeket, amelyek növelik szeretetemet Isten és az emberek iránt. A nagyböjti elhatározás ezért sohasem öncélú, és nem önmagam megjobbításáról szól. A csodát mindig Isten teszi az életünkben, az ő erejére kell támaszkodnom elhatározásaimban. Ez fog segíteni abban, hogy a sátán mai kísértései elleni harcban - melyek hasonlítanak Jézus kísértéseihez - naponta felvegyem a küzdelmet, és karjaimat sohase engedjem le megadóan a megalkuvások közé visszavonulva.

Gáspár István

Isten nem "ugrik rögtön"

A mai evangélium tanúsága szerint Jézusnak voltak barátai, olyanok, akik nem tartoztak az őt folyamatosan követő tanítványi körhöz. Bensőséges kapcsolat fűzte Lázárhoz és a két nővérehez is. Az ember olykor elgondolkodik: ki is lehetett ez a Lázár, Jézus barátja... Milyen lehetett ez a kapcsolat? Én lehettem volna-e Jézus barátja?

Jézusnak ez a kedves barátja immár halálos beteg. Alig indultak el az üzenetvivők Jézushoz a súlyos betegség hírével Betániából, Lázár meg is halt.

A 6. versnek nagyon fontos mondanivalója van: Jézus nem indul azonnal barátjához, pedig a nővérek üzentek érte. Isten nem "ugrik rögtön" a mi kéréseinkre, nem teljesíti rögtön azokat, talán mert valami fontosat akar nekünk ez által a megvárakoztatás által is tanítani. Amikor Isten késik a segítségnyújtással, hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy magunkra hagyott minket, nem törődik az életünkkel. Ez azonban soha sincs így, bizonyítja a mai evangélium.

A választott nép a pusztai vándorlás során - mikor Isten nem teljesíti rögtön kérését, nem oltja szomját - fellázad ellene, pedig ez a hűség ideje. Isten mindig meghallgatja kéréseinket, de nem akkor és úgy teljesíti, ahogy azt mi elgondoljuk. Lehetőséget ad és tanít is közben a hűséges szeretetre. Mikor Jézus végre megérkezik, a nővérek a szemére vetik: "Ha itt lettél volna (ha idejében elindulsz), nem halt volna meg a testvérem." Komoly szemrehányás ez. Jézus nem sértődik meg. A meghitt, szeretetteljes kapcsolatban helye van a perlekedésnek, amely különbözik a vádaskodástól. A zsoltárokból is nem egy helyet találunk, ahol a zsoltáros perlekedik Istennel (lásd 119. vagy a 143. zsoltár). Maga Jeremiás próféta is perlekedik: "Rászedtél, Uram, és hagytam, hogy rászedj" (Jer 20,7).

Lázár immár négy napja halott. A zsidók hittek abban, hogy a lélek a visszatérés reményében a halál után három napig a test közelében marad. Itt már minden reménynek vége, Lázár halála megmásíthatatlan. A zsidó szokás három nap nagyon mély gyászolásról, majd négy nap mély gyászolásról, további harminc napig pedig közönséges gyászolásról rendelkezett.

Jézus a nővéreknek adott válaszában kifejezi: az "én vagyok" kifejezés nem csupán azt jelzi, hogy képes feltámadást és életet adni, hanem ezek azonosak vele. Nemcsak birtokolja az életet, hanem képes azt a benne hívőknek átadni.

A sírnál való jajveszékelés megszokott dolog volt. Az ott lévőkre vonatkozó "sír" szó a fájdalom és a szomorúság hangos kifejezését jelenti. Amikor Jézus is "könnyekre fakad", ez a görög nyelvű szövegben nem a bánat hangos kinyilvánítását, hanem csendes sírást jelent.

A mai vasárnap meghív arra, hogy végiggondoljam: életemben mikor sérült Isten iránti bizalmam, mikor halt meg bennem a remény, mikor vádoltam őt? Ugyanakkor arra is meghív, hogy a húsvéti szent három napra való készüllet célegyenesében kimondjam az ortodox himnusszal együtt: "Ne feledd, hogy Krisztuson nem vett erőt a halál. Ő a mi üdvösségünk, dicsősége örök. Ha vele együtt meghalunk, vele együtt élni fogunk, ha vele együtt túrunk, vele uralomra jutunk."

Gáspár István

Isten a maga módján vigasztal minket

A feltámadt Krisztus abban csodálatos, hogy nem csodálatos. A mai evangélium tanúsága szerint utána megy tanítványainak. Nem áll eléjük fölségének ragyogásával, nem semmisíti meg kételyeiket dicsőségének sugaraival. Nem vár arra, hogy hozzá menjenek, ő megy utánuk. A titok városából a kisserűség városába, a Golgota, a feltámadás városából a félenkség és kiábrándultság lakhelyére.

A Feltámadott vigasztalja tanítványait, de nem vigasztaló szavakkal. Ő gyakorlatias, megmutatja, hogy a sötét órákban is van világosság. Jézus feltámadt testén is megmaradnak a szenvedést bizonyító sebhelyek, de már átragyog rajtuk a feltámadás fénye. Mi szeretnénk, ha Isten könnyen, gyorsan gyógyítaná életünk sebeit. Ő pedig sokszor nem megszünteti azokat, hanem segít meglátni, hogy azokon is át tud ragyogni a feltámadás fénye. Tehát új látásmódra, az addigi viszonyulásom megváltoztatására hív.

Jézus megérti a tanítványok késedelmes szívét, együtt érez velük, de felrázza, ha kell, sokkolja őket. Ez a vigasztalás néha nagyon nehéz. Könnyebb sajnálkozni valakin, megígérni, hogy majd imádkozom érte, mintsem a gondolkodása, viszonyulása megváltoztatására bátorítani.

A keresztre feszítés nem a kudarc jele, hanem a gondviselés része, amiről a próféták is beszéltek. Ez is vigasztalás. De ő nemcsak vigasztal, bátorít, hanem kinyilvánítja az Atya végtelen szeretetét is. Jézus megadja a szükséges jelet, de nekik kell eldönteniük, hogy akarnak-e hinni benne, és persze, hogy eközben lánkol-e a szívük. Ez a fajta vigasztalás azonban mindig küldetéssel is jár. Jézus öröme nem az olyan emberé, aki visszanyerte egészségét, nem a győztes hős öröme. Ez mély istentapasztalatból fakadó természetfeletti öröm.

A tanítványokon úrrá lett a félelem, teljesen zavarodottak. Fel sem ismerik Jézust, hiszen a saját fájdalommal, könnyeikkel való foglalkozás megakadályozza őket ebben. Ahogy *József Attila* írja: „Isten itt állt a hátam mögött, s én megkerültem érte a világot.” Itt állt, és nem vettem észre.

Amikor távolodnak a szent várostól, szomorúság, zavar, levertség jellemzi őket, s nagy a kontraszt, ahogy visszafelé indulnak: örömmel, lángoló szívvel sietnek. Nem az ő erőfeszítésükön múlt a változás. Olyan nehezen hisszük el, hogy életünk gödreiből nem a saját erőnkől kell kimászni, hanem Isten ingyenes ajándéka révén, amely új életet, új látásmódot ad.

Mi is oly régóta járjuk emmauszi utunkat, és nem ismerjük fel őt, aki mindvégig mellettünk halad. Egymás mellett ballagunk, telve keserűséggel, reménytelenséggel, sebekkel, de ma újra asztalához ültet bennünket, megtöri a kenyeret, megnyitja szemünket, hogy újra felismerjük őt, mint életünk társát. Életünket új látásmódba helyezi, hogy ne csak a fájdalmakat lássuk, hanem vegyük észre az Atya szüntelen munkálkodását, csodáit az életükben. A vele való találkozás egyben küldetés is. Ha a feltámadás tanújává válok, akkor már nem élhetek nélküle, nem folytathatom tovább emmauszi utamat, mert küldetést kaptam, hogy elmondjam enyéimnek Isten csodás tetteit életemben.

Gáspár István

Jöjj, Szentlélek!

A pünkösti készüllet napjaiban vagyunk. Gyakran foglalkoztat az a kérdés, miért nem készülünk úgy pünkösd ünnepére, mint ahogy nagybőjt idején húsvétra, vagy adventben a karácsonyra. Az apostolokra imádság közben áradt ki a vigasztaló Szentlélek, mert imádkozva várták az Úr ígéretének beteljesedését.

Éppen ezért most, a menybemenetel ünnepén, a pünkösti készüllet fontosságát szeretném kiemelni.

Ugyanazt a Szentleket kapjuk meg mi is, mint pünkösd ünnepén az apostolok. Miért van az, hogy a mi életünk nem kap úgy lángra, mint az övék? Bennünket miért nem tölt el az a tűz, amely eltöltötte őket? - Biztosak lehetünk benne, hogy ez nem a Szentlélek munkálkodásának a hiánya: a hiba a mi oldalunkon lehet.

A Lélek érkezését mutatja, hogy akik megkapják, azoknak életéből eltűnik a félelem. Ma is tüzet kell rakni, akkor is, ha a tűznek lángja van - és nem szabad, hogy visszatartson, ha ezt sokan nem is értik.

Várjuk-e a Vigasztaló érkezését? Készülünk-e fogadására? Szomjazzuk-e őt, a Szentháromság kissé elfeledett személyét? A bérálás szentségében megkaptuk, de mintha az izzó tüzes paraszat hamu takarná be. Engedjük, hogy az akkor kapott szentségi kegyelem ma újra lángra kaphasson. Isten bőségesen akarja nekünk adni - ha kérjük.

Sokszor halljuk, hogy a tavalyi hitünkkel az idén már nem megyünk semmire. Krisztus ezen az idei pünkösdön még mélyebben ki akarja ránk árasztani a Szentleket. Hogy ez megtörténhessék, fontos a mi készségünk. Talán sántít a hasonlat, de egy repülőgép csak akkor tud leszállni, ha van alkalmas, előkészített leszállópálya. Az előttünk álló hét feladata, hogy imádságos várakozásunkkal előkészítsük a helyet a teremtő Lélek érkezésére.

Engedjük, hogy a viharos pünkösti szél most újra letördelje elszáradt, élet nélküli ágainkat. Ezek az ágak lehetnek a bűneink, megalkuvásaink, megszürcült, elfáradt hitünk.

A pünkösti tűz nem kellemes langymeleg: éget és perzsel, ahogy maga az evangélium is sürget, hogy életemet egyre inkább Isten Szíve szerintivé alakítsam. Ebben a munkánkban a legnagyobb szerep a Léleké, a csodát ő viszi végbe életemben, viszont fontos az én igenlő részvételem is.

Ma nem annyira azt vetik a szemünkre, hogy keresztények vagyunk (persze a világot azért ez ma is ingerli), hanem inkább azt, hogy nem vagyunk eléggé azok. *Nietzsche* azt vetette a keresztények szemére: „Túl komor a ti arcotok.” Kemény kritikával élt *Gandhi* is: „Ha ti, keresztények nem volnátok, mi már rég keresztények lennénk. Krisztust szeretjük, de ahogy ti követitek őt, azt már nem.”

Amikor a pünkösti vihar elcsendesedett, és a lángnyelvek eloszlottak, az első keresztények elragadtatott, a természetfölöttivel való találkozás után fénylő arccal léptek az emberek elé.

Ez az ünnep ma is átformálja a keresztény embert, és így az egyházat is. Krisztus Urunk nem illedelmes tanítványokat szeretne maga körül látni, hanem olyanokat, akiknek lelkét megigézte a Lélek tüze, és akik egész szívükből válaszoltak hívására.

Gáspár István

Éljük az evangéliumot!

A mai evangélium egyenes beszéd. Krisztus Urunk egyértelműen fogalmaz. Aki csak hallgatja, de nem váltja életre az evangéliumot, az nem megy be a mennyek országába. Éppen ezért „veszélyes” olvasni Isten igéjét, vagy elmenni szentmisére, ahol elhangzik. Lehetséges, hogy miután elolvastam vagy meghallgattam, arra indít, hogy változtassak az életemen. A szentmisén azért állunk fel, hogy az Isten igéje, melyet felolvassak, cselekvésre indítson, hogy azt elkezdjük életre váltani. Maga az ige szó cselekvést jelentő szó. Az Isten igéje is cselekvésre indít.

Hogy a szívemig hatolhasson, fontos, hogy imádság előzze meg az ige olvasását vagy hallgatását. Nem elég, ha az evangélium eljut a fülemig: folytatnia kell útját tovább, a szívembe, majd még tovább, a zsigereimbe. Nem elég, ha ismerem Jézus tanítását, talán idézni is tudom, vagy épp másokat tanítok rá: ha nem jut el a szívemig, akkor nincs helyem a mennyek országában.

Két lábon járó evangélium a keresztény ember. A gyakorlatban nagyon sokat segít, ha - főleg most, a Biblia évében - mindenhová magammal viszem a saját Szentírásomat. Ne elégedjünk meg azzal, ha a családban van egy Biblia. Mindenkinek saját könyve legyen. Ha mindig ott van a kezem ügyében, sokat segíthet, hogy valóban életté is váljék a mindennapjaimban. A Szentlélek különleges ajándéka, hogy immár Magyarországon is kezünkbe vehetjük az *Adoremus* című liturgikus kiadványt, amely nagyon sokat segít abban, hogy a szentmisén elhangzó szentírási részeket már előzőleg el tudjam olvasni, vagy a szentmisén követni tudjam. Hogy az evangélium szava elérje célját, lényeges, hogy a szentmisére „bemelegítve” érkezem. Ha az utolsó pillanatban vagy az után toppanok be, a Szentírás szava elsuhan a fülem mellett. Ha még az otthoni ebédfőzésen, a gyerekek fegyelmezésén jár az eszem, aligha tud a szívemig hatolni.

Először élni kell, és csak azután beszélni róla. Mindig visszatetsző és hiteltelen, ha valaki gyönyörűen tud beszélni Isten igéjéről, de a tettei és az élete teljesen mást mutatnak. Sokat segíthet *Chiara Lubich* tanácsa, hogy mindig a jelen pillanatban éljük az igét. Itt és most kell megtennünk Isten akaratát.

Istent szeretni annyit jelent, hogy megtesszük az ő akaratát. Mi is Isten akarata számunkra? Nem ez vagy az, hanem az üdvösségem. Minden pillanatban, a szív szeretetével igent mondhatok erre az akaratra. A szívnek ez az Úr felé forduló, szerető figyelme teszi lehetővé, hogy pillanatról pillanatra életre váltsam az evangéliumot. Római Szent Kelemen írja: „Amikor a pogányok hallják szánkból Isten szavait, megcsodálják annak szépségét és nagyságát, de amikor megismerik azt is, hogy cselekedeteink nem méltóak azokhoz a szavakhoz, amelyeket hirdetünk, megváltoztatják véleményüket, és káromlásba kezdenek, s azt mondják, hogy mindez csak mese és csalás.”

Gáspár István

Az éber és megkülönböztető szív

A mai olvasmányban Salamon király Istentől éber, megkülönböztető szívet kér. János első levelében (4,1-3) olvassuk: „Vizsgáljátok meg a lelkeket, vajon Krisztustól valóké-e?” Mindannyiunk számára fontos kérnünk ma is Istentől a megkülönböztetés adományát.

Ennek elsajátításában feltétel, hogy életünk rendezett legyen, Istenre irányuljon, komolyan követni akarjuk az evangéliumi értékrendet személyes életünkben és apostoli szolgálatunkban. Akik még nem tapasztalták meg komolyabban Krisztus követését, azoknak ez a módszer nem hasznos. Nekik először fel kell ismerniük életük alapvető irányultságát, azt, mennyire állnak a „jó vagy a rossz szellem” hatása alatt. A következő gondolatok a Szent Ignác-i lelkiségből születtek - kapcsolódva a mai olvasmányhoz.

Isten a belső megmozdulásainkon, érzéseinken keresztül irányít bennünket. Ugyanakkor érzéseink csapdába ejthetnek minket. A jó és a rossz között nem egyetlen nagy pillanatban, hanem percről percre kell választanunk, a döntés tétje néha nem is mindig ilyen határozottan érzékelhető. Olykor úgy vetődik fel a kérdés: mit teszek haragvó indulataimmal? Fontos tudnunk, érzelmeink hatnak ránk, még ha nem is tudatosítjuk őket. „Megmozdulásaim” rengeteg mindenből forrásozhatnak: a Szentlélektől, az emberektől, a kísértőtől, az időjárástól, a fáradságtól, emlékeimtől... Felismerésük fontos, de ehhez szabadságra van szükség. Szét kell választania az embernek a gondolatokat, az érzéseket és az ítéleteket. Tudatosítania kell az Isten szíve szerinti értékrendemet, illetve, hogy mi az, ami ettől eltávolít.

A gonosz szomorúságot kelt az emberben, a jó szellem bátorít, vigasztal. A megkülönböztetést mindig Isten Lelke végzi az emberben, kérem kell, hogy jobban megismerjem magam, hogy őszintén el tudjam magam fogadni, és hogy megkapjam az Úr világosságát a helyes választáshoz. Mennyire vagyok szabad? Van-e valami, ami fontosabb Istennél? Hogy viseltetem azzal a valakivel/ valamivel szemben, aki/amely gyakran gátolja szabadságomat? Nem akadályoznak-e sok mindenben a külső körülmények (emberi tekintetek vagy a jövő miatti félelem)? Megvizsgálom, milyen érzések élnek bennem azzal kapcsolatban, amivel dolgozni akarok? A jó angyal a hit, remény, szeretet felé mozdít. Ízleljem meg a jó, illetve a rossz ízét. Kérem kell a megkülönböztetés kegyelmi ajándékát. És a jó mellett való állásfoglalás bátorságát.

A valóság sosem fehér és fekete. Lehet, hogy Isten felé vonzódom, de ugyanakkor van, amiben szembeszállok vele. Ezek az érzések milyen irányba mutatnak? Jóról jobbra? Elképzelem, ha engedek ezeknek az érzéseknek, mi történik. Közelebb visz Istenhez vagy eltávolít tőle? Érdemes időnként visszafelé nézni a folyamatot. Hol tértem el a helyes iránytól? Az igazi béke jele, hogy az már kezdettől fogva, közben és mindig megvolt... Ha ezeket Isten elé tárom: elhalványul vagy kikristályosodik mindez? Jézus is tapasztalt ilyet? Mikor mit tett?

Isten mit akar nekem ezen keresztül mondani? Miért engedte meg? Számára ez most mit jelent, ő hogyan tekint erre? Mi a benyomásom, ha ezt az érzést Jézussal való kapcsolatomból nézem? Segíti kapcsolatunk elmélyítését vagy inkább hátráltatja? Milyen érték (Isten ajándéka) van ebben a tapasztalatban? Mi ehhez a dologhoz a helyes evangéliumi, krisztusi hozzáállás? Egyházam előírásai mit mondanak nekem ezzel kapcsolatban? Saját helyzetem, állapotom, kötelességeim mire ösztönöznek?

A lelkek megkülönböztetését befejezve kérem az Urat, hogy erősítsen meg meglátásomban. Érzem-e, hogy szabad lettem, van-e öröm, béke a szívemben? Barátaim hogy fogadnák döntésemet? Döntésem segíti-e Isten Országának építését?

Ezek a gondolatok remélhetőleg segítenek, hogy éber és megkülönböztető szívre tegyünk szert, s ezáltal életünk döntéseibe egyre inkább bevonjuk Istent.

Gáspár István

„Uram, nem értelek, de szeretlek”

A véges ember csak gögijében gondolhat arra, hogy fel tudja fogni a végtelen Isten gondolatait, át tudja látni az ő útjait. Ha az események gyökerét, okát keresem, mindig azt a kérdést fogom feltenni, hogy *miért*. A kérdés hátterében az áll: bízom-e Isten irántam való szeretetében és gondoskodásában. Isten gondolatai különböznek a miéinktől, de ezt könnyen megérthetjük, ha a szülő-gyermek kapcsolatát Isten és ember viszonyára vetítjük. Az okos szülő sem enged meg mindent a gyermekének, jóllehet a kicsi meg van győződve a maga igazáról.

Oly sokszor rossz gyermek módjára hisztizünk Isten előtt, holott egyszerűen csak bele kellene simulnunk az ő szeretetébe. Az ő gondolatai mások, mint az enyéim. A kérdés az: rá merem-e bízni magam - teljesen és fenntartás nélkül - az ő vezetésére. Mennyi a fenntartás, a „de”, az „akkor, ha...” az Istennel való kapcsolatunkban?

Hogy megtaláljam a helyes hozzáállást Isten *kihívásaihoz*, annak nagy akadálya lehet, hogy állandóan a dolgok miéértjé veszegetem. Pedig tudnom kell, tudom is, hogy az Isten gondolatai mások, mint az enyéim... Jönnek az ismerősök, rokonok, beszélnek gondjaikról, bajaikról, fájdalmukról és gyászukról, és azt kérdezik ezek kapcsán, hogy miért büntette meg őket az Isten, miért ez a sok próbatétel.

A próbatétel szóban számomra benne van az iskolai magasugróléc emléke: aki leveri, az kiesett... Nem hiszem, hogy Isten próbáknak vetne alá minket: aki szeret, az nem tesz ilyesmit. Növekedésem és üdvösségem érdekében azonban bőségesen ad kihívásokat: vagyis lehetőségeket a további fejlődésre. Bárki bármilyen választ is talál a „miértre”, vissza kell utasítanom, ahogyan Jób tette. A „miért” helytelen kérdés, mert nincs rá helyes válasz, csak okatlan találgatás, ami újabb szenvedést okoz.

A helyes viszonyulás akkor kezdődik, amikor felteszem az Úrnak a kérdést: „Uram, hogyan akarod, hogy viszonyuljak ehhez a dologhoz az életemben?”

Az ember gögijében nehezen mondja ki valamire, hogy ez *misztérium*. Valójában Isten misztériuma előtt kell fejet hajtanom és kimondanom: nem tudom, mi történt. Istentől várjam rá a választ, ne én akarjak felelni a kérdésemre.

Talán a legalkalmasabb fohász ilyenkor: „Uram, nem értelek, de szeretlek.” Életem minden pillanata az ő szerető gondviselése. Kérdés, hogy el tudom-e, el akarom-e hinni ezt.

Az evangéliumi gyermek képe, akit Jézus példaképpül állít a tanítványok elé, ráhagyatkozásában is példa lehet számunkra. Természetesen kirángathatom kezemet a szerető Atya kezéből, aminek következménye akár komoly baleset is lehet. A mai perikópák tehát a

hasonlítgatás nélküli, az Atyára való teljes, szerető ráhagyatkozásra hívnak fel, ami boldogságom és növekedésem útja is egyben. Végezetül egy ima, amely ezt a ráhagyatkozást fejezi ki: „Atyám, te nem akadályoztad meg ezt a dolgot az életemben. Hiszem és tudom, hogy együtt érzel velem. Kérlek, adj erőt, hogy úgy viszonyuljak ehhez, ahogyan te akarsz. Abban is hiszek, hogy ha te nem akadályoztad meg ennek megtapasztalását, akkor ezt a javamra fogod fordítani. Rád bízom, hogy ez mikor történik meg, és előre hálát adok azért, hogy ezt értem meg fogod tenni.”

Gáspár István

Isten végtelenül szeret téged!

Missziós vasárnap van. Az az egyház, amely nem misszionál, az demisszionál - aki nem hirdeti az evangéliumot, az útját állja az örömhír terjedésének. Kereszttségünkönél fogva mindnyájan misszionáriusok vagyunk. Aki már tudja a miatyánkot, annak van üzenete a világ számára. Ha ezt az üzenetet nem adom tovább, azzal Isten művét csorbítom

Krisztus ránk bízta az evangélium továbbadását. Ha mi nem hirdetjük, akkor *a kövek fognak megszólalni*. Úgy vélem, a szekták létezése a Szentlélek kritikája az egyház számára. Ha mi, katolikusok nem hirdetjük és nem éljük az evangéliumot, akkor megteszi más helyettünk, mert valakinek hirdetni kell. II. János Pál pápa szavaival élve, nem az evangélium új, hanem módszereit, kifejeződését tekintve új az evangelizáció. Haitiben 1983-ban mondta, hogy eljött az ideje, hogy a háztetőkről is hirdessük az evangéliumot.

A misszionálásnak sosem az a célja, hogy többen legyünk, hanem hogy meghívó egyházként meghirdessük és felkínáljuk az üdvösség jó hírét.

Új módszerei vannak ma az új evangelizációnak. Sokunk számára talán idegen, hogy utcákon vagy házakba becsöngetve evangelizáljunk, de ezzel nem mentesíthetjük magunkat a missziós kötelezettség alól. Találjuk meg saját utunkat, amelyre a Lélek indít minket.

Németország egyik nagyvárosában domonkos szerzetesek a kolostoruk bizonyos részét üvegfalal építették meg, hogy a járókelők bekukucskálhassanak. Egy idő után felfigyeltek valakire, aki rendszeresen hosszabb időt töltött el az üvegfal előtt. Egy alkalommal kedvesen behívták. Először az ebédlőt ismerte meg, aztán a kápolnát is. Talán ha rögtön a kápolnába vezették volna, nem értette volna meg, miért is oly fontos ez az ott élők számára.

A természetfölötti többnyire a természetesre épít. Nem mondhatom valakinek, hogy Isten szeret téged, ha nem érzi meg az én szeretetemet, elfogadásomat. Az evangéliumok tanúsága szerint Jézus nem otthon ült, nem „hivatalában várta a hozzá fordulókat, hanem folyamatosan úton volt, az emberek után ment, hogy meghirdesse nekik Isten országa örömhírét.

Missziós vasárnap feltehetjük magunknak a kérdést: én mit teszek családom és környezetem üdvösségéért? Mennyire vagyok misszionárius ott, ahol élek? Nem kell elmennem Afrikába vagy a világ másik részébe (akinek ez a hivatása, az természetesen tegye meg!), de ott, ahol élek, nyitottnak kell lennem azok felé, akiket a Szentlélek hozzám küld, hogy Isten örömhírét elvigyem hozzájuk.

Örömmel hirdessük ezt az örömhírt! A savanyú arcú keresztény nem hiteles hirdetője Isten örömeinek. Küldetésünkben a mai vasárnap megerősít minket, hogy elmondjuk mindenkinek: Isten végtelenül szeret téged.

Gáspár István

Az asszony dicsérete

A kapott talentumokért való felelősség mintaképét ma a szentírási olvasmány a Példabeszédek könyvéből (31,10- 13), a derék asszonyban rajzolja meg. Ennek az asszonynak nem tudjuk a nevét, bárki lehet, leginkább az, aki éppen olvassa. Számára mindenképpen meghívást és kihívást is jelent.

A Példabeszédek könyve nem említi tehát a nevét, csak azt írja le, hogy milyen is ő. Megbízható, az erő asszonya, aki erejét, biztonságát Istenből meríti. Felkészült a feladatra, a férje bízhat benne, és bátran ráhagyatkozhat, biztonságot jelent számára a jelenléte. Ugyanakkor azt is fontos tudnia, hogy felesége is bízik benne.

Ez a derék asszony szorgalmas. Jól osztja be az idejét - ez mindennek a kulcsa. Összeszedett. Korán kel, felkészíti magát testileg-lelkileg az előtte álló napra. Ez az asszony tudja, hogy ha reggel először Istent köszönti, akkor családjá ébredése is kellemesebb lesz. A reggeli kapkodás helyett mindenkire van ideje.

Meggondolja a döntéseit, ha kell, tud nemet is mondani. Szeretetteljes, bölcsen nyitja ki száját, és ha szól, szeretetet tanít.

Szépsége belülről jön, de áthat a külsejére is. - Feltehetik a mai kor derék asszonyai maguknak a kérdést: törődöm- e ma is annyit a külsőmmel, mint amikor férjhez mentem?

Életének titka, hogy félte az Urat. Mindezt a munkát Isten végezte benne. - Ha csak saját erőmből próbálok megfelelni ezeknek az elvárásoknak, sikertelen próbálkozásaimat önvád és csalódás fogja kísérni. Engedjem, hogy ő cselekedjék általam.

Életéből hiányzik az összehasonlító, irigykedő tekintet. Nem a másikat mérlegeli, hiszen biztos Isten és férje szeretetében. Lehullnak róla azok a címkék, melyeket esetleg mások szeretnének ráragasztgatni. - A mások véleménye csak akkor fontos az embernek, ha fontosnak tartja, ha *ezt* tartja fontosnak... Minél inkább bízom Isten szeretetében, és abban, amit ő gondol rólam, annál kevésbé lesznek fontosak a mások ítéletei.

Helyes a sorrendiség ennek az asszonynak az életében. Isten után a férje következik, majd őt követik a gyermekek és a nagyszülők, s csak utána jönnek a barátnők a fodrásznál. - Egy fiatalasszonyt megkérdezte az édesanyja: „Lányom, te sosem panaszkods, nincsenek problémáitok a házasságban?” Ő így válaszolt: „De vannak, anya, de mindig a férjemmel beszélem meg őket.” Sok mai derék asszonynál látom, hogy férjének a családban a *maradék* szerep jut. A gyermek kerül az első helyre az anyuka életében, ami komoly baj. A gyermek személyisége, identitása akkor fejlődik jól, ha érzi a szülők szeretetét, ha az otthon a béke szigete. A gyermek a szülők egymás iránti szeretetéből növekszik. Az ő életük az első képeskönyv, amelyet lapozgat.

Sokszor mondják napjainkban, hogy ötvenévesen megbolondulnak az emberek, és felrúgnak húsz-harminc éves házasságokat. Többnyire az van ennek hátterében, hogy nem a házastárs volt az első helyen, s a gyermekek kirepülése után nemcsak a ház lesz üres, hanem az házasság is.

A derék asszony hűségesen őrizte és szaporította a rá bízott talentumokat. Adja Isten, hogy napjainkban is minél több ilyen derék asszony teremjen.

Gáspár István

Karácsony csodája

Gaudéte, örvendező vasárnap, megsejtet valamit számunkra karácsony öröméből.

Vasárnap volt. Autóutam falvakon keresztül vezetett. Számtalan templomba vagy onnan kifelé tartó embert láttam, nem csak katolikusokat. Szinte mindnyájan komolyak voltak - örömtelenek. Valóban, miért hiányzik a felszabadult öröm kereszténységünkől? Persze a hit komoly dolog. De miért van, hogy Isten és az öröm a fejekben egymástól el van határolva?

Azt gondoljuk, hogy létezik öröm Isten nélkül és Isten öröm nélkül? A liturgiánk sokkal bölcsőbb. Advent komolyságában is van egy játékos fény: a mai vasárnap. A karácsonyi liturgiában az egyház ősi karizmatikus nyelve ujjong, nem is beszélve húsvét öröméről.

Szabad boldognak lenni Istennel, hiszen ő boldognak teremtette az embert. Csak a János-evangéliumban olvassuk legalább nyolcszor, hogy boldogok lesztek, ha megteszitek, amit parancsolok nektek. Meg van! Ez a boldogságunk kulcsa. Ővele élni, benne és vele boldognak lenni. Maga Jézus is tud felujjongani a Szentlélekben (Lk 10,21).

Feltehetem magamnak a kérdést: mennyi az öröm Istennel való kapcsolatomban? Mennyire vagyok boldog, amikor vele vagyok az imádságban. Engedem-e, hogy átjárjon az egyház liturgiájának öröme? Vagy talán félek tőle? A megszokás és a kötelességtudás, esetleg a félelem nagyobb, mint a szív öröme?

T. S. Eliot Gyilkosság a székesegyházban című drámájában a következő vallomást adja a canterburyi asszonyok szájába: „Nem félünk annyira az emberek igazságtalanságától, mint Isten igazságától. A kéztől az ablakon, a tüztől a zsúptetőn, az ököltől a kocsmában, nem félünk úgy, mint Isten szerelmétől.”

Félünk boldognak lenni - vele. S most, ünnep közeledtén, a szívemben is megszületni vágyó gyermek ellágyítja szívemet. Elveszi félelmemet, hivatalosságomat, és felkínálja érdek és elvárás nélküli szeretetét.

S mi, ahelyett, hogy e boldog szeretettengerben megmártóznánk, helyette értelmetlenül loholunk, ostobán tülekedünk, erőnkön felül költünk, s engedjük, hogy a fogyasztói társadalom diadalt üljön rajtunk. Sőt, az ünnepet ostorozzuk, hibáztatjuk - önmagunk helyett.

Mit is keresünk? Gyermekkori és eljövendő elképzelt karácsonyok érzéseit akarjuk felkelteni magunkban, és csalódunk, ha nem sikerül. Miért álmok után vágyódunk? A jelenre figyeljünk! Nem volt és nem is lesz ilyen karácsonyunk. Engedjük, hogy Isten tegyen csodát, ne akarjunk helyette cselekedni! Mert csoda mindig van, akkor is, ha nem vesszük észre. A

csoda: hogy Isten velünk van. Hisszük vagy nem, látjuk vagy nem - ő velünk van. Ez a csoda. Karácsony csodája.

Várákozzunk Máriával! Isten bármit kérhetett tőle. Élete egyetlen totális „igen” volt. Éljük át vele együtt a hátralevő időt, hogy a bennünk lévő betlehem nyüzsgésében észrevegyük a Gyermecket, aki a Szentháromság boldogságát hozza el közénk, s most nekem is felkínálja azt!

Gáspár István

Szeretett fiú vagyok

Amióta II. János Pál pápa 2002-ben a világosság rózsafüzérrel megajándékozta az egyházat, azóta akár naponta is szemlélhetjük a mai vasárnap evangéliumi perikópáját, Krisztus Urunk megkeresztelkedését.

Az égi szózat, az Atya hangja, az evangélium tanúsága szerint két dolgot ad Jézus - és a világ - tudtára. Hogy ő az Atya fia, és hogy az Atya szereti őt!

Életem minden részével én magam is Istenhez tartozom, engem (is) a tenyerébe rajzolt (vö. Iz 49,16). Otthonom, a lényem középpontja nála van. Ott és csakis ott hallom meg, hogy szeretett fiának hív.

Ugyanez a hang szólt Ádámhoz, Ábrahámhoz, Mózeshez és Jézushoz, amikor a Jordánban megkeresztelkedett. Ez a szeretet soha el nem múló hangja. Amikor hallom ezt a hangot, tudom, hogy otthon vagyok.

Szeretett fiúként szabad vagyok. Üldözhetnek, szembeszállhatnak velem, tudom, hogy az ő szeretete erősebb a halálnál. Mások véleménye csak akkor befolyásol, ha hagyom, ha fontos számomra. Minél inkább bízom Atyám szeretetében, annál kevésbé lesz döntő fontosságú számomra mások véleménye. Jézus azt ígérte, hogy én is meghallhatom ezt a hangot, amelyet ő a Jordán partján hallott. Amint az ő otthona az Atyánál van, úgy az enyém is.

Mégis újra és újra elhagyom az otthonomat, megszököm az áldó kezek alól, és máshol keresem a boldogságot. Ez életünk nagy tragédiája. Nagyon halk ez a hang, amely szeretett fiaként szólít meg.

Nagyon sok más hang is van, mely tagadja, hogy a szeretet ingyenes ajándék volna. Lármások, ígérekkel telik: azt sugallják, hogy senki, még Isten sem fog szeretni, ha nem érdemlem ki azzal, hogy megdolgozom érte. A tökéletlen emberi szeretet feltételhez van kötve.

Ezt gyakran kivetítem Istennel való kapcsolatomra is, azt gondolva, hogy szeretetét *ki kell érdemelnem*: jó cselekedetekkel vagy „imateljesítménnyel”.

A mai vasárnap merjünk megfürödni az Atya parttalan szeretetében, anélkül, hogy ki akarnánk érdemelni vagy meg akarnánk dolgozni érte! Nem hiszem, hogy Isten jobban fog szeretni engem, ha egy kicsivel többet imádkozom vagy több jót teszek. Jó cselekedeteim és imádságaim sokkal inkább engem segítenek, hogy be tudjam fogadni az ő szeretetét. Ahogy egy bölcs szülő sem várja el a gyermekétől, hogy megdolgozzon az ő szeretetéért, ugyanúgy Isten sem várja ezt el tőlünk. Ne gondoljuk, hogy mi jobb szülők vagyunk, mint ő!

Tehát fogadott fiúként biztos lehetek benne, hogy az Atya kedvét találja bennem. És ha ő gyönyörködik bennem, nekem sincs jogom, hogy értéktelennek tartsam magam.

Engedjük, hogy az Atya büszke legyen ránk: nem a teljesítményünk miatt, hanem mert az övéi vagyunk. Hiszen van bennünk egy isteni rész, amelyben reá hasonlítottunk.

Egy kórházi lelkigondozónak az egyik beteg felsóhajtott: „Olyan jó lehetett Ábrahámnak, Mózesnek: legalább szólt hozzájuk az Isten. Ha nekem legalább annyit mondana: te ostoba alak... De még ennyit se mond...” A válasz ez volt: „Ne féljen, ő rábeszélte a »rögzítőre« . Ez a Szentírás, amely mindig a keze ügyében lehet...”

Sokszor a vásott, piszkos kölykökhöz hasonlóan nem akarunk megfürödni Isten tisztaságában. A mai nap engedjük, hogy a Jordánban megkeresztelkedő Jézus megmerítsen minket az Atya szeretetfürdőjében, hogy mi is meghalljuk a hangot, mely szeretett fiának hív minket.

Gáspár István

Öregen, betegen és mégis szabadon

A szenvedő Jób és a betegeket gyógyító Jézus áll előttünk a mai vasárnapon. Betegek világnapja lesz a jövő héten, ezért különös aktualitása van, hogy a szenvedésről, az öregségről elmélkedjünk a mai vasárnap.

Sok idős embertől halljuk: „Én nem tudok már örülni semminek, semmit sem ér az ember, ha beteg és öreg.” Sok ember mintha a vadgesztenyére hasonlítana: először virágzik, de aztán idővel kiereszti tüskéit, és szúróssá válik. Ugyanakkor vannak gyönyörű öregek is. Kórházban járva talákoztam egy idős, beteg asszonnyal, aki ragyogó arccal mondta: „Már negyven éve vele élek, vele járok.” Miközben mondta, látszott rajta a mennyország boldogsága. Gyönyörű volt. Majd hozzátette: „Tudja, Istent kell meglátnia bennem.”

Teréz anya mondta egy előadásában: „Nem a lepra a legsúlyosabb betegség, hanem ha valaki azt érzi, hogy ő már fölösleges.”

Az idős és a fiatal nemzedék között gyakori a feszültség. Az idősek sok tapasztalat birtokosai, és bizony elkeserednek, ha mellőzik őket, pedig ők jobban tudják a dolgok menetét. Ez időnként erőszakossá teszi őket, megpróbálnak segíteni a fiatalabbaknak, akik ezt dolgaikba való beavatkozásként érzékelik. Az idős, beteg emberek úgy érzik, nélkülözhetetlenek, mégis mellőzik őket. Bizalmatlanná, sértődékennyé válnak, s egyre inkább régi emlékeikbe temetkeznek.

A gyermekkor és az idős, beteg életállapot között sok hasonlóság van. A gyerek sír, követelődik, nem járul hozzá a háztartáshoz, nincs haszna, ennek ellenére örülnek neki. Az idős, beteg ember is gyakran hasonlóképpen viselkedik, vele szemben azonban kevésbé vagyunk türelmesek, elnézők.

Egyikünk élete sem véletlen: Isten senkit nem felejt itt a földön. Amíg élünk, küldetésünk van. Az idős, beteg életszakasz az életszentség utolsó simításainak ideje. Lehet, hogy nem kéri ki a fiatalok az idős ember tanácsait, ő mégis sokat segíthet nekik életpéldájával: azzal, miként kell és lehet viselni a test gyengeségét, miként kell hordozni a terheket. Mert a fiatalok

nem lesznek mindig fiatalok... Az idős ember feladata nem az, hogy irányítsa felnőtt családtagjainak életét, hanem hogy a szeretet légkörét árássa maga körül.

Egy ismerősöm így dicsérte meg anyósát: „Anyuka, olyan jó magához hazajönni.” Az idős, beteg embernek két szót semmiképp sem szabad elfelejtenie: „kérem” és „köszönöm”. Ezeket a szavakat ugyanakkor még idejében, gyermekként, felnőttként kell megtanulni. Az élet délutánján nem élhetünk a délelőtti program szerint. Időskorban egyre inkább meg kell tanulni hálát adni mindenért.

Meg kell tanulni megfelelően viszonyulni a betegséghez, az öregedéshez. Ezek együtt járnak az étellel. *Martin Buber* írja: „Nagyszerű dolog öregnek lenni, ha nem felejtettük el, hogy mit jelent újrakezdeni.” - Ha valaki csak kényszerből öregszik, az a fájdalmas folyamat lényének deformálódásához vezet.

Természetes, hogy felmerül bennünk a kérdés, lesz-e, aki gondoz minket, amikor kiszolgáltatott állapotba kerülünk? A születéskor is szükségünk volt gondozásra, a legtöbb esetben befejezni sem tudjuk az életünket valakinek a gondozása nélkül. Ha tudunk hinni az ingyenes szeretetben, minden nagyobb nehézség nélkül el tudjuk fogadni a szeretetet - a viszonzás kényszere nélkül.

Gáspár István

Arc, amelyet szemlélnünk kell

A nagybajtban elhatározásaink segíthetnek abban, hogy szabaddá válhassunk azoktól a dolgoktól, amelyekhez addig ragaszkodtunk. A betegségben, fájdalomban megtapasztalhatjuk, hogy a keresztről minden másképp látszik. A nagybajt a lényegét láttatja meg velünk.

A mai vasárnap felvisz bennünket a színeváltozás helyére. Kiemel a hétköznapokból, segít, hogy életünket felülről tudjuk szemlélni. A nagybajti aszkézis abban támogat, hogy egyre szabadabbá váljunk. Nem önsanyargatásra indít, hanem bátorít, hogy jobban, mélyebben tudjunk megnyílni Isten szeretete felé.

Minden ember életében többször is megtörténik a „színeváltozás”: amikor Isten szeretete ráragyog. Persze sokan nem veszik vagy nem akarják észrevenni. Ugyanakkor Jézus a Tábor-hegyen nem téríteni akar. Nem érdekből megy oda, hanem egyszerűen imádkozni, mint máskor is. Vasárnaponként a mi szentmiséink a Tábor-hegy színeváltozásának helyei. Kiemelnek a hétköznapokból. Az Eucharisztia a kereszény közösség legnagyobb kincse. Olyan, mint egy házaspár kapcsolatának belső lényege: nem rakhatom ki az ablakba vagy a kirakatba. Mindig szenvedtem olyan gyászmiséken, ahol a jelen lévő rokonságnak fogalma sem volt, hogy hol van. Jézus a hegyre azokat viszi fel, akik mindent elhagytak érte, hogy megerősítse őket.

Jézus imádságában teljesen igent mond az Atyának, és ez az igen átragyog rajta. Istennel való kapcsolatomban törölnöm kell azt a szót, hogy nem, mert ő is törölte ezt a szót a velem való kapcsolatában. Teljes, visszavonhatatlan igent mondott az életemre.

Minden szentmisében kimondhatom Jézusnak ezt az igenjét az Atyának, amely igazán a kereszten csúcsosodott ki. Amikor ez megvalósul, az Atya dicsősége rajtam is átragyog, „színeváltozott” emberré válhatok. Csak olyan életen ragyog át, mely teret enged neki. Isten olyan mértékben lesz jelen az életemben, amennyire teret engedek neki, s engedem, hogy bennem munkálkodjon.

De miért is nem ragyog a mi arcunk, mikor a szentmiséről kijövünk? A választ mindenkinek önmagában kell keresnie, mintegy lelkiismeret- vizsgálatként. Kimondtam- e a szentmisén Jézus igenjét az Atyának, valóban meg volt-e bennem a vágy, hogy vele akarok találkozni, vagy a megszokottság pora borítja hitemet, önátadásomat pedig kispórolom belőle? Amikor az ünnep után hazatérünk, a hétköznapiakban derül ki viselkedésünkből, hogy valóban belülről járt át a fény, vagy csak visszatükröződött az arcunkon.

Minden imádságunkban, de kiváltképp a szentmiséinkben Jézus arcát szemléljük. Ahogy II. János Pál pápa mondta: „Ez az az arc, melyet szemlélünk kell!”

Engedjük, hogy ez a csoda, „színeváltozásom” csodája, minél gyakrabban megismétlődjön életünkben!

Gáspár István

Húsvét hajnalának első sugarai

Virágvasárnap van. Ma a liturgia a prédikáció. „Szent színjáték” zajlik le szemünk előtt, ahol mi is szereplőkké válunk. A keresztény ember liturgia által formált ember, hisz a szent liturgia az Istennel való találkozás helye - nem csupán cselekvés, hanem együtt cselekvés az Úrral. Mint megajándékozott veszek részt rajta. Objektív esemény, ahol nem mi vagyunk a főszereplők, hanem maga az Isten. Bárcsak egész életünk ilyenné válna!

Az Úr ünnepélyesen bevonul Jeruzsálembe. Hiszem, hogy Jézus minden évben átéli azt, amit mi nagyhéten ünneplünk. Mint valóságos ember is, visszagondol azokra az eseményekre, s mi elkísérjük őt a szenvedés és a feltámadás útján.

Virágvasárnap az „első felvonás”, helyszíne az Olajfák hegye (ágak megszentelése); a második az Olajfák hegyétől a Jeruzsálem kapujáig vezető út (bevonulás); a harmadik pedig a szent város (szentmise a templomban, passió). A mai nap megelevenednek az evangélium személyei: Krisztus, őt kell látnunk a papban és a körmeneti keresztben. A tanítványok serege a hívő nép, de különös szerep jut ma a gyerekeknek, akik a hozsannázó jeruzsálemi gyermekeket képviselik. Ha ők elhallgattak volna, akkor a kövek szólaltak volna meg. Ez a kijelentés ránk is vonatkozik. Ha mi nem éljük, hirdetjük az evangéliumot, a kövek fognak megszólalni.

Jézus bevonul a szent városba - ma a templomba, vagyis az én életembe, és felkínálja számomra az üdvösséget. Húsvét hajnalának sugaraiból már virágvasárnap világosságot kapunk. Tehát a véres nagypéntek arany ragyogása közepén helyezkedik el, bekeretezi a dicsőség, a feltámadás, a Lélek kiáradása.

Aki ma bevonul, nem hódítani akar, alázatos és szelíd. Nem fehér lovon érkezik, nem harcokban győztes hadvezér, hanem a csatába induló, aki tudja, hogy mi vár reá.

Szinte odakiáltjuk: „Légy Uram, az én szívem királya is!” A gyerekek barkaágakat, ruhákat terítenek le, s velük igazán önmagunkat adjuk át a bevonuló Krisztusnak. Megtapasztalhatjuk, hogy ez az ősi, gyönyörű liturgia saját sorsomról, életemről szól: megélhettem már virágvasárnap dicsőségét, az elismeréseket, az ünnepet, majd volt részem a keresztben, mely el fog vezetni a feltámadásra. Azok, akik kihagyják a nagyhéttől a húsvéti szent három napot, és csak húsvétvasárnap mennek el szentmisére - pusztán mert vasárnap van - olyanok, mint akik a színházba csak a harmadik felvonásra érkeznek meg. Igazán semmit nem fognak megérteni abból, ami előtte zajlott. Ez a névleg keresztény tömeg, aki csak a „happy endnek”, a feltámadásnak akar a részese lenni, mivel nagypéntek sosem volt életében csak feltámadás, amikor számára is megérkezik a kereszt, vajmi keveset fog tudni vele kezdeni.

Nem könnyű húsvétot ünnepelnünk, ahogy karácsonyt sem. Negyven napon át böjtökkel és elhatározásokkal készültünk az ünnepre. Amikor megérkezik, nagyokat eszünk, rokonokat látogatunk, locsolunk. Elvész az ünnep. A feltámadás örömteli, felszabadult ünneplése helyett a lakmározás és a családi összefüggések veszik el a figyelmünket a lényegről. Nincs baj ezekkel, az emberi örömmel - a baj azzal van, hogy közben levesszük tekintetünket a lényegről. A készület fontosabbá vált, mint maga az ünnep. Az egyház nagyon bölcsen ötven napig ünnepelteti, ízelletti velünk a feltámadás titkát.

Virágvasárnap van, amely rendkívül gazdag, végtelenül bonyolult és mégis isteni módon egyszerű. Az ünnep másik nagy mozzanata a passió éneklése. Ezen a napon az örömhír a mi Urunk, Jézus Krisztus kínszenvedése. A „feszítsd meg” számunkra imádsággá válik. Ki lehet fejteni ezt a drámát? Ez virágvasárnap szíve. Benne van nagypéntek sötétsége, húsvét derengő hajnalfénye, ugyanakkor mivel mindez eucharisztikus keretben történik, nagycsütörtök is jelen van. Meg lehet pontosan fogalmazni, mit is ünneplünk? Egyszerűen: virágvasárnapot!

Gáspár István

Az engedelmisség boldogsága

A papi és szerzetesi hivatások ünnepe a mai vasárnap. Papjaink és szerzeteseink Isten féltett kincsei, akiknek az Úr megigézta és lefoglalta a szívét. Ők Isten gyengéd, gyógyító, irgalmas szeretetének jelei és eszközei. Önátadó életük, teljes és visszavonhatatlan *igenjük* Isten szeretetére adott válasz. Ha teljes szívvel, ha jól töltik be hivatásukat, akkor a papok egész élete *egy folyamatos szentmise*, egészen eléggő áldozat, melyben a megsemmisülésig az Isteni akarnak lenni. Gyertyaláng-élet ez, melyben kimondják: „Mécset vagyok, Uram, ha meggyújtasz, elégek, de közben világítok másoknak.” Isten lángolni és világítani küldi őket. Küldetésükben Jézus a mesterük, tőle tanulnak, és ő naponta tanítja őket. Mint bárányokat küldi őket a farkasok közé, vagyis veszedelmekkel terhes (és áldott) küldetés ez, aki a maga életéért (biztonságáért, kényelméért) aggódik, annak valójában nincs papi hivatása...

Az ősbűn annyit jelentett: kivettük kezünket, életünket Isten kezéből. A magunk elgondolásai szerint akartunk boldogok lenni - nélküle. Jézus keresztje az engedelmisség boldogsága, s erre minden papnak, szerzetesnek szüksége van. A papszenteléskor a szentelő püspök mintegy útravalóként mondja a frissen felszenteltnek: „Alakítsd életedet az Úr keresztjének titka szerint.” Egy élet munkája, tapasztalata és feladata ez a mondat, melyen sokat lehet elmélkedni, egészen megérteni talán sosem sikerül, életre váltani viszont életfontosságú.

Hogy jó papjai vagyunk-e az Úrnak, az elsősorban nem a mi erőfeszítéseinken múlik. Hagynunk kell, hogy a Lélek vezessen minket. Hagyatkozzunk rá, szolgáltsuk ki magunkat neki! Jézus számára az apostolok életük utolsó pillanatáig *tanítványok* maradtak. Nekünk, papoknak ugyanez a feladatunk ma is: apostolkodó küldetésünkben, tevékenységünkben maradjunk mindvégig tanítványok. Jézus lábainál ülve folyamatosan hallgassuk őt.

Ő küld ma is - pásztorként, szenvedő szolgaként, fölkentként: minket, papokat, akiket megcsókolt és az üdvösség krizmájával kent fel. Talán sohasem fogjuk felfogni, mit tett velünk az Úr a papszentelés szertartásában. Megrendült emberré váltunk, újra és újra bele kell borzonganunk, micsoda titkot bízott ránk az Úr. A megváltás titkának őrzői, az Eucharisztia szent titkának bemutatói lettünk. Megkaptuk az oldás és kötés hatalmát, papok lettünk Melkizedek rendje szerint. Megrendült emberré váltunk, akik minden szentmisén könnyeket ejtenek - még ha ez nem látszik is -, miközben a náluknál alázatosabb Urat tartják a kezükben. Az egyház felszentelt papjai lettünk. Micsoda bizalom ez gyarló személyünk iránt: ránk bízott Krisztus az Eucharishtiában, ránk bízott a Krisztusban hívők közössége, hogy hétről hétre hirdessük az üdvösség jó hírét, az Úr kedves esztendejét.

Papságunk az Úr nagylelkű ajándéka. Az Úr lelke van rajtunk, ő kent fel minket, s valóban ez az a nép, melyet megáldott az Isten (Iz 61,1,9).

Gáspár István

Új pünkösdre várunk

Miben más ez a pünkösöd, mint a tavalyi? Isten minden évben mélyebben ki szeretné ránk árasztani a vigasztalás Lelkét. Miért hívja Jézus a Lelket vigasztalónak? II. János Pál pápa a *Dominum et vivificantem* enciklikájában arról ír (31.), hogy a Szentlélek az, aki meggyőzi a világot a bűnről.

Mintegy beláttatja vele azt a bűnt, amellyel az ember visszautasította Isten szeretetét. Ugyanakkor ez azt is jelenti, hogy meggyőzi a világot a bűnök bocsánatáról, hogy az elítélt bűn megváltott bűnné válik. Tehát a Szentlélek vigasztalása azt jelenti, hogy feltárja előttünk az Atya irgalmas, szerető arcát.

Ő sohasem fárad vagy csügged el, nem szűnik meg vigasztalni és fáradozni bennünk és értünk, hogy visszavigyen bennünket az atyai házba. Ma - a pápa szavaival - a Lélek folytatja a megváltás művét, melyet Jézus befejezett és neki átadott.

A Lélek munkálkodásának jele életünkben az Isten utáni mély szomjúság és vágy, hogy megismerjük őt. Az ő fáradozásának a jele a bűn ellen való radikális küzdelem, és hogy egyre szabadabbá válunk a világ dolgaitól.

Szükségünk van a Lélekre. Ha kérjük, ha szomjazzuk, az Atya ma is bőségesen akarja nekünk ajándékozni (Jn 14, 27). A Lélek nélküli keresztény élet hasonló a pünkösöd előtti apostolokhoz, akik bár tudtak a feltámadásról, mégis félelemmel, lógó orral, bezárkózva, hitetlenkedve múltatták az időt.

A bérálás szentségében megkaptuk a Szentlélek pecsétjét, ne nyugodjunk meg, hogy a parázs hamu alatt izzik. Kérjük, hogy lángoljon, világítson: „Új pünkösdre várunk, új szív kell nekünk, új dalt adj szánkra, Istenünk. Hadd szülessünk újjá, kell a változás, lelkünk mélyén legyen robbanás. Jöjj el hát, várunk rád, Szentlélek, jöjj és szállj le ránk, várunk rád, újíts meg minket, égi láng!" (*Iváncsits Tamás* dala).

Mit tegyünk hát? Naponta imádkozzunk hozzá, figyeljünk indításaira! Minél gyakrabban engedelmessékedünk hangjának, annál érzékenyebbek leszünk irányába.

A Lélek ma is alakító erővel bír: mit sem vesztett erejéből az első pünkösdi óta. Ma ugyanaz a csoda velünk is megismétlődhet. Az apostolok imádság közben kapták meg a Vigasztalót, ezért fontos, hogy pünkösdi készülletünket az imádság hassa át.

Azok a karizmák, melyekről Szent Pál ír (1Kor 12), az imádság által egyre inkább letisztulnak, és a közösség építésében segítenek. Hasonlóképpen, ahogy Lourdes-ban Bernadettnek ki kellett tisztítania a kezdetben még sáros forrást, amely azóta számos beteg számára a gyógyulás forrásává vált.

A karizmákat a közösség szolgálatára kapjuk, sohasem a magunk életszentségének fényezésére. Hitelességüket az mutatja, ha másoknak hasznára válnak. Kérjük Istent az új pünkösdi megtapasztalására, engedve, hogy a viharos pünkösdi szél letördelje száraz ágainkat, és lánggra lobbanjon a hamu alatt parázsló tűz.

Gáspár István